

KITI KŌNFĒNNĒ SĒWĒ

SĒWĒ wī nawa sēnrĒ

Kiti kŏnfēnnē sēwē wī yēn na para ŋga kīla pye Izirayeli woolo pe yēŋgŏlŏ wa Kana tara ti ni mari ta ko wogo na. Cēngēlē ke ni fuun kàa pye ma cēncēn wa tara nda kàa ta ta ti ni. Eēn fŏ wunluwŏ sila pye wa gbēn mbaa pe yēgē sinni. Wagati lēgērē na Izirayeli woolo pe ma kaa laga Yēŋgēlē li na, na yarisunndo gbogo. Kona Yēŋgēlē li mēē ti cēngēlē kele yēgē woolo ma pan ma to Izirayeli woolo pe na ma ya pe ni. Na paga ka pe kapere ti jēn mberī yaga, mbe Yawe Yēŋgēlē li yeri li pe saga, Yēŋgēlē li mēē «Kiti kŏnfēnnē» torogo jāŋgo mbeli woolo pe shŏ. Ki kiti kŏnfēnnē pàa pye lere kē ma yiri shyen: Otiniyeli, naa Ehudi, naa Shamiyari, naa Debora, naa Zhedewŏn, naa Tola, naa Yayiiri, naa Zhefite, naa Ibisān, naa Elŏn, naa Abidŏn konaa Samison.

Ki «kiti kŏnfēnnē» pe sila pye paa nala pilige woolo pe yēn. Pàa pye kagala yēgē wŏfēnnē nakoma leele shŏfēnnē, na cēnlē nuŋgba nakoma cēngēlē lēgērē yēgē sinni. Wa kiti kŏnfēnnē sēwē wī ni, kala nuŋgba pe mali sēnrĒ ti yo yosaga lēgērē na. Izirayeli woolo pe ma kaa je mbe logo Yēŋgēlē li yeri mbe saa yarisunndo gbogo. Pe kapere ti kala na, Yēŋgēlē li ma ti pe juguye pe ma pan ma to pe na. Leele pe mēē gbele ma Yawe Yēŋgēlē li yeri li pe saga, li mēē shŏfŏ torogo pe kan. Leele pe ma Yēŋgēlē li

jen wagati jenri ni, ko punḡo na pe mee songoro na pe yarisunndo ti gbogo. Kona malaga ma to pe na wagati wa ni, pe ma yeyinḡe ta wagati wa ni. Ki wagati wila pye maara wagati, ma pye kanḡbanga mbe ya gbɔn pe na. Ki wagati wi ni, wunluwo sila pye wa Izirayeli tara ti ni. Pe ni fuun nunḡba nunḡba paa pye na tanri pe nandanwa kala lo na (Kiti 21.25).

Sewe wi yen ma koonlo yegɛ nḡa na

Izirayeli woolo paa Kana tara ti walaga nunḡba shɔ 1.1-2.5

Yenḡele laa kiti konfenne torogo Izirayeli woolo pe kan 2.1-3.6

Otiniyeli, naa Ehudi konaa Shamigari 3.7-31

Debora, naa Baraki konaa Yayeli 4-5

Zhedewon 6-8

Abimeleki 9.1-57

Tola, naa Yayiiri konaa Zhefite 10.1-12.7

Ibisamu, naa Elon konaa Abidon 12.8-15

Samison 13-16

Dan cenle woolo konaa pe Yenḡele gbogɔsaga 17-18

Izirayeli woolo sanmbala Paa malaga gbɔn Benzhamɛ cenle woolo pe ni 19-21

IZIRAYELI WOULO PAA KANA TARA TI SHɔ

1.1-2.5

Izirayeli woolo pe cenge

wa Kana tara

¹ Zhouwe wi kunḡolo, a Izirayeli woolo pɛ si Yawe Yenḡele li yewe ma yo fo: «We ni, cenle liliin li daga mbe keli sa to Kana tara fenne pe na?»

² A Yawe Yenɲele li si pe pye fɔ: «Zhuda cenle loli. Ye wele, mi yen na Kana tara ti nii pe kee.»

³ Kona, Zhuda cenle woolo pè si Zhuda wi nɔsepyɔ Simeyɔn wi cenle woolo pe pye fɔ: «Ye pan we kɔrɔgɔ wa tara laga ŋga kɪ kan we yeri kɪ ni, we sa malaga gbɔn Kana tara fenne pe ni wege sho. Ko punɲo na, we yaa kari wa ye woro ti ni sa ye saga.» A Simeyɔn cenle woolo pè si taga Zhuda cenle woolo pe na.

⁴ A pè si yiri ma kari sa malaga kɪ gbɔn. A Yawe Yenɲele li si Kana tara fenne, naa Perɛzi cenle woolo† pe le pe kee. Pàa lere waga ke (10 000) wo gbo wa Bezeki ca.

⁵ Pàa wunlunaŋa Adoni Bezeki wi yan wa kɪ ca kɪ ni ma to wi na. Pàa malaga gbɔn Kana tara fenne naa Perɛzi cenle woolo pe ni ma ya pe ni.

⁶ Adoni Bezeki wila fe; een fɔ, a pè si taga wi na ma saa wi yigi, mee wi keyen yombegbɔrɔ naa wi tɔɔrɔ yombegbɔrɔ ti kɔɔnlɔ.

⁷ Kona, a Adoni Bezeki wì sho fɔ: «Wunlumbolo nafa taanri ma yiri ke mbele pe keyen yombegbɔrɔ naa pe tɔɔrɔ yombegbɔrɔ tila pye ma kɔɔnlɔ pe na, yaakara nda tila pye na yinrigi wa na tabali wi na na tuun tara, to pàa pye na kaa. Ŋga mɪla pye, ko Yenɲele li songorɔ na na.» A pè si kari wi ni wa Zheruzalemu ca; pa wila saa ku wa.

⁸ Zhuda cenle woolo pàa saa to Zheruzalemu ca woolo pe na ma ca kɪ sho, ma leele pe gbo tokobi ni, mee ca kɪ sogo.

† 1:4 1.4: Zhene 13.7; 34.30; Zhouzu 17.15

⁹ Ko pun̄go na, Kana tara fenne mbele p̄a pye ma cen wa yanwira tara ti ni, naa Negvu tara ti ni konaa wa yanwira tigiwen tara ti ni, a Zhuda cenle woolo p̄e si kari mbe sa malaga gb̄on pe ni.

¹⁰ Kana tara fenne mbele p̄a pye ma cen wa Ebur̄on ca, Zhuda cenle woolo p̄a saa to pe na. Faa p̄a pye na Ebur̄on ca ki yinri Kiriyati Ariba. P̄a malaga gb̄on ma ya Sheshayi sege woolo, naa Ahima sege woolo konaa Talimayi sege woolo pe ni.

¹¹ P̄e kaa yiri lema, a p̄e si saa to Debiri ca woolo pe na. Faa p̄a pye naga yinri Kiriyati Seferi†.

¹² A Kalebu w̄i sho f̄o: «Lere ŋa ka ya mbe malaga gb̄on Kiriyati Seferi ca woolo pe ni mbege sho, mi yaa na sumborombyo Akisa wi kan ki f̄o wi yeri wi jo.»

¹³ Ki kaa pye ma, Kalebu wi jonlo Kenazi wi pinambyo Otiniyeli, a w̄i si kari ma saa ca ki sho. A Kalebu w̄i suu sumborombyo Akisa wi kan wi yeri wi jo.

¹⁴ Pun̄go na, sumboro w̄ila kaa gb̄on wa wi p̄olo Otiniyeli wi tanla, a w̄i sigi yo wi kan ma yo wi tara laga ka yenri wi to Kalebu wi yeri. Kona, a Akisa w̄i si yew ma yiri wa wi sofile wi na ma tigi. A Kalebu w̄i suu yewe ma yo f̄o: «Yin̄gi maa jaa.»

¹⁵ A w̄i suu to wi yon sogo ma yo f̄o: «Mila ma yenri, ma kajenge pye na kan, ma puluyo ya kan na yeri, katugu tara laga ŋga m̄a kan na yeri wa yonloparawa kalige kee ki na, tonmo woro wa ki

† 1:11 1.11: Zhouzu 15.15-19

ni.» A Kalebu wì si tara ti gona puluyo naa ti nɔgɔna puluyo yi kan wi yeri†.

¹⁶ Moyisi wi nafa lenaɲa wìla pye Keni cɛnlɛ woolo wo wa. Wi setirige piile pè si yiri wa Zheriko ca, ko nga pe yinri sɛngɛndire ca ye, poro naa Zhuda cɛnlɛ woolo pe ni, ma saa cɛn wa Zhuda tara gbinri lara ti ni, wa ki leele pe sɔgɔwɔ, ma wa Aradi ca ki yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri.

¹⁷ A Zhuda cɛnlɛ woolo pè si pinlɛ wi nɔsɛpyɔ Simeyɔn wi cɛnlɛ woolo pe ni, a pè saa malaga gbɔn Kana tara fɛnnɛ mbele pàa pye ma cɛn wa Zefati ca pe ni. Pàa leele pe gbo pew, ma ca ki ni fuun kɪ tɔngɔ maga tɛgɛ ki ye Yawe Yɛnɲɛlɛ li kan. A pè sigi mɛgɛ taga naga yinri Ɔrima†.

¹⁸ Zhuda cɛnlɛ woolo pàa Gaza, naa Asikalɔn konaa Ekirɔn cara† ti shɔ mari ta konaa ti kanɲgara na tara ti ni.

¹⁹ Yawe Yɛnɲɛlɛ lo jate làa pye pe ni. Kì pye ma, pàa ya ma yanwira tara ti shɔ. Ɛɛn fɔ, pe sila ya mbe leele mbele pàa pye ma cɛn wa funwa laga falafala ki ni pe purɔ, katugu malaga gbɔnwotoroye tugurɔn woolo la pye pe yeri.

²⁰ Pàa Eburɔn ca ki kan Kalebu wi yeri paa yege nga na Moyisi wìla ki yo we. A Kalebu wì si Anaki setirige piile taanri pe purɔ†.

²¹ Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe sila ya mbe Zhebusi cɛnlɛ woolo pe purɔ, poro mbele pàa pye

† **1:15 1.15:** Zhou 15.19 † **1:17 1.17:** Eburuye sɛnrɛ ti ni Ɔrima mɛgɛ ki kɔrɔ wɔwɪ ɲa mbege tɔngɔ pew. † **1:18 1.18:** Gaza, naa Asikalɔn konaa Ekirɔn cara tila pye wa Mediterane kɔgɔje yɔn ki na, wa funwa laga falafala ki ni (Zhou 13.3). † **1:20 1.20:** Nɔmbu 14.24; Dete 1.36; Zhou 14.9-14

ma cɛn wa Zheruzalemu ca we. Pe yɛn ma cɛn wa Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe sɔgɔwɔ ali ma pan ma gbɔn nala.

²² A Zhozɛfu setirige piile pɛ si kari ma saa to Beteli ca ki na ma malaga gbɔn ki woolo pe ni. Yawe Yɛnɲɛlɛ lɛa pye pe ni.

²³ Paa keli ma leele tun, a pɛ saa Beteli ca kagala ke yewe ma ke jɛn. Faa paa pye naga yinri Luzi.

²⁴ Kagala yewefɛnnɛ pe gbɔnsaga wa, a pɛ si naɲa wa yan wila yinrigi wa ca ki ni, a pɛ suu pye fɔ: «We mbe ya ye wa ca ki ni laga ɲga na, ki naga we na, pa we yaa kajɛɲge pye ma kan.»

²⁵ Pe mbe ya ye wa ca ki ni laga ɲga na, a naɲa wɛ sigi naga pe na. Kɛ pye ma, a Zhozɛfu setirige piile pɛ si ca woolo pe ni fuun pe gbo tokobi ni. Ɛɛn fɔ, paa ko naɲa wo naa wɛ go woolo pe ni fuun pe yaga, a pɛ kari.

²⁶ A ki naɲa wɛ si kari ma saa cɛn wa Hɛti cɛnlɛ woolo pe tara, ma ca ka kan wa maga mɛge taga naga yinri Luzi. Ko mɛge ko ki yɛn ki na ali ma pan ma gbɔn nala[†].

²⁷ Manase cɛnlɛ woolo pe sila ya mbe Bɛti Sheyan ca woolo pe purɔ, naa Taanaki ca woolo, naa Dɔri ca woolo, naa Yibileyamu ca woolo, naa Megido ca woolo konaa ti kanɲgara kapire woolo pe ni. Ki kala na, ki Kana tara fɛnnɛ paa yere ki yerewe mbe koro mbe cɛn wa ki tara laga ki ni.

²⁸ Naa Izirayɛli woolo paa kaa fanɲga ta ma we Kana tara fɛnnɛ pe na, pe sila pe purɔ. Ɛɛn fɔ paa pe le kulowo tunndo ni.

[†] 1:26 1.26: Zhozu 16.2

29 Efirayimu cenle woolo pe sila ya mbe Gezeri ca woolo pe puro. Ki Kana tara fenne paa koro ma cen wa Efirayimu cenle woolo pe sogowa.

30 Zabulon cenle woolo pe sila ya mbe Kitiron ca woolo konaa Nahaloli ca woolo pe puro. Ki Kana tara fenne paa koro ma cen wa Zabulon cenle woolo pe sogowa, a Zabulon cenle woolo pe pe le kulowo tunndo ni.

31 Aseri cenle woolo pe sila ya mbe Ako ca woolo pe puro, naa Sidon ca woolo, naa Alabu ca woolo, naa Akizibu ca woolo, naa Eliba ca woolo, naa Afiki ca woolo konaa Erehobu ca woolo pe ni.

32 Ki pye ma, Aseri cenle woolo paa cen wa ki tara ti ni wa ki Kana tara fenne pe sogowa, katugu pe sila pe puro.

33 Nefitali cenle woolo pe sila ya mbe Beti Shemeshi ca woolo poro naa Beti Anati ca woolo pe puro. Een fo, paa cen wa ki Kana tara fenne mbele paa pye wa tara ti ni faa pe sogowa. Paa ki cara shyen ti woolo pe le kulowo tunndo ni.

34 Amori cenle woolo paa Dan cenle woolo pe wonrogo, a pe lugu ma kari wa yanwira ti na; pe sila pe yaga pe tigi wa gbunlundege laga ki ni.

35 Amori cenle woolo paa koro ma cen wa Hari Herazi ca, naa Ayalon ca konaa Shaalibimu ca ki ni. Een fo, a Zhozefu setirige piile pe si kaa fannga ta pe na, mee pe le kulowo tunndo ni.

36 Amori cenle woolo pe tara konlo laa yiri wa Akirabimu tinndi wi na, ma saa gbon wa Sela ca, mee toro ma kari wa yege.

2

Yenñele li mērege wīla para Izirayeli woolo pe ni

¹ Yawe Yenñele li mērege wīla yiri wa Giligali ca ma kari wa Bokimu ca ma saa ki yo Izirayeli woolo pe kan fō: «Mì ye yirige wa Ezhipiti tara ma pan ye ni laga tara nda mīla yōn fōlo kōn ma wugu mbe kan ye tēleye pe yeri ti ni. Mīla ki yo ma yo mi sanla yōn finliwē pi jōgō ye ni fyew;

² fō yoro fun, yaga ka yōn finliwē le ki tara woolo pe ni, fō ye pe saara wōsara ti jaanri. Eēn fō, ye sila logo na yeri. Yīngi na yāa si ko pye ma†?

³ Kì pye ma, mi se tara woolo pe puro mbe pe yirige wa ye yēge, eēn fō pe yaa pye ye maliwiinle, pe yarisunndo ti yaa pye paa pēne yēn mbe ye yigi.»

⁴ Naa Yawe Yenñele li mērege wīla kaa ki senre ti yo Izirayeli woolo pe kan ma kō, a leele pe ni fuun pe nēe gbele ngbanga.

⁵ A pè sigi laga ki mēge taga naga yinri Bokimu†. Pāa saara wō wa Yawe Yenñele li yeri wa ki laga ki na.

YENÑELE LAA KITI KŌNFENNE TOROGO IZIRAYELI WOULO PE KAN

2.6–16.31

Zhozuwe wi kunwō senre

⁶ Naa Zhozuwe wīla kaa Izirayeli woolo pe yaga ma yo paa kee, tara lara nda tīla kan pe

† **2:2 2.2:** Eki 34.12-13; Dete 7.2-5 † **2:5 2.5:** Maga logo Eburu senre ti ni Bokimu, ko kōrō wo ña gbelefenne.

ni fuun nuṅgba nuṅgba pe yeri kōrōḡo, a pè si songōrō ma saa cən wa ti ni mberi ta.

⁷ Izirayeli woolo pàa tunṅgo pye Yawe Yēnḡele li kan Zhouwe yinwege piliye yi ni fuun yi ni konna wi kuṅḡolo, lelele pe yinwege piliye yi ni fuun yi ni, poro mbele pàa Yawe Yēnḡele li tunmbyege ki yan Izirayeli woolo pe kan we.

⁸ Nuni pinambyo Zhouwe, Yawe Yēnḡele li tunmbyee we, wila ta yele cənme ma yiri ke (110) meε ku.

⁹ Pàa wi le wa tara laga ḡa kila kan wi yeri kōrōḡo ki ni, wa Timinati Herezi ca, wa Efirayimu yanwira tara ti ni, ma wa wa Gaashi yanwiga ki yonloparawa kameḡe keε yeri†.

Kiti kōnfenne pe kagala

¹⁰ Ko puṅgo na, a Zhouwe wi wagati woolo pe ni fuun pè si kaa ku ma taga pe teleye pe na. A wagati wa fōṅḡo woolo si yiri. Poro sila Yawe Yēnḡele li jen, pe sila si kagala ḡele làa pye Izirayeli woolo pe kan ke jen.

¹¹ Kona, Izirayeli woolo pe neε ḡa ki yen kapege Yawe Yēnḡele li yeḡe na ki piin. Pàa pye na yarisunndo nda pe yinri Baali† ti gbogo.

¹² Yawe Yēnḡele, pe teleye Yēnḡele le, lo na làa pe yirige wa Ezhipiti tara, pàa je li na ma taga yarisunndo ta yeḡe na, cengele ḡele ke yen ma pe maga ke yarisunndo re, nari gbogo, na foli ti yeḡe sōḡoḡo, ma Yawe Yēnḡele li nawa pi ḡban.

† **2:9 2.6-9:** Zhou 24.29-31 † **2:11 2.11:** Eburu senre ti ni Baali kōrō wowi ḡa tafo. Baali wo wila pye Kana tara fenne naa Fenesi tara fenne pe yarisunḡo gbogo ye. Pàa pye na jele kala naa nambala kala piin wa ki gbogōḡo pi ni.

13 Pa pàa je Yawe Yenñele li na yeen, na yarisunndo Baali naa Asitarite† ti gbogo.

14 Yawe Yenñele làa nawa ngban Izirayeli woolo pe ni. Làa pe le mbele pe maa leele yaara koli pe kee, a poro pe kee yaara ti ni fuun ti koli. Làa pe le pe mbenfenne mbele pàa pye ma pe maga pe kee, maga kan pe sila ya yere mbe pe sige.

15 Sanga o sanga pe kaa kee malaga gbonsaga, Yawe Yenñele li ma yiri pe korogo mbe tipege pye pe na, paa yege nga na làa ki yo konaa ma wugu ki na pe kan we. Kì pye ma, jologo gbogo la to pe na fo jenge.

16 Kona, a Yawe Yenñele li si kiti konfenne† yirige pe kan, a poro si pe sho mbele pe maa leele kee yaara koli pe kee.

17 Konaa ki ni fuun, Izirayeli woolo pe sila logo ki kiti konfenne pe yeri, een fo pàa pye na tunngo piin yarisunndo ta yege kan, na foli ti yege sogowo nari gbogo. Pe teleye pàa pye na tanri konoo na na, ma Yawe Yenñele li ngasegele ke le na tanri ke na, pàa ke ma wo wa li ni fyaw. Pe sila tanga ma.

18 Kila pye, Yawe Yenñele li ka kiti konfo wa yirige pe kan sanga o sanga, li ma pye ki kiti konfo wi ni, mbaa pe shoo pe mbenfenne pe kee ki kiti konfo wi yinwege piliye yi ni fuun yi ni.

† 2:13 2.13: **Asitarite: Yarisunngo jelsege kayi nga kila pye na jeele kala naa nambala kala li la waa leele pe na konaa na jeele pe piin sevenne.** † 2:16 2.16: Kiti konfenne mbele senre ti yo namena poro la pye leele mbele Yenñele làa yirige ma pe tege teele Izirayeli woolo pe go na, paa pe yege sinni konaa paa pe shoo pe juguye pe kee.

Na Yawe Yenɲele li ka pe yan paa jolo, ma jori pe mbenfenne pe kee sanga ɲa ni, li ma pe yinriwe ta.

¹⁹ Ko punɲo na, na ko kiti konfo wo ka ku, pe ma songoro naa ma pe yee tege fyongo ni ma we pe teleye pe na, ma taga yarisunndo ta yee na, na tunɲo piin ti kan, na foli ti yee sogowo nari gbogo. Pe sila yenle mbe pe kapyere tijangara ti yaga nakoma mbe pe kotonɲbanga tangalomɔ pi yaga.

*Yenɲele làa Izirayeli woolo
pe wa ma wele*

²⁰ Ki pye ma, Yawe Yenɲele li si nawa ɲɲban Izirayeli woolo pe ni, ma sho fo: «Ki cenle na lilan yon finliwe mba mila le pe teleye pe ni pi jogo. Pee logo na yeri.

²¹ Ki kala na, Zhouwe wi ku ma cengele ɲgele yaga wa tara ti ni mbapurowo, mi se la kpe puro mbeli yirige wa pe yee.

²² Poro mi yaa tege mbe Izirayeli woolo pe wa mbe wele, mbege jen na kaa pye pe yaa tanga na konɔ li na konaa mbe logo na yeri, paa yee ɲga na pe teleye paa ki pye we, nakosima na kaa pye pe sege pye ma.»

²³ Ki pye ma, cengele ɲgele Yawe Yenɲele li sila le Zhouwe wi kee, a li si ke yaga, a ke cen wa tara ti ni; li sila fyeele mbe ke puro.

3

¹ Malaga ɲga kila gbɔn ma Kana tara ti sho, Izirayeli woolo mbele pe sila ka gbɔn, Yawe Yenɲele làa ki cengele ke yaga wa tara ti ni, mbe ke tege mbe pe wa mbe wele.

² Làa pye na jaa Izirayeli woolo mbele pè yiri punḡo na, poro mbele pe fa malaga gbɔn faa, pe yaraga nga pe yinri malaga ki jɛn pege gbɔngɔ ki fɔrɔḡɔ.

³ Ki cɛngɛɛ koro la weɛ: Filisiti tara fɛnnɛ pe wunluwɔ kanḡurugo, naa Kana tara fɛnnɛ pe ni fuun, naa Sidɔn ca fɛnnɛ konaa Hevi cɛnɛ woolo pe ni, poro mbele pàa pye ma cɛn wa Liban tara yanwira ti na, maga ɛ wa Baali Ɛrimɔ yanwiga ki na, fɔ ma saa gbɔn wa Lebo Hamati ca ki na†.

⁴ Yawe Yɛnnɛɛ làa ki cɛngɛɛ ke tɛgɛ ma Izirayeli woolo pe wa ma wele, mbe ta mbege jɛn na kaa pye pe yaa la tanri li nḡasegele ke na, koro nḡele làa kan Moyisi wi yeri wi ke yo pe tɛɛye pe kan we.

⁵ Kì pye ma, a Izirayeli woolo pè si cɛn wa Kana tara fɛnnɛ pe sɔḡɔwɔ, naa Hɛti cɛnɛ woolo, naa Amɔri cɛnɛ woolo, naa Pɛrɛzi cɛnɛ woolo, naa Hevi cɛnɛ woolo konaa Zhebusi cɛnɛ woolo pe sɔḡɔwɔ.

⁶ Pàa pye naga cɛngɛɛ ke sumborombiile pe pori pe jɛɛɛ, poro fun, a pàa pe yɛɛra sumborombiile pe kaan ki cɛngɛɛ ke pinambiile pe yeri, a paa pe pori pe jɛɛɛ. Pàa pye na ke yarisunndo ti gbogo.

Kiti kɔnfɔ Otiniyeli wi kala

⁷ Izirayeli woolo pàa kapege pye Yawe Yɛnnɛɛ li na, ma fɛgɛ Yawe Yɛnnɛɛ, pe Yɛnnɛɛ li na, ma

† **3:3 3.3:** Zhou 13.3-5

saa na yarisunndo Baali naa Ashera† ti gbogo.

⁸ A Yawe Yennɛɛ li si nawa ɲgban Izirayeli woolo pe ni, mɛɛ pe le Mezopotami tara wunlunaɲa Kushan Irishatayimu wi kɛɛ. Pàa tunɲgo pye wi kan fɔ ma saa gbɔn yeɛ kolɔtaanri.

⁹ Kona, a Izirayeli woolo pè si gbele ma Yawe Yennɛɛ li yeri li pe saga. A li si go shɔfɔ yirige pe kan, a wì pe shɔ. Pàa pye naa yinri Otiniyeli. Otiniyeli wila pye Kalebu wi jɔnlɔ lenaɲa Kenazi wo pinambyɔ†.

¹⁰ Yawe Yennɛɛ li yinne làa tigi wi na. Wila pye na Izirayeli woolo pe kagala ke yeɛ woo. Wila pye na kee ma saa na malaga gbɔɔn. Yawe Yennɛɛ làa Mezopotami tara wunlunaɲa Kushan Irishatayimu wi le wi kɛɛ. A li ti a wì ya ki wunlunaɲa wi ni.

¹¹ Ko punɲgo na, a tara tì si yeyinɲge ta fɔ ma saa gbɔn yeɛ nafa shyen, a Kenazi pinambyɔ Otiniyeli wì si kaa ku.

Kiti kɔnfɔ Ehudi wi kala

¹² Izirayeli woolo pàa nuru naa ma kapege pye Yawe Yennɛɛ li na. Kì pye ma, a li si fanɲga kan Mowabu tara wunlunaɲa Egilɔn wi yeri, maa

† 3:7 3.7: *Ashera*: Kana tara fenne yarisunɲgo jɛɛɛ kayi ɲga pàa pye na jate ma yo ki yen yarisunɲgo Baali ko jɔ. Pàa ki mɛɛɛ ki taga yarisunɲgo sunsaga na, ɲga pàa tire sanri wa ki ni nakoma tiyala pe yarisunndo sunmɔ pi mɛɛɛ ni (Kiti 6.25, 28; Mishe 5.13). Ki Kana tara yarisunɲgo pàa pye naga jate ma yo kila pye na jɛɛɛ kala naa nambala kala li la waa leele pe na, na jɛɛɛ pe piin sevenne. Pele maa ki jate ma yo konna yarisunɲgo Baali ki ni, yaraga nunɲba yi.

† 3:9 3.9: Zhou 15.17; Kiti 1.13-15

yirige maa wa Izirayeli woolo pe na; katugu pàa kapege pye Yawe Yēnḡeḡe li na.

¹³ Kona, a Egilon wì si Amō† cēnḡe woolo naa Amaleki† cēnḡe woolo pe gbogolo, a pè kari ma saa to Izirayeli woolo pe na ma ya pe ni, mēē Zheriko ca, sēngēndire ca ye, ki shō pe yeri.

¹⁴ Izirayeli woolo pàa koro ma go sogo Mowabu tara wunlunaḡa Egilon wi kan fō ma saa gbōn yeḡe kē ma yiri kōlōtaanri.

¹⁵ Kona, a pè si gbele ma Yawe Yēnḡeḡe li yeri li pe saga. A lī si go shōfō yirige pe kan, pàa pye naa yinri Ehudi. Gera pinambyō lawi, ma yiri wa Benzhamē cēnḡe li ni. Ehudi wīla pye kamēḡe fō. Izirayeli woolo pàa wi tun wi sa yarikanra kan Mowabu tara wunlunaḡa Egilon wi yeri.

¹⁶ A Ehudi wì si tokobi yeḡe shyen woo gbēgele wi yeḡe kan. Wi titōnlōwō pīla pye na kee mēterē kōḡō yeri. A wì suu pō wa wì sēnḡe li na, maa sin wi kalige jegbōlō li ni, wa wi yaripōrō ti nōḡō.

¹⁷ A wì si kari ma saa yarikanra ti kan Mowabu tara wunlunaḡa Egilon wi yeri, wo la pye witigbōḡōfō fō jēḡe.

¹⁸ Naa wīla kaa yarikanra ti kan wi yeri ma kō, a wì si mbele pàa ti tugo pe yaga, a pè sōḡōrō.

¹⁹ Eēn fō, naa Ehudi wīla ka saa gbōn wa sinndēere nda pè tē yarisunndo ti na, wa Giligali ca ki tanla, a wì si sōḡōrō ma saa wunlunaḡa wi pye fō: «Wele, wunlunaḡa, tunḡo yēn na yeri mbe yo ma kan, ḡundo wogo yi.»

† **3:13 3:13:** Amō cēnḡe woolo pàa pye Lōti setirige piile (Zhene 19.38), Amaleki setirige piile pàa pye Ezawu setirige piile (Zhene 36); ki cēḡeḡe kàa pye ma cen wa tara ti yōnlōparawa kalige kēē yeri. † **3:13 3:13:** Kiti 1.16

A wunlunaṅa wì sho fɔ: «Yere gben.» Mbele fuun pàa pye wa wi ni, a pè si yiri.

²⁰ A Ehudi wì si fulo wa wi tanla ma yala wìla pye ma cɛn wa wi yumbyɔ ṅa wi maa tifene waa wi ni. Pàa wi gbegele wo nunḡba kan, wa wi birigo ki go na. A wì sho fɔ: «Yenḡele l̀ tunḡgo kan na yeri mbe yo ma kan.» A wunlunaṅa wì si yiri wa wi jongo ki na ma yere. ²¹ A Ehudi wì suu kameḡge ki tɛge ma tokobi wi tile maa wɔ wa wi kalige jegbɔlɔ li na, mee wunlunaṅa wì sun wi ni wa wi lara ti na, a wì ye wi ni.

²² Tokobi wìla ye ma kɔ wi ni ma pinle kombogo ki ni yere. A yanlaga k̀ si yiri ma pan ma tokobi wi ton, katugu Ehudi wi sila tokobi wi tile mboo wɔ wa wunlunaṅa wi lara ti ni, wi numaga kila yiri wa wi punḡo na.

²³ Ko punḡo na, a Ehudi wì si yiri wa ndogoro ma naayeri yumbyɔ koro ti tonndo mee ti sogo.

²⁴ Naa Ehudi wìla kaa yiri, a wunlunaṅa wi tunmbyeele pè si pan ma wele, mee ki yan fɔ naayeri yumbyɔ koro tila pye ma sogo. A pè sigi jate ndee wunlunaṅa wi yen na kongaraga piin wa wi yumbyɔ ṅa wi maa tifene waa wi ni.

²⁵ A pè si yere ma sige fɔ ma saa te, wunlunaṅa wi woro mbe naayeri yumbyɔ koro ti yengele. K̀ pye ma, a pè si lakile wi le ma koro ti yengele pe ye, pe mbe wele, mee pe tafɔ wi yan wì to ma sanga le tara ma ku.

²⁶ Ma pe ta pàa pye ma yere na singi, a Ehudi wì si fe ma kari, ma saa sinndeere nda pàa te yarisunndo ti toro, mee fe ma kari wa Seyira ca ki yeri.

²⁷ Naa wìla ka saa gbòn wa sanga ña ni, a wì si mbanlaga win wa Efirayimu tara yanwira ti ni ma leele pe yeri. A Izirayeli woolo pè si tigi ma yiri wa yanwira ti na, a wì si keli pe yεε.

²⁸ A wì si pe pye fɔ: «Ye taga na pũngo na, katugu Yawe Yennεle li ye mbenfenne pe le ye keε, Mowabu cenle woolo wele.»

A pè si taga wi pũngo na, ma saa Zhuriden gbaan wi kɔnsaga ki shɔ, mbe konɔ li kɔn Mowabu cenle woolo pe na. Pe sila ti lere kpε mbe gbaan wi kɔn.

²⁹ Ki pilige ki ni pàa nambala waga ke (10 000) si poro gbo Mowabu cenle woolo pe ni, pàa pye ma tugbɔlɔ konaa ma pye kotogo ni. Wa kpε sila fe mbe shɔ.

³⁰ Maga le lema, a Mowabu cenle woolo pè si go sogo ma Izirayeli woolo pe kan. A tara tì si koro yeyinŋge na fɔ ma saa gbòn yele nafa tijere.

Kiti kɔnfɔ Shamigari wi kala

³¹ Ehudi kuŋgɔlɔ, a Anati pinambyɔ Shamigari wì si yiri. Wìla lere cenme kɔgɔloni (600) wo gbo Filisiti tara fenne pe ni nεre kɔnrigβεε† ni. Wo fun wìla Izirayeli woolo pe shɔ.

4

Debora naa Baraki pe kala

¹ Ehudi wi kuŋgɔlɔ, a Izirayeli woolo pè si kapege pye Yawe Yennεle li na naa.

† **3:31 3.31:** Kìla pye tugurɔn wanga ma pye wa nεre kɔnrigβεε ki numaga ki na. Ko pe ma tεge na nεre ti wɔnrɔgi ki ni ma ti ti maa kee wa laga nga paa jaa tila kee.

² Kona Yawe Yennele li si pe le Kana tara fenne wunlunaja wa kee, na paa pye na yinri Yabini. Pa wila pye ma cen wunluwo pi na wa Hazori† ca. Wi malingboonlo to paa pye naa yinri Sisera, wo la pye ma cen wa Arosheti Goyimu ca.

³ Malaga gbɔnwotoroye tuguron woolo cenme koljere (900) la pye Yabini wi yeri. Wila Izirayeli woolo pe jolo jenge, fo ma saa gbɔn yele nafa. Ki pye ma, a pe si gbele ma Yawe Yennele li yeri li pe saga.

⁴ Ki wagati wi ni, Lapidoti jo Debora na wila pye Yennele yon senre yofa, wo wila pye kiti konfo wa Izirayeli tara.

⁵ Wila pye ma cen sengendige ka nogo, a pe kaa naga yinri Debora sengendige, wa Arama ca naa Beteli ca sogowo pi ni, wa Efirayimu yanwira tara ti ni. Izirayeli woolo paa pye na kee wi korogo ma saa na pe kagala ke yega woo.

⁶ Pilige ka, a Debora wi si lere tun, a pe saa Abinowamu pinambyo Baraki† wi yeri wi kan wa Kedeshi ca†, wa Nefitafi tara. A wi suu pye fo: «Yawe Yennele, Izirayeli woolo Yennele li yo ma nga pye ki nga: <Kari ma sa nambala waga ke (10 000) wo wa Nefitali cenle naa Zabulon cenle li ni, ma kari pe ni wa Tabori yanwiga ki na.

⁷ Mi yaa kari Yabini wi malingboonlo to, naa wi malaga gbɔnwotoroye konaa wi malingboonlo pe ni wa Kishon Sisera lafogo ki ni, mbe sa pe le ma kee.> »

⁸ A Baraki wi si Debora wi yon sogo ma yo fo: «Na maga pinle na ni, pa mi yaa kari; na mee

† 4:2 4.2: Zhou 11.1 † 4:6 4.6: Ebu 11.32 † 4:6 4.6: Zhou 12.22; 19.37; 21.32

pinle na ni, mi se kari.»

⁹ Ki pye ma, a Debora wì sho fo: «Mi yaa pinle ma ni. Een fo, ki malaga nga ye yaa sa gbòn mbe ya ki ni, ki gbogwo ma soo ta; katugu Yawe Yenñele li yaa Sisera wi le jele kee.» A Debora wì si yiri ma pinle Baraki wi ni, ma kari wa Kedeshi ca.

¹⁰ A Baraki wì si Zabulon cenle woolo naa Nefitali cenle woolo pe yeri ma pe gbogolo wa Kedeshi ca. A nambala waga ke (10 000) si pinle wi ni. Debora wìla pinle wi ni fun ma kari.

¹¹ Ki wagati wi ni, Keni cenle woolo nana Heberì wìla laga Keni cenle woolo sanmbala pe na, poro mbele paa pye Moyisi wi nafa lenana Obabu† wi setirige piile wele. Wìla saa wi paraga go ki kan ma cen wa Kedeshi ca ki tanla, wa Zaananimu yanwira tigbogo ki tanla.

¹² Ko sanga wo ni, a pè si saa ki yo Sisera wi kan fo Abinowamu pinambyo Baraki wì lugu wa Tabori yanwiga ki na.

¹³ A Sisera wì suu malaga gbònwotoroye tuguron woolo pe cenme koljere (900) pe gbogolo naa wi malingbòonlo pe ni fuun pe ni, wa Aròsheti Goyimu ca, mee yiri le ma kari pe ni wa Kishon lafogo ki yeri.

¹⁴ Kona, a Debora wì si Baraki wi pye fo: «Yiri. Nala Yawe Yenñele li yen na Sisera wi nii ma kee. Lo jate li yaa pye ma yegé.» A Baraki wì si yiri wa Tabori yanwiga ki na ma tigi, mee keli wì nambala waga ke (10 000) pe yegé.

¹⁵ Kona, a Yawe Yenñele li si Sisera wi puro tokobi ni Baraki wi yegé, ma pinle wi

† 4:11 4.11: Nombu 10.29-32

malingboonlo pe ni fuun pe ni. Sisera wo jate wì si tigi ma yiri wa wi malaga gbɔnwotoro wi ni, ma fe ma kari tɔɔɔ na.

¹⁶ Baraki wila taga malaga gbɔnwotoroye poro naa malingboonlo pe punɔgo na, fɔ ma saa gbɔn wa Arosheti Goyimu ca ki na. Pàa Sisera wi malingboonlo pe ni fuun pe gbo, ali nunɔgba wo sila shɔ pe ni.

¹⁷ Sisera wila fe tɔɔɔ na fɔ ma saa gbɔn wa Keni cɛnlɛ woolo naɲa Heberi wi jɔ Yayeli wi paraga go ki na; katugu yeyinɔge la pye Hazori ca wunlunaɲa Yabini wo naa Heberi sege woolo pe sɔgɔwɔ.

¹⁸ A Yayeli wì si yiri ma Sisera wi fili, mɛɛ wi pye fɔ: «Pan ma ye lagame, na tafɔ, ye laga na go; maga ka fyɛ.» Kona, a Sisera wì si taga wi na ma ye wa wi paraga go ki ni. A Yayeli wì si paritonɔgo teɣɛ maa tɔn.

¹⁹ A Sisera wì si Yayeli wi pye fɔ: «Ki yaga ma tɔnmɔ jenri kan na yeri mbe wɔ.» A wì si selegɛ kasha ki yɛngɛ, nɔnɔ la pye wa ki ni, ma wa kan wi yeri, a wì wɔ, mɛɛ wi tɔn naa paraga ki ni.

²⁰ A Sisera wì suu pye fɔ: «Sa cɛn wa paraga go ki yeyɔngɔ ki na. Na lere ka pan mbɔɔn yewe mbe yo fɔ: <Lere yɛn wa paraga go ki ni le?> Maa pye fɔ: <Ayoo.> »

²¹ Ko punɔgo na, a wì si wɔnlo pyaw, katugu wila te fɔ jɛngɛ. Kona, a Heberi jɔ Yayeli wì si paraga go ki kankanɔgala la lɛ naa marito ni, ma fulo wa wi tanla yɔɔɔ, mɛɛ li kan wi nunɔbonɔgo ki na, fɔ a lùu go ki furu ma kan wa tara ti na. A Sisera wì si ku.

²² Ko pe yen le ki na, a Baraki wì si kòn ma yiri, wo ña wìla pye na Sisera wi puro we. A Yayeli wì si yiri ma saa wi fili, mεε wi pye fɔ: «Ta paan, mi yaa naña ña maa lagajaa wi naga ma na.» A Baraki wì si ye wa paraga go ki ni, mεε Sisera wi yan le tara wì ku; pòo go ki furu go kankanngala ni.

²³ Pa Yawe Yenñele làa fεε wa Kana tara wunlunaña Yabini wi na yeen Izirayeli woolo pe yege sɔgɔwɔ.

²⁴ Izirayeli woolo pàa ki kan wi Kana tara wunlunaña Yabini wi na, fɔ ma ka saa wi ta maa gbo.

5

Yurugo ñga Debora wìla kɔ

¹ Ki pilige nunḡba ki ni, a Debora wo naa Abinowamu pinambyɔ Baraki wi ni, pè sigi yurugo ñga ki kɔ ma yo fɔ:

² Yaa Yawe Yenñele li sonni.

Teele pèle keli leele pe yege wa Izirayeli tara.

Leele pè pe yeε kan mbe malaga gbɔn.

³ Yoro wunlumbolo yaa nuru na yeri.

Yoro mbele ye yen teele, ye nunḡbolo jan yaa nuru.

Mi yaa yurugo kɔ Yawe Yenñele li kan;

mi yaa yurugo kɔ mbe Yawe Yenñele, Izirayeli woolo Yenñele li gbɔgo.

⁴ E, Yawe Yenñele, màa yiri wa Edomu tara ma pan sanga ña ni,

màa yiri wa Seyiri yanwira ti na ma tigi sanga ña ni,

tara tìla pye na tigile.

Tonmo la tigi ma yiri wa naayeri,
kambaara tila tisagboḡo pan.

⁵ Yanwira tila tigile† Yawe Yenḡele li yeḡe soḡowo.
Sinayi yanwiga fun kila yeḡeyeḡe Yawe Yenḡele,
Izirayeli woolo Yenḡele li yeḡe soḡowo.

⁶ Anati pinambyo Shamigari wi wagati wi ni,
Yayeli wagati wi ni, koḡolo kàa koro waga.
Tangafenne pàa pye na toro koḡeḡeḡe ni.

⁷ Pàa yiri wa Izirayeli tara cara ti ni mari yaga
waga;

pàa yiri wa ti ni,
fo mi Debora mì kaa yiri sanga ḡa ni,
fo mì kaa yiri ma pye paa Izirayeli woolo pe no
yen.

⁸ Izirayeli woolo pàa yarisunndo fonndo wele ma
wo.

Le ki yongolo nunḡba ke ni, a malaga kì si to pe
na.

Izirayeli tara malingboḡonlo pàa pye nambala
waga nafa shyen (40 000).

Ɛen fo tuguron sigeyaraga nunḡba sila yan wa
pe yeri,

njanraga kpe sila pye pe yeri.

⁹ Na jatere wi yen Izirayeli woolo teelee pe na,
poro mbele pe pe yeḡ kan wa leele pe soḡowo,
mbe malaga ki gbɔn.

Yaa Yawe Yenḡele li sonni!

¹⁰ Yoro mbele fuun ye lugu ma cencen sofilele
jeḡe file file na,

† 5:5 5.5: Yuuro 68.8-9

yoro mbele ye yen ma cen tara fuuro
sonḡbanga woro na,
yoro mbele ye yen tangala na wa koḡgolo ke ni†,
yaa jatere piin ki na.

¹¹ Mbele pe wa puluyo yi tanla na tonmo pi yeεε,
yaa pe yurukoḡo ki nuru.

Pe yen na Yawe Yenḡεε li kaḡeḡe pyege ki koo
yurugo,

konaa Izirayeli woolo teelee pe yawa mba ta wa
malaga ki ni pi ni.

Kona, a Yawe Yenḡεε li gbogolomo woolo pe si
yiri ma kari wa ca ki mbogo yeyonro ti na.

¹² Yen ma yiri, yen ma yiri Debora;
yen, yen ma yiri ma yurugo le, malaga
gbonyurugo.

Mboro Abinowamu pinambyo Baraki,
yiri ma kari leele mbele ma yigi kasopiile pe ni.

¹³ Ye wele, leele jɛnri mbele pa koro go na,
pa tigi ma saa gbogolo wa teelee fanḡa woolo
pe tanla.

Yawe Yenḡεε li woolo pa pan ma gbogolo na
tanla wa cew tafenne pe soḡwo.

¹⁴ Mbele pa ya Amaleki setirige piile pe ni,
pa yiri wa Efirayimu tara.

A Benzhamε cenle woolo pe si taga pe na,
ma pinle pe ḡbeleye yi ni.

† **5:10 5:10:** Kila pye penjagboro fenne poro pa pye na nuru
sofilele fiile fiile pe na konaa na cen fuuro sonḡbanga woro ti
na. Fyonwo fenne poro la pye na tanri tara.

Teele la yiri wa Makiri[†] sege ki ni ma pan.
 Malɪngbɔɔnɔ teele la yiri wa Zabulon cɛnɛ li ni
 ma pan.

15 Isakari cɛnɛ woolo teele pàa saa taga Debora
 wi na.

Isakari cɛnɛ woolo pe ni fuun pàa taga Baraki wi
 punɔ na, ma kari wa funwa laga falafala
 ki na.

Ɛɛn fɔ, Uruben cɛnɛ li seye woolo poro la koro
 na kendige woo pe yɛɛ ni.

16 Yɪngi na yè si koro wa yaayoro jasaala pe nawa
 na yaayoro ti gbelege ki nuru?

Ee, Uruben cɛnɛ li seye woolo pàa kendige gbɔɔ
 wɔ pe yɛɛ ni.

17 Galaadi tara woolo pàa koro wa Zhuriden
 gbaan wi kɛɛ nɔ na.

Dan cɛnɛ woolo pe sila yiri wa pe tɔnmɔkɔɔɔ
 ti tanla.

Aseri cɛnɛ woolo pàa koro wa kɔɔje wi yɔn ki
 na,

ma cɛn wa kɔɔje wi yɔn ki na,

ma cɛn wa pe tɔnmɔkɔɔɔ yeresara nda ti yen
 yeyinɔge na ti tanla.

18 Zabulon cɛnɛ woolo pe yen leele mbele pe
 ma pe yɛɛ kan kunwɔ pi yeri, wa malaga
 gbɔnsaga.

Nɛfitali cɛnɛ woolo ko nunɔba ko pè pye fun.

19 Wunlumbolo mbele we mbenfenne, pèle la
 pan ma to we na malaga ni;

[†] 5:14 5:14: Makiri wila pye Manase wi pinambyɔ konɔbanɔa.
 Manase cɛnɛ li walaga woolo pàa pye wa Zhuriden gbaan wi kɛɛ
 sanɔa ki na.

ee, Kana tara fenne wunlumbolo paa malaga
gbon we ni wa Taanaki ca, wa Megido ca
tonmo laga ki tanla.

En fo, pe sila yaara ta mbe koli mbe kari ti ni,
nakoma warifuwe.

²⁰ Naayeri wonngolo jate kaa malaga gbon.

Ma ke ta wa ke torokongolo ke ni, kaa malaga
gbon Sisera wi ni.

²¹ Kishon lafogo ki pe li,

ko nga kila pye wa maga le wa faa, Kishon lafogo
ye.

Ye pan waa tanri fannga ni.

²² Kona, a shonye pe si fe ma toro,

a pe yenjoro tila tara ti suun fo jenge.

Paa fe ma kari malingboonlo teepe pe ni.

²³ A Yawe Yenjele li merege wi sho fo:

Ye Merozi† ca ki danja, yege danja, yege danja.

Katugu ca woolo pe sila pan mbe Yawe Yenjele
li saga.

Pe sila pan pe malingboonlo welimbele pe ni
mbeli saga.

²⁴ Keni cenle woolo naja Heberi, Yenjele sa
duwaw wi jo Yayeli wi na mbe we jele pe
ni fuun pe na.

Yenjele sa duwaw wi na mbe we jele mbele pe
maa cen paara yinre ngo pe na.

²⁵ Sisera wila wi yenri tonmo ni,

a wi si nono kan wi yeri, a wi wo.

† **5:23 5.23:** Merözi ca kila pye Nefitali cenle woolo poro wogo. Nefitali cenle woolo pe cara sannda pyew tila saa malaga ki gbon kaawo Merözi ca woolo poro pe sila kari wa.

Wìla nɔnɔ nara kan wi yeri legboolo wɔjenne ni,
a wì wɔ.

²⁶ Ko punɔo na, a wì si go kankanɔgala ɛ,
ma tunmbyeele marito ɛ wi kalige ki ni,
mɛɛ li kan wa Sisera wi go ki na maga furu.

Wìla wi nunɔbonɔɔ ki ya maga furu wi na.

²⁷ A Sisera wì si to nɔɔɔɔ ma kanɔɔɔɔ kan
Yayeli wi jegele, ma wɔ ma to fɔ ma sanga
tara ti na.

Wìla to nɔɔɔɔ ma kanɔɔɔɔ kan wi jegele
ma wɔ ma to.

Wìla to nɔɔɔɔ ma kanɔɔɔɔ kan laga nɔɔ
na,

wìla to le ma ku.

²⁸ A Sisera wi nɔ wì si pan ma wele wa fenɛtiri
wi ni.

Wìla pye na jɔɔɔɔ wa fenɛtiri wi mɛɛ wegele ke
ni na yuun fɔ:

«Yinɔi na wi wotoro wi nɛɛ mɔni wa wi woro
mbe kɔn mbe yiri?

Yinɔi na wi wotoroye pe si woro na tinmɛ gbɔɔ
yinriɔi na paan?»

²⁹ Jɛɛɛ tijinliwɛ fenne mbele pàa pye wa wi ni,
pàa wi yɔn sogo ma senre nda yo,

to wìla pye na sɔnɔɔɔ ti na, na yuun fɔ:

³⁰ Kaselege ko na, pè yaara ta ma koli.

To pe wa na yeɛɛ pe yeɛ na.

Malinɔɔɔɔɔ pe ni fuun pe yaa ta sumbonɔ
nunɔɔɔɔɔ nakoma shyenzhyen.

Sisera wo yaa yaripɔɔɔ nda ti yen yɔɔɔɔɔ ni to
ta,

yaripɔɔɔ nda ti yen yɔɔɔɔɔ ni, a pèri sogo.

Yaripogo nunḡba, nakoma shyen nda ti yen
 yoonro ni, a pèri sogo,
 to yaa pye cew tafò wo woro.

³¹ Ee, Yawe Yenḡele, ma ti ma mbenfenne pe ni
 fuun pè ku ki kulomo mba pi na.

En fò ma yen ma mbele ndanla, pe pye paa
 yonlo ki yen,

na ki ka yiri ki fanḡa ki ni la yengele we.

Ko punḡo na, a tara ti si koro yeyinḡe na fò
 ma saa gbòn yele nafa shyen.

6

Madiyan tara fenne pàa pye na Izirayeli woolo pe jolo

¹ Izirayeli woolo pàa kapege pye Yawe Yenḡele
 li na naa. Ki pye ma, a li si pe le Madiyan† tara
 fenne pe kee ma saa gbòn yele koloshyen.

² Madiyan tara fenne pàa pye na Izirayeli
 woolo pe jolo fò jenge, fò a pe saa na pe yee
 shosaga jaa na lara wa waliwere, naa yanwira
 were konaa yanwira sogowo pi ni.

³ Kila pye, na Izirayeli woolo paga pe
 yariluguro ti lugu sanga ḡa ni, Madiyan tara
 fenne, naa Amaleki setirige piile konaa leele
 mbele wa yonlo yirisaga kee yeri pe ma yiri ma
 saa to pe na malaga ni.

⁴ Pe ma saa pe malingboonlo censaga ki kan
 wa Izirayeli woolo pe tara ti ni. Pe ma pe keere
 yaara ti jogo pe yeri fò ma saa gbòn wa Gaza ca

† **6:1 6.1:** Zhene 25.2; Eki 2.15-22; 18.1-11; Nombu 10.29-32; 22.4;
 25.6-18; Kiti 2.11-15

ki tanla. Pe ma pe yarilire, naa pe simbaala, naa pe nɛɛ konaa pe sofilele pe ni fuun pe yigi.

⁵ Katugu pe ma pan legerɛ paa gbato yɛn, poro naa pe yaayoro ngbeleye konaa pe paara yinɛ ti ni. Pe ma pan ma leɛe poro naa pe yɔngɔmɛye, ma tara ti ton ma yaara ti jɔɔ.

⁶ Madiyan tara fɛnnɛ pàa Izirayeli woolo pe fannga ki kɔ pe na. A pè si gbele ma Yawe Yɛnɛɛ li yeri li pe saga.

⁷ Naa Izirayeli woolo pàa kaa Yawe Yɛnɛɛ li yɛnri li pe sho Madiyan tara fɛnnɛ pe kɛɛ,

⁸ a li si Yɛnɛɛ yɔn sɛnɛ yofɔ wa torogo pe kan, ma pe pye fɔ: «Yawe Yɛnɛɛ, Izirayeli woolo Yɛnɛɛ li yo fɔ: <Muwi mila ye yirige wa Ezhipiti tara, to nda yàa pye wa ti ni kulolo we.

⁹ Mila ye sho Ezhipiti tara fɛnnɛ pe kɛɛ konaa mbele fuun pàa pye na ye jɔɔ pe kɛɛ. Mila pe purɔ wa ye yɛɛ ma pe tara ti kan ye yeri.

¹⁰ Mila ki yo ye kan fɔ muwi mi yɛn Yawe Yɛnɛɛ, ye Yɛnɛɛ le; fɔ Amɔri cɛnɛ woolo mbele ye yɛn ma cɛn wa pe tara ti ni, yaga kaa pe yarisunndo ti gbogo. Ɛɛn fɔ, ye sila logo na yeri.> »

*Nana na pàa pye na yinri
Zhedewɔn wi kala*

¹¹ Ko punɔ na, Yawe Yɛnɛɛ li mɛɛɛ wì si pan ma cɛn wa terebenti tige nga kila pye wa Ofira ca ki nɔɔ, wa nana na pàa pye na yinri Zhouasi wi tara laga ki ni. Zhouasi wila pye Abiyɛzɛri sege woo wo wa. Wi pinambyɔ Zhedewɔn wila saa lara Madiyan tara fɛnnɛ pe

na wa ɛɾɛzɛn pire ti tonmo wosaga ki ni na bile wi suun.

¹² A Yawe Yɛnɲɛlɛ li mɛɾɛgɛ wì si pan maa yɛɛ naga wi na maa pye fɔ: «Malingboon wɛlɛwɛ, Yawe Yɛnɲɛlɛ li yɛn ma ni.»

¹³ A Zhedewɔn wì suu pye fɔ: «Ayi, na tafɔ, na kaa pye Yawe Yɛnɲɛlɛ li yɛn we ni, yingɪ na ki jɔlɔgɔ kagala ɲgele ke nɛɛ we taa? Kafɔnɲɔlɔ ɲgele fuun we tɛlɛye pàa ke sɛnrɛ yo we kan maga naga fɔ Yawe Yɛnɲɛlɛ làa we yirige wa Ezhipiti tara ke yɛn se yeri? Kaselege ko na, Yawe Yɛnɲɛlɛ lɪ we wa, ma we le Madiyan tara fɛnnɛ pe kɛɛ.»

¹⁴ Kona, a Yawe Yɛnɲɛlɛ lɪ si kanɲga ma yɛgɛ wa wi yeri, mɛɛ wi pye fɔ: «Fannɲa ɲga ki yɛn ma ni, ta kee ki ni ma sa Izirayɛli woolo pe sho Madiyan tara fɛnnɛ pe yeri. Muwi mɔɔ tun.»

¹⁵ Ɛɛn fɔ, a Zhedewɔn wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «E, na tafɔ, mi yaa Izirayɛli woolo pe sho yingɪ yaraga ni san? Na sege woolo poro fannɲa ko kɪ kologo ma wɛ wa Manase cɛnlɛ seye sannya yi na. Muwi mi yɛn na to wi go woolo pe ni fuun pe pyɔ jɛɛ.»

¹⁶ A Yawe Yɛnɲɛlɛ lɪ suu pye fɔ: «Mi yaa pye ma ni, ki kala na, ma yaa ka ya Madiyan tara fɛnnɛ pe ni paa lere nunɲba yɛn.»

¹⁷ A Zhedewɔn wì sili yɔn sogo ma yo fɔ: «Na ki ka pye maa jaa mbe kajɛɲgɛ pye na kan, mi yɛn nɔɔ yɛnrɪ, ma kacɛn wa pye, ɲa wi yaa ki naga fɔ mboro ma yɛn na para na ni.

¹⁸ Maga ka yiri na mbe kari yɛgɛ, fɔ mbe sa songɔɔ mbe pan yarikanga ɲga mi yɛn na woo ma yeri saraga ki ni.»

A Yawe Yenɲele li suu yon sogo ma yo fɔ: «Mi yaa ma sige na fɔ ma sa songoro ma pan.»

¹⁹ Kona, a Zhedewon wi si songoro wa wi go ma saa sikapige ka gbo maga gbegele konaa leve fu buru ni, wila wo gbegele muwe culo nafa ma yiri ke ni. A wi si kara ti le kanja pige ka ni, mee tunwo po le colɔ la ni, mee kari ti ni fuun ti ni Yenɲele li merenge wi kan wa terebenti tige ki ngo.

²⁰ A Yenɲele li merenge wi suu pye fɔ: «Kara to naa leve fu buru wi ni ti le mari tege wa walaga nga ki na, mee tunwo pi wo wa ti na.» A Zhedewon wi sigi pye ma.

²¹ Kona, a Yawe Yenɲele li merenge wi si kanngala na laa pye wi kee li numala li jiri kara to naa leve fu buru wi na. A kason si janri ma yiri wa walaga ki ni ma kara to naa buru wi sogo. Ko pyengolo, a merenge wi si ko le saw.

²² Ki sanga wi ni, a Zhedewon wi sigi jen ma yo Yawe Yenɲele li merenge wo lawi. A wi si gbele ma yo fɔ: «Jologo yen na wogo na Fɔ, Yawe Yenɲele; katugu mi Yawe Yenɲele li merenge wi yan yenle ni gbogoyi.»

²³ Een fɔ, a Yawe Yenɲele li suu pye fɔ: «Yeyinɲge mbe pye ma wogo, maga ka fyɛ, ma se ku.»

²⁴ A Zhedewon wi si saraga wosaga kan le ki laga ki na maga mege taga naga yinri: «Yawe Yenɲele li maa yeyinɲge kaan.» Ki saraga wosaga ki yen wa Ofira ca ali ma pan ma gbon nala. Ofira ca kila pye Abiyezɛri sege woolo poro ca.

²⁵ Ki yembine nunḡba li ni, a Yawe Yenḡele li si Zhedewon wi pye fɔ: «Ma to wi napolo yirifonḡo wi yigi, naa shyenwoo ḡa wì ta yeḡ koloshyen wi ni. Saraga wosaga ḡa ma to wì kan yarisunḡo Baali ki kan, maga jaanri; yarisunḡo Ashera ki tiyala na le saraga wosaga ki tanla, ma li koonlo.»

²⁶ Ko punḡo na, ma saraga wosaga jenḡe ka kan wa ki walaga ḡa ki go na mi ḡa Yawe Yenḡele, ma Yenḡele na kan. Ma napolo shyenwoo wi ḡ, maa pye saraga sogowogo. Yarisunḡo tiyala na mā koonlo, lo li yaa pye kanḡire mbe saraga ki sogo.»

²⁷ A Zhedewon wì suu tunmbyeele nambala ke ḡ, ma saa ḡa Yawe Yenḡele làa yo wi kan ki pye. Eɛn fɔ, wì to go woolo naa ca woolo pe kala na, wìla fyɛ wii yenḡ mbege pye yonlo na. Ki kala na, wìla ki pye yembine.

²⁸ Ki goto pinliwe pi ni, ca woolo pè si yiri maga yan fɔ pè Baali saraga wosaga ki jaanri, ma Ashera tiyala fun li koonlo, ma napolo shyenwoo wi wɔ saraga sogowogo wa saraga wosaga ḡa pàa kan fonḡo ki na.

²⁹ A pe nɛɛ pe yeɛ yewe na yuun fɔ: «Ambɔ wigi kala na li pye?» Ma pe ta pàa pye na yewe jenḡe ki wogo ki na mbege jen, a pè si pe pye fɔ: «Zhowasi pinambyɔ Zhedewon wo wigi kala li pye.»

³⁰ Kona, a ca woolo pè si Zhowasi wi pye fɔ: «Ma pinambyɔ wi yirige laga we kan we ta woo gbo, katugu wì Baali saraga wosaga ki jaanri, ma Ashera tiyala na làa pye le ki tanla li koonlo.»

³¹ Mbele fuun pàa pye ma yere wa Zhowasi wi tanla, a wì si pe pye fɔ: «Yoro ye daga mbe

Baali wi saga wi le? Yoro ye daga mbe Baali wi malaga ki gbon wi kan wi le? Lere na fuun ka yere Baali kala li yerewe, wo daga mbe gbo sannu goto pinliwe ni. Na kaa pye Baali wi yen yarisunngo, wuu yee kayanga ki wo, katugu po saraga wosaga ki jaanri.»

³² Maga le ki pilige ki na, a pe si Zhedewon wi mege taga naa yinri Yerubaali, ko korwo wo yen fo: «Baali wuu yee kayanga wo,» katugu Zhedewon wila wi saraga wosaga ki jaanri.

*Zhedewon wila Yenhele li yenri
li kacen wa pye li naga wi na*

³³ Kona, Madiyan tara fenne pe ni fuun, naa Amaleki setirige piile konaa leele mbele wa yonlo yirisaga kee yeri pe ni, pe si pe yee gbogolo ma Zhuriden gbaan wi kon ma yiri, mee saa pe malingboonlo censaga ki kan ma cen wa Zhizireyeli gbunlundege ki ni.

³⁴ Yawe Yenhele li yinne li si tigi ma ye Zhedewon wi ni. A wi si yiri ma mbanlaga ki win ma Abiyezeri cenle woolo pe yeri. A pe si gbogolo ma taga wi na.

³⁵ A Zhedewon wi si leele tun Manase tara ti lagapyew ki ni pe sa ki cenle woolo pe yeri. A poro si gbogolo ma taga wi na. Wila leele tun fun Aseri cenle woolo, naa Zabulon cenle woolo konaa Nefitali cenle woolo pe yeri; a poro fun pe pan ma taga wi na.

³⁶ A Zhedewon wi si Yenhele li pye fo: «Na ki ka pye muwi ma yaa tege mbe Izirayeli woolo pe sho paa yege nga na maga yo,

³⁷ wele, mi yaa simbasene sire wolo li jan wa bile wi sunsaga, na fɔɔngɔ ki ka wo lo nunɔba na mbeli yinɔgi, a tara ti koro tawara mali maga mali fili, pa mi yaa ki jen muwi ma yaa tɛɛ mbe Izirayeli woolo pe sho paa yɛɛ nga na mɔga yo we.»

³⁸ A kɔ si pye ma cɛ. Ki goto pinliwɛ pi ni, a Zhedewɔn wɔ si yiri faa ma saa simbasene sire wolo li lɛ mali yiwi. A fɔɔngɔ tɔnmɔ pɔ jɛnɛ nunɔba yin.

³⁹ Kona, a Zhedewɔn wɔ si Yenɔɛɛ li pye naa fɔ: «Maga ka nawa nɔban na ni, mi yaa ma yenri naa kala nunɔba ni. Ki yaga ma wamawelege puɔgo wogo pye naa simbasene sire wolo li ni. Koni simbasene sire wolo lo nunɔba mbe koro wala, ɛɛn fɔ fɔɔngɔ ki tara ti yinɔgi kili maga.»

⁴⁰ Ki yembinɛ li ni, a Yenɔɛɛ lɔ si nga wɔla yenri ki pye. Simbasene sire wolo lo nunɔba lɔla koro wala; ɛɛn fɔ fɔɔngɔ kɔla wo ma tara ti yinɔgi mali maga.

7

Zhedewɔn wɔla ya Madiyan tara fenne pe ni

¹ Ki goto pinliwɛ pi ni Yerubaali wo nɔ pe yinri Zhedewɔn wɔ si yiri wo naa wi woolo pe ni fuun pe ni, ma kari ma saa pe malingbɔɔnlɔ censaga ki kan ma cɛn wa Arɔdi ca pulugo ki tanla. Madiyan tara fenne poro la pe malingbɔɔnlɔ censaga ki kan ma cɛn wa yɔnlɔparawa kameɔɔ kɛɛ yeri, wa More tinndi wi yeri, wa gbunlundɛɛ ki ni.

² A Yawe Yenñele li si Zhedewon wi pye fo: «Ma woolo pè legε ma toro, mi se ya Madiyan tara fenne pe le ma keε, nakoma Izirayeli woolo pe yaa la pe yeε gbogo mbaa ki jate fo pe yeε fannga ko ki pe sho.

³ Koni ki senre nda ti yo leele pe kan ma pe pye fo: «Ye ni, lere ña fuun wi yen na fye konaa na seri, wo mbe songoro wi yiri laga Galaadi tara yanwiga ki na wila kee.» Ki pye ma, a lere waga nafa ma yiri shyen (22 000) wò si songoro malingboonlo pe ni, a pè si koro lere waga ke (10 000).»

⁴ Een fo, a Yawe Yenñele li si Zhedewon wi pye naa fo: «Leele pè legε bere ma toro. Tigi pe ni wa lafogo ki yon na, mi yaa pe conri wa ki laga ki na. Mbele mi yaa yo pe pinle ma ni poro yaa pinle ma ni. Een fo mbele mi yaa yo paga ka pinle ma ni, poro se pinle ma ni.»

⁵ A Zhedewon wi si tigi leele pe ni wa lafogo ki yon na. Kona, a Yawe Yenñele li suu pye fo: «Mbele fuun pe yaa la tonmo pi laala la woo paa pyon yen, ma pe tege pe ye. Mbele fuun pe yaa kannguuro kan mbaa woo, ma pe tege pe ye.»

⁶ Leele mbele paà tonmo pi ko keε ni maa laala, poro la pye lere cenme taanri (300); een fo leele sanmbala poro la kannguuro kan ma wo.

⁷ A Yawe Yenñele li si Zhedewon wi pye fo: «Ki nambala cenme taanri (300) mbele pè tonmo pi koko pe keyen yi ni maa laala pe ngayinñele ke ni, poro mi yaa tege mbe ye sho Madiyan tara fenne pe keε, mbe ti ye ya pe ni. Leele sanmbala poro na, pe songoro paa kee pe yinre.»

⁸ A nambala cenme taanri (300) wele pè si

sanmbala pe yaakara naa pe mbaanra ti le. Ko punḡo na, a Zhedewon wì si Izirayeli woolo sanmbala pe yaga ma yo pe songoro paa kee. Nambala cenme taanri (300) poro paa koro wi ni. Madiyan tara fenne pe paara yinre censaga kila pye wa gbunlundεge ki ni wa Zhedewon wogo ki nḡgɔ.

⁹ Ki yembinε li ni, a Yawe Yenḡele li si Zhedewon wi pye fɔ: «Yiri ma kari wa Madiyan tara fenne pe malingbɔɔnlo censaga ki ni, katugu mi pe le ma keε.

¹⁰ Na kaa pye maa fye mbe kari wa, kari gben mboro naa ma tunmbyee Pura wi ni wa pe malingbɔɔnlo censaga ki ni.

¹¹ Ma sa senre nda paa yuun wa ti logo. Ko punḡo na, ma yaa kotogo ta mbe sa to pe malingbɔɔnlo censaga ki na.» Kona, a Zhedewon wì si kari wi tunmbyee Pura wi ni fɔ ma saa gbɔn wa pe malingbɔɔnlo censaga ki yon na.

¹² Madiyan tara fenne, naa Amaleki setirige piile konaa leele mbele wa yonlo yirisaga keε yeri, paa pye ma jaraga wa gbunlundεge ki ni ma leḡe paa gbato yen. Pe yongomεye paa leḡe paa kḡḡje yon taambugɔ ki yen, ḡga lere se ya jiri.

¹³ Naa Zhedewon wila kaa gbɔn wa, a wì si saa yala nana wa yen naa wɔɔnro yuun wi nimbye wa kan na yuun fɔ: «Wele, mi wɔɔnro wɔnlo ma buru ḡa pè gbegele orizhi ni wa yan wila konḡi na toro laga Madiyan tara fenne pe malingbɔɔnlo censaga ki nawa; naa wì ka saa gbɔn wa paraga go ki na, a wì sigi gbɔn maga jan, maga wa maga kanḡga, fɔ a kì koro le tara.»

14 A wi nimbye wì sho fɔ: «Ma wɔɔnrɔ ti woro na kala la yege nari, kaawɔ Izirayeli woolo naɲa Zhouasi wi pinambyɔ Zhedewɔn wi tokobi wo. Yenɲele li Madiyan tara fenne poro naa pe malingboɔnlo pe ni fuun pe le wi keɛ.»

15 Naa Zhedewɔn wila kaa wɔɔnrɔ ti logo naa ti kɔrɔ wi ni, a wì si fɔli maa yege ki jiile wa tara ma Yenɲele li gbɔgɔ. Ko punɲo na, a wì si songɔrɔ wa Izirayeli woolo pe malingboɔnlo censaga mee yo fɔ: «Ye yiri ye ni fuun, katugu Yawe Yenɲele li Madiyan tara fenne pe malingboɔnlo pe le ye keɛ.»

16 A Zhedewɔn wì si nambala cenme taanri (300) pe walagi tegesaga taanri, mee mbaanra nuɲgba nuɲgba kankan pe ni fuun nuɲgba nuɲgba pe yeri, naa cɔgɔlo nuɲgba nuɲgba ni, kàa pye waga. Pàa yangambɔgɔlo kasonrɔ mu ma lele wa ke ni.

17 Ko punɲo na, a wì si pe pye fɔ: «Yaa na wele, mi ka kala na pye, yege pye ma fun ɛ. Na mi ka kari sa gbɔn wa pe malingboɔnlo censaga ki yɔn na sanga ɲa ni, yaa piin paa na yen.

18 Na mi ka ka mbanlaga ki win sanga ɲa ni mbe pinle mbele pe yen na ni pe ni, yoro mbele fuun ye yen wa pe malingboɔnlo censaga ki keyen yi ni fuun yi na, yoro fun ye ye mbaanra ti win, ye jɔrɔgɔ ɲgbanga ye yo fɔ: «We yen na malaga ki gbɔn Yawe Yenɲele lo kala na konaa Zhedewɔn kala na.» »

19 Sanni yige ki sa le, Zhedewɔn wo naa leele cenme taanri (300) mbele pàa pye wi ni pè si gbɔn wa Madiyan tara fenne pe malingboɔnlo censaga ki na. Kila yala censaga ki kɔrɔsifenne

pè tigi, a pèle yege cen wa pe yonlo. A pè si mbaanra ti win mee cogolo ngele kaa pye pe kee ke yaari.

²⁰ Ki leele tegesaga taanri paa pe mbaanra ti win ma pe cogolo ke yaari. Paa yangambogolo kasonro ti yigi pe kamende ti ni, ma mbaanra ti yigi pe kalire ti ni nari wiin. Kona, a pe nee jorogi na yuun fo: «Ye ye tokobiye pe le ye malaga ki gbɔn Yawe Yenjele li kala na konaa Zhedewɔn wi kala na.»

²¹ Pe ni fuun nungba nungba paa koro wa pe yeresaga ma censaga ki maga. A Madiyan tara fenne pe nee fee, na gbele, na fee mbe sho.

²² Nambala cenme taanri (300) paa pe mbaanra ti win. A Yawe Yenjele li si ti a Madiyan tara fenne pè pe tokobiye pe le na pe yee kuun wa malingboonlo censaga ki ni. Ki kaa ngban, a pè si fe fo ma saa gbɔn wa Beti Shita ca ki na, wa Zerera ca ki yeri, fo ma saa gbɔn wa Abeli Mehola ca ki yon na, wa Tabati ca ki tanla.

²³ Ki pye ma, a Izirayeli woolo pè si pe yee gbogolo. Poro wele Nefitali cenle woolo, naa Aseri cenle woolo konaa Manase cenle woolo pe ni fuun; a pè si yiri ma taga Madiyan tara fenne pe na na pe puro.

²⁴ A Zhedewɔn wì si leele tun wa Efirayimu yanwira tara ti ni fuun ti ni ma yo pe saga yo nambala pe kan, fo pe pan pe konɔ li kon Madiyan tara fenne pe na pe tonmo lara ti sho pe yeri, fo sa gbɔn wa Beti Bara ca ki na konaa Zhuriden gbaan wi konsara ti na. A Efirayimu cenle woolo pè si pe yee gbogolo mee kari ma saa tonmo lara ti ni fuun ti sho, fo ma saa gbɔn wa

Beti Bara ca konaa Zhuriden gbaan wi konsara ti na.

²⁵ Pàa Madiyan tara fenne teelee shyen yigi, pàa pye na nunḡba yinri Orebu na sanḡa wi yinri Zεebu. Pàa Orebu wi gbo wa Orebu walaga ki na, ma Zεebu wi gbo wa Zεebu wi εezen pire ti tonmɔ wɔsaga ki na. Pàa Madiyan tara fenne pe purɔ mee saa Orebu naa Zεebu pe yinre ti kan Zhedewɔn wi yeri, wo la pye wa Zhuriden gbaan wi keε ḡa na, wa yɔnlo yirisaga keε yeri.

8

*Efrayimu cenle woolo
pàa nawa ḡban Zhedewɔn wi ni*

¹ Kona, a Efrayimu cenle woolo pè si Zhedewɔn wi pye fɔ: «Yinḡi na, a mà sigi kala na li pye we na yeen? Màa kari ma saa to Madiyan tara fenne pe na sanga ḡa ni, yinḡi na ma sila si we yeri?» Pàa senḡbanra yo wi na fɔ jεḡε.

² Eεn fɔ, a Zhedewɔn wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Yinḡi m̀ pye ki ya ki taanla ye wogo ki ni? Efrayimu cenle woolo pe εezen pire punḡo woro ti cɔmɔ po si mbɔnrɔ Abiyezeri sege woolo pe εezen pire nda fuun tì cɔ to na wi le†?»

³ Konaa ki ni fuun, yoro wele Yenḡele li Madiyan tara fenne teelee Orebu naa Zεebu pe le ye keε. Yinḡi m̀ pye ḡa ki mbe ya taanla ye wogo ki ni?» Kì pye ma, senre nda wila yo, a tì si pe kotogo ki sogo pe na.

† **8:2 8.2:** Ki yomiyele na li yen naga nari ma yo Efrayimu cenle woolo pè yiri ma ḡa pye jεnri ma teelee shyen pe yigi ko mbɔnrɔ cew ḡa Abiyezeri sege woolo pè ta wo na.

*Zhedewɔn wila ya
Madiyan tara fenne pe ni
ki shyen wogo na.*

⁴ Zhedewɔn wo naa nambala cɛnmɛ taanri (300) mbele paa pye wi ni, pɛ si gbɔn wa Zhuriden gbaan wi na maa kɔn ma yiri. Ali mbege ta paa te, paa pye pe mbenfenne pe punjo na, na pe puro bere.

⁵ Naa paa ka saa gbɔn wa Sukoti ca, a Zhedewɔn wi si ca woolo pe pye fɔ: «Mila ye yenri, ye buru kan nambala mbele pe yen na ni pe yeri; katugu pe yen ma te, mi si yen na Madiyan tara fenne wunlumbolo Zeba naa Salimuna pe puro†.»

⁶ Eɛn fɔ, a Sukoti ca teele pɛ suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Mɛɛ wee yaakara kan ma woolo pe yeri? Zeba naa Salimuna ma poro ta ma pe yigi makɔ wi le?»

⁷ A Zhedewɔn wi sho fɔ: «Ko si ngban. Na Yawe Yenɲɛɛ liga ka Zeba naa Salimuna pe le na kɛɛ, mi yaa ye gbɔn gbinri wurufire naa wuuro ni mbe ye wire ti kɔɔnlo ye na.»

⁸ Zhedewɔn wi kaa yiri le ma, a wi si kari wa Penuweli ca maga senre nunɲba ti yo ki ca woolo pe kan. A ca woolo pɛ suu yɔn sogo paa yɛɛɛ nɲa na Sukoti ca woolo paa ki pye we†.

⁹ A Zhedewɔn wi sigi yo fun Penuweli ca nambala pe kan fɔ: «Na mi ka sa ya malaga ki ni mbe songɔɔ mbe pan yinɲge, mi yaa ye ca sanɲgazo wi jaanri.»

† 8:5 8.5: Zhene 33.17 † 8:8 8.8: Zhene 32.30-31

¹⁰ Zeba, naa Salimuna konaa pe malingboonlo pe ni, paa pye wa Karikori ca. Paa saa koro nambala waga ke ma yiri kangurugo (15 000). Malingboonlo mbele fuun paa koro ma pye yonlo yirisaga tara kee woolo poro la wele yeen; katugu paa malingboonlo waga cenme naa nafa (120 000) poro gbo pe ni.

¹¹ Mbele paa pye na ceen wa paara yinre ti ni wa Noba naa Yogbeya cara ti yonlo yirisaga yeri, a Zhedewon wi si toro wa pe konɔ li ni. Wila saa to pe juguye pe na ma yala paa pye naga jate kangbanga se ya gbɔn pe na.

¹² Madiyan tara fenne wunlumbolo shyen Zeba naa Salimuna pe si fe. Een fo Zhedewon wila taga pe na ma pe puro ma saa pe shyen pe yigi, mee ti a malingboonlo pe gbɔn ma jaraga.

¹³ Naa malaga kila kaa ko, a Zhouasi pinambyo Zhedewon wi si songoro ma toro wa Herezi tinndi kologo ki ni.

¹⁴ Kona, a wi si Sukoti ca lefonno wa yigi maa yewe. A wi si ca ki teele naa ki lelele pe mere ti yonlogo wi kan. Paa pye lere nafa taanri ma yiri ke ma yiri koloshyen.

¹⁵ A Zhedewon wi si kari ma saa Sukoti ca woolo pe pye fo: «Yaa na tegele yege nga na ye nawa to ki na. Yaa yo fo: <Ma Zeba naa Salimuna poro yigi ma ko wi le, jango wee jori we yaakara kan ma woolo mbele pe te pe yeri?> Ye wele, pe mbele mi pan pe ni.»

¹⁶ Kona, a wi si Sukoti ca lelele pe yigi ma ti a pe pe gbɔn gbinri wurufire naa wuuro ni.

¹⁷ A wi si Penuweli ca sanngazo wi jaanri fun ma ca ki nambala pe gbo.

18 Ko punḡo na, a wì si Zeba naa Salimuna pe yewe ma yo fɔ: «Leele mbele yàa gbo wa Tabori yanwiga ki na, pàa pye mèlɛ?»

A pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Pàa pye mɔɔ lɛ. Pe yɛɛ cɛnwɛ pìla pye paa wunluwɔ piile yɛn.»

19 A Zhedewɔn wì si pe pye fɔ: «Na nɔsepiile la wele, na yɛera nɔ wo pinambiile. Mì wugu Yawe Yɛnɲɛle na yinwege wolo li na fɔ: <Ndɛɛ ki pye yaa pe yaga ye sila pe gbo, mi se jɛn na ye gbo fun.> »

20 A wì suu pinambyɔ konḡbanḡa Yeteri wi pye fɔ: «Yiri ma pe gbo.» Ɛɛn fɔ, lefɔnḡo wi sila wi tokobi wi kɔw. Ma jɛn wìla pye na fyɛ, katugu wìla pye pyɔ jɛɛ bere.

21 A Zeba naa Salimuna pè si Zhedewɔn wi pye fɔ: «Yiri ma we gbo ma yɛ, katugu naḡa ḡa fanḡa yɛn wi ni, wo tunḡo yi.» Kona, a Zhedewɔn wì si Zeba naa Salimuna pe gbo, mɛɛ fereyaara nda tìla pye wa pe yɔngɔmɛye pe yɔɔɔ kiiri kiiri ti wɔwɔ pe na.

*Zhedewɔn wìla je ma yo
wì se pye wunluwɔ*

22 Ko punḡo na, a Izirayeli woolo pè si Zhedewɔn wi pye fɔ: «Cɛn we go na, punḡo na ma pinambyɔ wì cɛn we go na konaa ma pishyɛnwoolo pe ni, katugu mà we shɔ Madiyan tara fenne pe kɛɛ.»

23 A Zhedewɔn wì si pe pye fɔ: «Mi se cɛn ye go na, na pinambyɔ fun wì se cɛn ye go na. Ɛɛn fɔ Yawe Yɛnɲɛle lo li yaa cɛn ye go na.»

24 Ko punḡo na, a wì si pe pye fɔ: «Mi yaa yaraga ka yɛnri ye yeri: Ye ni fuun nunḡba

nunɓba ye te nunɓbogolo nunɓba nunɓba lagala wa yaara nda ye koli ti na ye ke kan na yeri.» Te nunɓbogolo la pye pe mbenfenne pe yeri, katugu Ishimayeli setirige piile la wele†.

²⁵ A pe suu yon sogo ma yo fo: «Kì we ndanla we ke kan ma yeri.» A pe si derigboɗo ka jan maga sanga. A pe ni fuun nunɓba nunɓba pe si nunɓbogolo nunɓba nunɓba lagala yaara nda pe koli ti na ma ke wa wa derigboɗo nga paa jan ma sanga ki na.

²⁶ Te nunɓbogolo ngele Zhedewon wila yenri ke nuguwo pila pye na kee culo nafa yeri. Wila yoloɗo te yongowo woo ta fun, naa nunɓbogolo manda woro ni, naa Madiyan tara fenne wunlumbolo pe kondoro derigboro ti ni, ma pinle fereyaara nda tila pye wa pe yongomeye pe yoro ti ni.

²⁷ A Zhedewon wi sigi te wi le ma efodi wa gbegele maa yerege wa Ofira ca ki ni, wi yeera ca ye. Izirayeli woolo paa pye na kee wa na foli ki efodi wi yege sogowo naa gbogo, fo a wi ka saa pye paa penne yen Zhedewon naa wi go woolo pe na†.

²⁸ Maga le lema, a Madiyan tara fenne pe si go sogo Izirayeli woolo pe kan. Pe sila ya mbe fannga ta naa fyew. A tara ti si koro yeyinngge na Zhedewon yinwege piliye yi ni, fo ma saa gbɔn

† **8:24 8.24:** Ishimayeli setirige piile paa pye Madiyan tara fenne. Zhene 25.1-2; 37.25-28; 39.1. † **8:27 8.27:** Efodi wo na, wi ma pye saraga wofenne to wo yaripogo. Een fo laga ki laga ki ni, ki yen ndee efodi na senre ti yo wo la pye yaraga ka nga ki sila pye yaripogo. Paa ki tege na Yennele li yewe ki ni mbe ta mbaa li nandanwa kala li jenni.

yεε nafa shyεn.

Zhedewɔn wi kunwɔ we

²⁹ Zhouwasi pinambyɔ Yerubaali, Zhedewɔn we, a wì si songɔɔ ma saa cɛn wa wi go.

³⁰ Zhedewɔn wìla se pinambiile nafa taanri ma yiri kε, katugu wi jεεε pàa pye ma lεgε.

³¹ Wi cɛnfɔ ηa wìla pye wa Sishemu ca, wìla pinambyɔ se wi kan fun; a wùu mεgε taga naa yinri Abimeleki.

³² Zhouwasi pinambyɔ Zhedewɔn wi lelewe pìla yɔn fɔ jεngε; ko puŋgo na, a wì si ku. A pè suu le wa wi to Zhouwasi wi fanga ki ni wa Ofira ca, ko ηga kìla pye Abiyezeri sege woolo pe ca ye.

³³ Zhedewɔn wi kungɔɔ, a Izirayeli woolo pè sigi lε naa na yarisunŋgo Baali ki gbogo, ma yarisunŋgo Baali Beriti ki pye pe yarisunŋgo†.

³⁴ Izirayeli woolo pàa fεgε Yawe Yenŋεlε, pe Yenŋεlε li na, lo na làa pe sho pe juguye mbele pàa pe maga pe kεε we.

³⁵ Zhedewɔn, Yerubaali we, wìla kajεngε ηga fuun pye Izirayeli woolo pe kan, konaa ki ni fuun, pe sila kajεngε kpe pye Zhedewɔn wi go woolo pe kan.

9

Nana ηa pàa pye na yinri

Abimeleki wi kala

¹ Yerubaali wi pinambyɔ Abimeleki wìla kari wa Sishemu ca ma saa para wi lεεε pe ni fuun pe ni, poro mbele pe yεn wi nɔ go woolo wele, ma yo fɔ:

† 8:33 8.33: Kiti 9.4

² «Mi yen na ye yenri, ye sa Sishemu ca lelele pe yewe fo: <Yaa jaa Yerubaali pinambiile nafa taanri ma yiri ke poro mbe cen ye go na lee nakoma yaa jaa naja nungba mbe cen ye go na? Kikiin ki mbonro ye yeri? Ye nawa to ki na fo mi naa yoro ni we yen kasanwa nungba.> »

³ A wi lelele pe si saa ki senre ti ni fuun ti yo Sishemu ca lelele pe kan, ma Abimeleki wi metanga yeri pe kan. A poro si yenle ki senre ti na mbe taga wi na, katugu paa yo fo pe sege woo wo wawi.

⁴ A pe si warifuwe pyo nafa taanri ma yiri ke le wa yarisunngo Baali Beriti ki gbogogo ki ni mari kan Abimeleki wi yeri. A Abimeleki wi sigi penjara ti le ma lejagala naa nungbonngbanla fenne pele sara ma pe taga wi yee na.

⁵ Ko pungo na, a wi si kari wa Ofira ca, wa wi to go, ma saa wi to seyeele, Yerubaali wi pinambiile nafa taanri ma yiri ke wele pe gbo walingunngo nungba na. Kaawo Yerubaali wi pinambyo pungofo Yotamu wo wila ta ma sho, katugu wila fe ma lara.

⁶ Kona, a Sishemu ca lelele pe ni fuun naa Beti Milo ca woolo pe ni pe si pe yee gbogolo mee kari wa Sishemu ca tigbogo ki nogo, wa sinndelege nga paa yerege ki tanla† mbe Abimeleki wi tege wunluwo pi na.

Yomiyele na Yotamu wila wa

⁷ Nga kila pye, naa paa kaa ki yo Yotamu wi kan, a wi si saa lugu wa Garizimu yanwiga ki na mee para ngbanga ma yo fo: «Yoro Sishemu ca

† 9:6 9.6: Zhou 24.26

woolo wele, ye logo na yeri, na kaa pye yaa jaa Yennɛɛ li logo ye yeri.

⁸ Pilige ka, a tire tì si yɔn wa nungba ma yo ti yaa wunluwɔ tɛɛ ti yɛɛ go na. A tì si saa ki yo oliviye tige ki kan fɔ: <Pan ma cɛn we go na wunluwɔ.>

⁹ A oliviye tige kì siri yɔn sogo ma yo fɔ: <Sinmɛ mba pi maa yinrigi na ni, po mba pe ma tɛɛ na Yennɛɛ li gbogo konaa leele pe ni, yaa ki jate mi yaa po yaga wa mbe pan mbaa figefige tire sannda ti go na mbe yo mi yaa pye ti wunluwɔ wi le?>

¹⁰ Kì pye ma, a tire tì si saa ki yo figiye tige ki kan fɔ: <Ta paan, ma pan ma cɛn we go na wunluwɔ.>

¹¹ A figiye tige kì si tire ti yɔn sogo ma yo fɔ: <Tanwa mba pi yɛn na ni konaa pire tanra nda mi maa seni, yaa ki jate mi yaa ko yaga wa mbe pan mbaa figefige tire sannda ti go na mbe yo mi yaa pye ti wunluwɔ wi le?>

¹² Kona, a tire tì si saa ki yo ɛɛɛɛn tirige ki kan fɔ: <Ta paan, ma pan ma cɛn we go na wunluwɔ.>

¹³ A ɛɛɛɛn tirige kì si tire ti yɔn sogo ma yo fɔ: <Ɛɛɛɛn pire tɔnmɔ mba mi maa kaan, pi maa nayinmɛ kaan Yennɛɛ lo naa leele pe yeri, yaa ki jate mi yaa ko yaga wa mbe pan mbaa figefige tire sannda ti go na mbe yo mi yaa pye ti wunluwɔ wi le?>

¹⁴ Kì kaa pye ma, a tire ti ni fuun tì si saa ki yo wuuro yuguyugu wi kan fɔ: <Ta paan, ma pan ma cɛn we go na, ma pye we wunluwɔ.>

¹⁵ A wuuro yuguyugu wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: <Na kaa pye kaselege yaa jaa mbanla tɛɛɛ

wunluwo ye go na, ye pan ye cen laga na yinme pi ni. Na yaga je, kason yaa janri mbe yiri laga na ni, fo yere mbe sa sediri tire nda wa Liban tara ti sogo.» »

16 «Koni mi yen na ye yewe fo naa ye kaa Abimeleki wi tege maa pye ye wunluwo, yege yan ki wogo yege pye nawa jatere jenne naa kaselege ni le? Nga ye pye Yerubaali naa wi go woolo pe na, yege yan ki yen ma yon le? Kajenge nga wi pye ye kan, yege jen wi na le?

17 Na to wi malaga gbɔn ye kan, maa yee go ki pere ye kala na, ma ye sho Madiyan tara fenne pe kee.

18 Een fo, konga nala, ye yiri ma to na to wi go woolo pe na, ma wi pinambiile nambala nafa taanri ma yiri ke pe gbo yonlo nungba walungunjo nungba na. A ye suu kulojo wi pinambyo Abimeleki wo tege Sishemu ca wunluwo, katugu wi yen ye lere.

19 Een fo, na kiga pye nala nga ye pye Yerubaali naa wi go woolo pe na, yege pye nawa jatere jenne naa kaselege ni, kona Yengele li ti Abimeleki wi nayinme kan ye yeri, yoro fun ye nayinme kan wi yeri.

20 Nakosima fyew, kason mbe yiri wa Abimeleki wi ni ki Sishemu ca naa Beti Milo ca woolo pe ni fuun pe sogo; konaa kason mbe yiri fun wa Sishemu ca naa Beti Milo ca woolo pe ni ki Abimeleki wi sogo.»

21 Ko punjo, a Yotamu wi si fe ma saa lara wa Beera ca, ma lali wi nosepyo lenaja Abimeleki wi ni.

*Sishemu ca fenne
pàa yiri ma je Abimeleki wi na*

²² Abimeleki wila cen Izirayeli tara ti go na wunluwo ma saa gbon yele taanri.

²³ Ko pungo na, a Yenhele li si yon mbafinliwe le Abimeleki naa Sishemu ca lelele pe sogowo. A pe si yiri ma je Abimeleki wi na, na jaa mboo negenenge mboo gbo.

²⁴ Ko la pye ma, jango legbogo kala na paa pye li fogo mbe ton pe ni fuun pe na. Ki fogo mbe ton Abimeleki wi na, katugu wila wi to seyene, Yerubaali pinambiile nafa taanri ma yiri ke pe gbo. Ki fogo mbe ton Sishemu ca fenne pe na fun, katugu paa Abimeleki wi saga, a wi pe gbo.

²⁵ A Sishemu ca lelele pe si saa benjanri pyefenne pele lara wa kono, tinndiye pe na, wa ca ki tanla. Paa pye na tuun tangafenne mbele paa pye na toro le pe tanla pe na, na pe tuguro ti shoo pe yeri. A leele pele si saa ki yo Abimeleki wi kan.

²⁶ Ki wagati wi ni, a Ebedi pinambyo Gali wo naa wi sefenne pe ni, pe si kari wa Sishemu ca. A Sishemu ca nambala pe sigi le na tari wi na.

²⁷ Ezenen pire cosanga wa ni, a Sishemu ca fenne pe si yiri ma kari wa pe ezenen keere ti ni, ma saa ezenen pire ta co, mari tonmo wo mari pye duven; kona, a pe si yogori fo jenge. Paa ye wa pe yarisunngo go ki ni, ma li konaa ma wo, mee danja senre yo ma wa Abimeleki wi na.

²⁸ A Ebedi pinambyo Gali wi si pe pye fo: «Abimeleki wi yen ambo fo wo mbe si pan wi cen Sishemu ca ki go na? Yingi na we si Abimeleki wi yaga wi cen we go na mbe sigi ta Yerubaali

pinambyo wo wawi? Zebuli wo ma Abimeleki wi tege ca ki go na le? Yoro wo na, Amori na wi yen Sishemu ca ki kanfo, wi setirige piile poro pe daga mbe cen ye go na. Een fo, ki mege woro Abimeleki wi yeri we go sogo woo kan†.

²⁹ E, ndee ki pye ca ki tegere peri kan mi yeri, mi jen na Abimeleki wi puro mboo laga wa fannga ki na, kona mbe suu pye fo: «Abimeleki, ma malingboonlo pe gbogolo ma pan ma to na na.» »

³⁰ Naa cafo Zebuli wila kaa senre nda Ebedi pinambyo Gali wila yo ti logo, a wi si nawa ngban fo jenge.

³¹ A wi si leele tun larawa ma yo pe saga yo Abimeleki wi kan fo: «Wele, Ebedi pinambyo Gali wo naa wi sefenne pe ni pe pan wa Sishemu ca. Pe yen na ca woolo pe sunnu na pe waa ma na.»

³² Ki kala na, nala yembine na li ni, mboro naa ma malingboonlo pe ni ye yiri ye kari ye sa lara ye pe sige wa yan.

³³ Goto pinliwe ni, yonlo ki yirisanga ni, ye yiri ye to ca ki na fyelge na. Na Gali naa wi woolo mbele pe yen wi ni paga yiri ma korogo malaga ni, ma mbe ya nga pye, ma ko pye pe na.»

³⁴ Ki yembine li ni, a Abimeleki naa leele mbele fuun paa pye wi ni pe si yiri ma pe yee walagi walisaga tijere, mee saa lara wa Sishemu ca ki punjo na maga maga.

³⁵ Naa Ebedi pinambyo Gali wila kaa yiri wa ca nawa ma pan ma yere wa ca ki mbogo yeyongo ki tanla sanga na ni, a Abimeleki naa leele mbele

† 9:28 9:28: Zhene 33.19

pàa pye wi ni nè si yiri wa pe larasaga ki ni na paan.

³⁶ A Gali wì si pe yan paa paan mɛɛ Zebuli wi pye fɔ: «Wele, na yɛɛ yɛn leele pele na paa yinrigi wa yanwira ti go na, na tinri.»

A Zebuli wì suu pye fɔ: «Yanwira ti yinmɛ po maa yaan ndɛɛ leele wɛɛ.»

³⁷ Ɛɛn fɔ, a Gali wì suu pye naa fɔ: «Wele, kaselege ko na, leele pe yɛn na yinrigi wa tara ti nandogomɔ tinndi laga ki na, na tinri, pele yɛɛ mbele pè yiri wa jɛɛfɛnnɛ pe tigbɔɔ konɔ li ni na paan.»

³⁸ Kona, a Zebuli wì sho fɔ: «Ma yɔn tangawa senrɛ nda màa pye na yuun tì koro se? Mboro ma màa pye na yuun fɔ: «Abimeleki wo yɛn ambɔ fɔ we suu yaga wi cɛn we go na?» Leele mbele màa pye na tifaga, poro wɛɛ yɛɛn we. Koni, yiri ma sa to pe na!»

³⁹ Kona, a Gali wì si yiri ma keli Sishɛmu ca woolo pe yɛɛ ma saa to Abimeleki wi na malaga ni.

⁴⁰ A Abimeleki wì si taga Gali wi punɔgo na naa puro, a wì si fe Abimeleki wi yɛɛ. Pàa Sishɛmu ca malingbɔɔnɔ pe lɛɛrɛ gbo sanni pe sa gbɔn wa ca ki mbogo yeyɔngɔ ki na.

⁴¹ Kona, a Abimeleki wì si saa cɛn wa Aruma ca. A Zebuli fun wì si Gali naa wi sefɛnnɛ pe puro ma yo paga ka songɔrɔ mbe sa cɛn wa Sishɛmu ca naa.

⁴² Ki goto, Sishɛmu ca fɛnnɛ pàa yiri ma kari wa keere ti ni, a lere wà si saa ki yo Abimeleki wi kan.

⁴³ A wì suu malingbɔɔnɔ pe walagi walisaga taanri, mɛɛ saa pe lara wa yan ki ni. Naa pàa kaa

ca woolo pe yan paa yinrigi wa ca ki ni sanga na ni, a pè si yiri wa pe larasaga ki ni pe korogɔ mɛɛ to pe na.

⁴⁴ Abimeleki wo naa walisaga nga ki woolo pàa pye wi ni, a poro si fe ma saa yere wa ca ki mbogo yeyongɔ ki na maga shɔ. A walisara shyen sannda ti woolo pè si saa to leele pe na wa kɛɛɛ ti ni na pe kuun.

⁴⁵ Abimeleki wila malaga ki gbɔn Sishemu ca fenne pe ni fɔ ma saa yɔnlɔ ki kɔ. Wila ca ki shɔ maga ta, ma ca woolo pe gbo, ma ca ki ya pew, mɛɛ kɔ wo ca ki lagapyew ki na†.

⁴⁶ Sishemu ca sanngazo titɔnlɔwɔ na pe yinri Migidali Sishemu, mbele pàa pye wa wi ni, naa pàa kaa ki wogo ki logo, a pe ni fuun pè si kari ma saa ye wa pe yarisunngo Beriti ki go ki ni, wa go ki nɔgɔna yumbyɔ wi ni.

⁴⁷ A lere wà si saa ki yo Abimeleki wi kan ma yo Migidali Sishemu woolo pe ni fuun pè saa pe yɛɛ gbogolo wa.

⁴⁸ A Abimeleki wì si lugu wa Zalimɔ yanwiga ki na wo naa leele mbele fuun pàa pye wi ni pe ni. A wì si gbɔnlɔgɔ le ma tige njege ka kɔn maga taga pajogo na, mɛɛ mbele pàa pye wi ni pe pye fɔ: «Ŋga mì pye yège yan kɛ? Yoro fun ye fyɛɛɛ yege kala nunɔgba li pye ma.»

⁴⁹ A pe ni fuun nunɔgba nunɔgba pè si tige njere nunɔgba nunɔgba kɔɔnlɔ ma taga Abimeleki wi na. A pè si saa ti gbogolo wa yumbyɔ wi na mɛɛ kason le wi ni maa sogo ma pinle leele mbele

† 9:45 9.45: Kɔ na pàa wo ca ki lagapyew, ko la pye naga nari fɔ leele se ka ya cen wa ki ni naa, ɛɛn fɔ ki yaa koro waga.

fuun pàa pye wa wi nawa pe ni. Pa Migidali Sishemu woolo pe ni fuun pàa ku yeen. Pe mbaa lere waga kele (1 000) yon ko tin, nambala naa jeele wele.

Abimeleki wi kunwo we

⁵⁰ Ko pungo na, a Abimeleki wì si yiri ma kari wa Tebezi ca, ma saa malingboonlo censaga kan wa ca ki tanla maga yon ton, mee ki sho maga ta.

⁵¹ Een fo, sanngazo titonlowo wa la pye wa ca ki nandogomo, na wila pye fanninga ni. A ca woolo pe ni fuun, nambala naa jeele, pe si fe ma saa lara wa wi ni, ma kooro ti sogo pe yee na, mee lugu ma saa cen wa wi naayeri.

⁵² A Abimeleki wì si pan ma gbɔn fo le sanngazo wi na, ma to wi na, mee fulo wa wi yeyongo ki tanla mbe kasɔn le wi ni.

⁵³ Een fo, a jele wa si tira sinndelege wa wi go ki na maga ya wi na.

⁵⁴ A Abimeleki wì si lefonjo na wila pye naa malingbonyaara ti tungu wi yeri fyeege na ma yo fo: «Ma tokobi wi kow mala gbo, jango paga ka yo fo jele wlan gbo.»

A lefonjo wì suu sun wi tokobi wi ni, a wì si ku.

⁵⁵ Naa Izirayeli woolo paa kaa ki yan Abimeleki wì ku, a pe ni fuun nungba nungba pe si songoro ma kari pe yinre.

⁵⁶ Ki pye ma, kapyege nga Abimeleki wila pye wi to wi na, maa to seyeenle nafa taanri ma yiri ke pe gbo, pa Yenjele laa ki fogo ki ton wi na yeen.

⁵⁷ Sishemu ca fenne pàa kapege nga fuun pye, Yennɛɛ làa ki fɔgo ki ton pe na fun. Yerubaali pinambyɔ Yotamu wila dangga senre nda yo ma wa pe na, pa tila ti yee yɔn fili yeen.

10

*Kiti kɔnfenne Tola naa Yayiiri
pe kala*

¹ Abimeleki wi kungɔɔ, Puwa pinambyɔ Tola na wila pye Dodo wi pishyenwoo wì si yiri ma Izirayeli woolo pe sho. Tola wila pye Isakari cenle woo wo wa. Wila pye ma cen wa Shamiri ca, wa Efirayimu yanwira tara ti ni.

² Wila pye Izirayeli woolo pe kiti kɔnfɔ ma saa gbɔn fɔ yeɛ nafa ma yiri taanri. Ko pungo na, a wì si ku, a pòo le wa Shamiri ca.

³ Tola kungɔɔ, a Galaadi tara fenne nana Yayiiri wì si yiri, mee cen tegere ti na wa Izirayeli tara fɔ ma saa gbɔn yeɛ nafa ma yiri shyen.

⁴ Pinambiile nafa ma yiri ke pàa pye wi yeri. Pàa pye na nuru sofilele nafa ma yiri ke na. Kapire nafa ma yiri ke la pye pe yeri wa Galaadi tara. Ali ma pan ma gbɔn nala pe maa ti yinri Yayiiri kapire.

⁵ A Yayiiri wì si kaa ku, a pòo le wa Kamɔ ca.

*Amɔ cenle woolo pàa yiri
ma to Izirayeli woolo pe na*

⁶ Ko pungo na, a Izirayeli woolo pè sigi le na kapege piin naa Yawe Yennɛɛ li yege na. Pàa pye na yarisunndo Baali naa Asitarite ti gbogo, ma pinle Siri tara fenne yarisunndo ti ni, naa Sidon ca fenne woro, naa Mowabu cenle woolo woro,

naa Amō cenle woolo pe woro to naa Filisiti tara fenne woro ti ni. Pàa je Yawe Yenḡele li na, pe sila pye na tunḡo piin li kan naa.

⁷ Kona, a Yawe Yenḡele li si nawa ḡban Izirayeli woolo pe ni, mee pe le Filisiti tara fenne naa Amō cenle woolo pe kee.

⁸ Maga le le ko yeḡe lo na, a pè si Izirayeli woolo pe yeḡe weri ma pe jolo. Izirayeli woolo mbele pàa pye ma cen wa Zhuriden gbaan wi yonlo yirisaga kee yeri, wa Amōri cenle woolo pe tara, wa Galaadi tara, pàa pe jolo fo ma saa gbōn yeḡe ke ma yiri kolōtaanri.

⁹ Amō cenle woolo pàa Zhuriden gbaan wi kōn ma yiri fun ma saa to Zhuda cenle woolo, naa Benzhamē cenle woolo konaa Efirayimu cenle woolo pe na. Izirayeli woolo pàa jolo fo jēḡe.

¹⁰ Kona, a Izirayeli woolo pè si gbele ma Yawe Yenḡele li yeri li pe saga. Pàa yo fo: «Wè kapege pye ma na Yawe Yenḡele; katugu wè je mboro ḡa ma yen we Yenḡele ma na, ma saa na tunḡo piin yarisunndo Baali ti kan.»

¹¹ A Yawe Yenḡele li si pe yōn sogo ma yo fo: «Mi ma mīla ye shō Ezhipiti tara fenne naa Amōri cenle woolo, naa Amō cenle woolo konaa Filisiti tara fenne pe kee le?»

¹² Sanga ḡa ni Sidōn ca fenne, naa Amaleki setirige piile konaa Mawōn[†] ca woolo pàa pye na

[†] **10:12 10.12:** Mbe yala Yenḡele senre sewe ḡa wi yen Gireki senre ni wi ni, Mawōn meḡe ḡa ki yeri laga ki laga ḡa ki ni ki yaa pye Madiyan tara fenne poro senre ti yen na yuun. Ma jen ki woro ma yonlogō Yenḡele senre sewe wi laga ka kpe ni ma yo Mawōn ca woolo pàa pye Izirayeli woolo pe juguye.

ye jɔlɔ, a yè gbele mala yeri mbe ye saga, mi sila ye shɔ pe kɛɛ le†?

¹³ Eɛn fɔ yoro yè je mi na ma saa na yarisunndo ta yɛgɛ gbogo. Ki kala na, mi se ye shɔ naa.

¹⁴ Yarisunndo nda yè wɔ, ye kari ye sari yeri ti ye saga, ti ye shɔ ye jɔlɔgɔ sanga ɲa wi ni.»

¹⁵ A Izirayeli woolo pè si Yawe Yɛnɲɛɛ li yɔn sogo ma yo fɔ: «Wè kapege pye ma na. Nɲa kɔɔn ndanla, ma ko pye we na. Eɛn fɔ, ma yɛɛ yaga, ma we shɔ nala.»

¹⁶ Kona, a pè si yarisunndo nda tila pye wa pe sɔgɔwɔ ti yirige mari wa, ma sɔngɔɔ naa na tunɲgo piin Yawe Yɛnɲɛɛ li kan. Kì pye ma, jɔlɔgɔ ɲa Izirayeli woolo pàa pye na jɔlɔ kii ya kun Yawe Yɛnɲɛɛ li ni naa mbe kari yɛgɛ.

¹⁷ Kona, a Amɔ cɛnɛ woolo pè si pan ma pe yɛɛ gbogolo ma pe malingbɔɔnɔ censaga ki kan wa Galaadi tara. A Izirayeli woolo pè si pe yɛɛ gbogolo fun ma saa pe malingbɔɔnɔ censaga ki kan wa Mizipa ca†.

¹⁸ Izirayeli woolo mbele pàa pye wa Galaadi tara poro naa pe teeɛ pe ni pe nɛɛ pe yɛɛ yewe na yuun fɔ: «Ambɔ wi yaa keli sa to Amɔ cɛnɛ woolo pe na? Ko fɔ wo wi yaa cɛn Galaadi tara woolo pe ni fuun pe go na.»

11

Kiti kɔnfɔ Zhɛfite wi kala

¹ Galaadi tara fɛnnɛ naɲa wà la pye wa, ɲa wila pye malaga gbɔnfɔ wɛɛwɛ. Pàa pye naa

† **10:12 10:12:** Zhouzu 15.55; 1 Sami 25.2 † **10:17 10:17:** Zhɛnɛ 31.49

yinri Zhefite, naa to wi yinri Galaadi. Galaadi wila Zhefite wi se nanjaa wa na.

² Galaadi wi japɔɔwɔ wila pinambiile se wi kan fun. Naa paa kaa yiri ma le, a pè si Zhefite wi purɔ maa pye fɔ: «Ma se ya kɔɔɔɔ li laga we to go ki ni, katugu ma yen jele wa yege pinambyɔ.»

³ Kì pye ma, a Zhefite wì si fe ma lali wi to seyeenle pe ni, ma saa cɛn wa Tɔbu tara. A lejagala pèle si saa taga wi na, a paa yanri ja.

⁴ Ki kagala ke punɔ na, a Amɔ cɛnle woolo pè si yiri na malaga gbɔɔn Izirayeli woolo pe ni.

⁵ Naa Amɔ cɛnle woolo paa ka saa to Izirayeli woolo pe na sanga ŋa ni, a Galaadi tara lelele pè si kari ma saa Zhefite wi lagaja wa Tɔbu tara.

⁶ A pè suu pye fɔ: «Pan ma pye we malɔgbɔɔnɔ to, ma keli we yege we sa malaga gbɔn Amɔ cɛnle woolo pe ni.»

⁷ Eɛn fɔ, a Zhefite wì si Galaadi tara lelele pe pye fɔ: «Yàa na panra, mala purɔ mala wɔ wa na to go ki ni. Yinɔ na, ye kaa na jɔɔ koni, a yè si pan na kɔɔɔɔ?»

⁸ A Galaadi tara lelele pè suu pye fɔ: «Ko kì si ti wè pan ma kɔɔɔɔ koni, janɔ ma pinle we ni mbe sa malaga gbɔn Amɔ cɛnle woolo pe ni; pa ma yaa cɛn we ni fuun we go na, woro Galaadi tara fenne we ni fuun we go na.»

⁹ A Zhefite wì si Galaadi tara lelele pe pye fɔ: «Na yaga na le mbe kari na ni mbe sa malaga ki gbɔn Amɔ cɛnle woolo pe ni, na Yawe Yenɔle li ka pe le na kee, pa kona muwi mi yaa cɛn ye go na de?»

¹⁰ Kona, a Galaadi tara lelele pè si Zhefite wi pye fɔ: «Yawe Yennele li pye we serɛfɔ, nga mà yo na we sigi pye we.»

¹¹ Kì pye ma, a Zhefite wì si pinle Galaadi tara lelele pe ni ma kari. A leele pè suu tɛɛ pe to konaa pe malingbɔɔnɔ to. Senre nda pàa yo ma yere ti na, a Zhefite wì si ti ni fuun ti yo Yawe Yennele li yege na, wa Mizipa ca.

*Tunngo nga Zhefite wila torogo
wa Amɔ cɛnle woolo pe yeri*

¹² Kona, a Zhefite wì si pitunmbolo torogo wa Amɔ cɛnle woolo pe wunlunaɲa wi yeri ma yo fɔ: «Yingi kì ye mi naa mboro we sɔgɔwɔ, a mà si pan mbe to na tara woolo pe na malaga ni?»

¹³ A Amɔ cɛnle woolo pe wunlunaɲa wì si Zhefite wi pitunmbolo pe pye fɔ: «Ko pan ma, katugu naa Izirayeli woolo pàa yiri wa Ezhipiti tara, pàa na tara ti shɔ, maga le wa Arinɔ lafogo ki na fɔ ma saa gbɔn wa Yabɔki lafogo ki na, konaa ma saa gbɔn wa Zhuriden gbaan wi na. Koni ki tara laga ki kan na yeri yeyinɲe na.»

¹⁴ A Zhefite wì si pitunmbolo pele torogo naa fɔnɲɔ wa Amɔ cɛnle woolo pe wunlunaɲa wi yeri,

¹⁵ a pè saa wi pye ma yo fɔ: «Zhefite wì yo fɔ: <Izirayeli woolo pe sila Mowabu cɛnle woolo pe tara ti shɔ, pe sila si Amɔ cɛnle woolo pe tara ti shɔ.>

¹⁶ Katugu na Izirayeli woolo pàa yiri wa Ezhipiti tara, gbinri wo pàa pari ma toro fɔ ma saa gbɔn wa Kɔgɔje yeɛn wi na konaa ma saa gbɔn wa Kadɛshi ca ki na.

¹⁷ Kona, a pè si pitunmbolo torogo wa Edōmu tara wunlunaṅa wi yeri maa pye fɔ: <Ma yεε yaga wɔɔn tara ti pari we toro.> Eɛn fɔ, a wì si je. A pè si pitunmbolo torogo wa Mowabu tara wunlunaṅa wi yeri fun maa yenri. A wo fun wì je. A Izirayeli woolo pè si koro wa Kadeshi ca†.

¹⁸ Ko punḡo na, a pè si gbinri konɔ li lɛ ma Edōmu tara naa Mowabu tara ti sologo ma kari ma saa yiri wa Mowabu tara ti yɔnlo yirisaga kεε yeri, mεε pe paara yinre ti kankan ma cɛn wa Arino lafogo ki kεε nga na. Pe sila ye wa Mowabu tara ti ni; katugu Arino lafogo ko ki yen Mowabu tara ti konlo le†.

¹⁹ Kona, a Izirayeli woolo pè si pitunmbolo torogo wa Amɔri cɛnle woolo pe wunlunaṅa Sihon wi yeri, wo la pye ma cɛn wa Eshibon ca, maa pye fɔ: <Ma yεε yaga, wɔɔn tara ti pari we toro, we sa gbɔn wa laga nga waa kee.>

²⁰ Eɛn fɔ, wunlunaṅa Sihon wì sila taga Izirayeli woolo pe na, ki kala na, wi sila yenle poo tara ti pari pe toro. A wì suu woolo pe ni fuun pe gbogolo ma saa malingbɔɔnlo censaga kan ma cɛn wa Yaza ca, mεε to Izirayeli woolo pe na malaga ni.

²¹ Eɛn fɔ, a Yawe Yenḡele, Izirayeli woolo Yenḡele lì si Sihon naa wi malingbɔɔnlo pe ni fuun pe le Izirayeli woolo pe kεε, a pè ya pe ni. Amɔri cɛnle woolo pàa pye ma cɛn tara ti laga nga fuun ni, Izirayeli woolo pàa ki sho maga ta.

²² Pàa Amɔri cɛnle woolo pe tara ti ni fuun ti sho mari ta, maga lɛ wa Arino lafogo ki na fɔ ma

† 11:17 11:17: Nɔmbu 20.14-21 † 11:18 11:18: Nɔmbu 21.4

saa gbɔn wa Yaboki lafogo ki na, konaa maga le wa gbinri wi na fo ma saa gbɔn wa Zhuriden gbaan wi na†.

²³ Koni, naa Yawe Yenɲele, Izirayeli woolo Yenɲele li kaa Amɔri cenle woolo pe puro ma pe tara ti kan Izirayeli woolo pe yeri, mele mboro wo nee jaa mberi sho pe yeri?

²⁴ Ma yarisunngo Kemoshi ki tara nda fuun kan ma yeri ti pye ma woro, ma siri ta ma woro le? Yawe Yenɲele, we Yenɲele lo fun li tara nda fuun kan we yeri, we seri ta fun ti pye we woro le?

²⁵ Ma yen naga jate ma mborɔ Zipori pinambyɔ Balaki na wila pye Mowabu tara wunlunaɲa wi na wi le? Wi sila yenle mbe kendige wo Izirayeli woolo pe ni, wi sila si malaga gbɔn pe ni†.

²⁶ Wele, naa Izirayeli woolo pe pan ma cen wa Eshibon ca, naa wa Aroyeri ca, naa ti kanɲgara na cara ti ni, konaa cara nda fuun ti yen wa Arino lafogo ki yon na ti ni, yeɛ yen ki yeɛ cenme taanri (300). Yɲigi na ki wagati wi ni, ye sila siri sho pe yeri?

²⁷ Mi wo na, mi si kala la kpe jɔɔ ma na, een fo mboro maa kapege piin na na, ma pan na malaga gbɔn na ni. Yawe Yenɲele na li yen kiti kɔnfɔ, li kiti kɔn Izirayeli setirige piile poro naa Amɔ cenle woolo pe sɔɔwo.»

²⁸ Een fo, Amɔ cenle woolo pe wunlunaɲa wi sila senre nda Zhefite wila yo wi kan ti jate.

† 11:22 11:22: Nɔmbu 21.21-24 † 11:25 11:25: Nɔmbu 22.1-6

*Zhɛfite wila yon fɔlɔ kɔn
Yɛnɛɛ li yeri*

²⁹ Kona, a Yawe Yɛnɛɛ li yinne li si tigi ma ye Zhɛfite wi ni. A wì si Galaadi tara naa Manase tara ti pari ma toro; ko punɔgo na, a wì si kari wa Mizipe ca, wa Galaadi tara, mɛɛ yiri le mbe sa to Amɔ cɛnɛ woolo pe na.

³⁰ A Zhɛfite wì si yon fɔlɔ kɔn Yawe Yɛnɛɛ li yeri ma yo fɔ: «Na maga Amɔ cɛnɛ woolo pe le na kɛɛ,

³¹ na mi ka ya pe ni mbe yiri wa pe yeri mbe pan yinɔge, yaraga yɛnwege nɔga fuun ka keli mbe yiri wa na go mbe pan mbanla fili, mi yaa ki tɛɛ ki yɛ ma kan, mbege wɔ saraga sogowogo ma yeri.»

³² A Zhɛfite wì si kari ma saa to Amɔ cɛnɛ woolo pe na, a Yawe Yɛnɛɛ li si pe le wi kɛɛ.

³³ A wì si pe gbo fɔ jɛnɔge, ma ca nafa ko sho pe yeri, maga le wa Aroyeri ca ki na fɔ ma saa gbɔn wa Miniti ca ki na, fɔ ma saa gbɔn Abeli Keramimu ca ki na. A Amɔ cɛnɛ woolo pè si go sogo ma Izirayeli woolo pe kan.

³⁴ Malaga ki kɔnɔlɔ, a Zhɛfite wì si songɔɔ ma kari wa pe yeri wa Mizipa ca. Wi mbe wele, mɛɛ wi sumborombyɔ wi yan wila yoo pimbigile ke magala li na, na paan mboo fili. Wo nunɔba wila pye wi yeri wi pyɔ. Pinambyɔ sila pye wi yeri, sumborombyɔ wa yɛɛ sila pye wi yeri naa.

³⁵ Naa Zhɛfite wila kaa wi yan sanga nɔ ni, jatere piriwen pi kala na, a wì suu yɛɛra yaripɔɔ ti walagi, ma sho fɔ: «E, na sumborombyɔ, mà kayanɔa le na ni. Mboro ma yɛn na jɔlɔɔ gbɔɔ

ki go ye. Katugu m̀i ỳon f̀olo k̀on Yawe Yenn̄ɛɛ li yeri, mi se ya mbe ỳon s̀ongoro naa†.»

³⁶ A wi sumborombyo ẁi suu ỳon sogo ma yo f̀o: «Na to, na kaa pye m̀a ỳon kan Yawe Yenn̄ɛɛ li yeri, nga m̀a yo li kan, maga pye ma na na; katugu l̀i ti a m̀a kayan̄ga wo ma mbenfenne, Am̄o cen̄ɛ woolo pe ni.»

³⁷ A ẁi suu to ẁi pye naa f̀o: «Mi yen na yaraga nun̄gba yenri ma yeri. Maga yaga, ma yeyen shyen kan na yeri. Mi naa na nimbiile pe ni we yaa kari saa yanri wa yanwira ti na mbaa gbele wa; katugu mi yaa ku na mi fa nāna kala jen.»

³⁸ A Zhefite ẁi suu pye f̀o: «Ta kee.» A ẁi suu yaga, a ẁi kari ma saa yen̄ge shyen ki pye. A wo naa wi nimbiile pe ni p̀e si kari wa yanwira ti na, ma saa na gbele wa wi nāna kala mbajenwe pi kala na.

³⁹ Naa yeyen shyen ỳila kaa tin, a ẁi si s̀ongoro wa wi to ẁi yeri. A wi to ẁi suu t̄ege ma ỳon f̀olo na w̄ila ɛ li t̄on. W̄ila ku maga ta wi fa nāna kala jen.

Maga ɛ le ko na, a ki kala l̀i si koro Izirayeli woolo pe kalēge.

⁴⁰ Ȳɛɛ pyew, Izirayeli tara sumbono pe ma kari ma saa gbele Galaadi tara fenne nāna Zhefite wi sumborombyo wi kala na f̀o ma saa gb̄on piliye tijer̄e.

12

*Zhefite naa Efrayimu
cen̄ɛ woolo pe malaga kala*

† 11:35 11:35: Nombu 30.3

¹ Kona, a Efirayimu cɛnlɛ woolo pɛ si pe yɛɛ gbogolo ma kari wa Zafɔn ca[†], ma saa Zhɛfite wi pye fɔ: «Yiŋgi na, mà si kari ma saa malaga gbɔn Amɔ cɛnlɛ woolo pe ni, mɛɛ si we yeri we pinlɛ ma ni? We yaa ma go ki sogo mbɔɔn pinlɛ mbɔɔn sogo go ki ni.»

² A Zhɛfite wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Mi naa na woolo pe ni wàa pye malaga gbɔngɔ na Amɔ cɛnlɛ woolo pe ni, na mila ye yeri ye pan yanla saga, ye sila pan mbe we saga.

³ Naa mila kaa ki yan ye woro na paan mbanla saga, a mì silan yɛɛ go ki pɛrɛ ma kari ma saa to Amɔ cɛnlɛ woolo pe na na nunɔba. A Yawe Yenɲɛlɛ lì si pe le na kɛɛ. Yiŋgi na, a yè si pan mbe to na na nala, mbe malaga gbɔn na ni?»

⁴ Ko punɔgo na, a Zhɛfite wì si Galaadi tara nambala pe ni fuun pe gbogolo ma saa malaga gbɔn Efirayimu cɛnlɛ woolo pe ni, ma ya pe ni. Ma si yala Efirayimu cɛnlɛ woolo pàa pye na Galaadi tara fenne pe piin fɔ: «Ye yen Efirayimu cɛnlɛ woolo mbele pè fe ma wɔ laga we ni, ma saa cɛn wa Manase cɛnlɛ woolo pe sɔɔwɔ.»

⁵ Galaadi tara fenne pàa saa Zhuriden gbaan wi kɔnsaga ki shɔ maga ta, ma kɔnɔ li kɔn Efirayimu cɛnlɛ woolo pe na. Na Efirayimu cɛnlɛ woo wa ka fe mbe pan mbe gbɔn le ki laga ki na, pe maa yewe ma yo fɔ: «Ma yen Efirayimu cɛnlɛ woo le?» Na wiga pe yɔn sogo mbe yo fɔ: «Ayoo»;

⁶ kona pe mɛɛ wi pye ma yo wigi yo fɔ: «Shiboleti[†].» Wi mɛɛ yo fɔ: «Siboleti», katugu

[†] 12:1 12.1: Zhouzu 13.27 [†] 12:6 12.6: Eburuye sɛnrɛ ti ni Shiboleti kɔrɔ wowi ŋa lafogo.

wi saa ya mbege senpyo wi yo wi yowo pi yon paa pe yen. Pe mee wi yigi maa gbo wa Zhuriden gbaan wi konsaga ki ni. Ki wogo ki na paa lere waga nafa shyen ma yiri shyen (42 000) wo gbo Efirayimu cenle woolo pe ni.

⁷ Galaadi tara fenne nana Zhefite wila pye kiti konfo wa Izirayeli tara fo ma saa gbɔn yeɛ kɔgɔloni. Ko pungo na, a wi si ku, a pò le wa Galaadi tara ca ka ni.

*Kiti kɔnfenne Ibizan,
naa Elɔn konaa Abidɔn pe kala*

⁸ Zhefite wi kungolo, a Betileemu ca fenne nana Ibizan wi si pye kiti konfo wa Izirayeli tara.

⁹ Pinambiile nafa ma yiri ke naa sumborombiile nafa ma yiri ke paa pye wi yeri. Wila cengele kele yege sumbono pori wi pinambiile pe kan, ma wi sumborombiile pe kan cengele kele yege pinambiile yeri, a pe pe pori pe jele. Wila Izirayeli woolo pe yege sin fo ma saa gbɔn yeɛ koloshyen.

¹⁰ Ko pungo na, a Ibizan wi si ku, a pò le wa Betileemu ca.

¹¹ Abizan wi kungolo, a Zabulon cenle woolo nana Elɔn wi si pye kiti konfo wa Izirayeli tara fo ma saa gbɔn yeɛ ke.

¹² Ko pungo na, a Elɔn wi si ku, a pò le wa Ayalon ca, wa Zabulon cenle woolo pe tara.

¹³ Wo pungo na, Piraton ca fenne nana Ileli wi pinambyo Abidɔn wi si pye kiti konfo wa Izirayeli tara.

¹⁴ Pinambiile nafa shyen naa pishyenwoolo nambala nafa ma yiri ke paa pye wi yeri. Sofile nungba nungba la pye pe ni fuun pe yeri, a paa

nuru pe na. Wila Izirayeli tara ti yege sin fo ma saa gbɔn yeɛ kolɔtaanri.

¹⁵ Naa Piratɔn ca fenne naja Ileli wi pinambyɔ Abidɔn wila kaa ku, a pɛ suu le wa Piratɔn ca, wa Efirayimu tara, wa Amaleki setirige piile pe yanwiga ki na.

13

Kiti kɔnfɔ Samisɔn wi kala

¹ Kona Izirayeli woolo pɛ sigi le naa na kapege piin Yawe Yenɲele li yege na. A li si pe le Filisiti tara fenne pe keɛ fo ma saa gbɔn yeɛ nafa shyen.

² Ki sanga wi ni, naja wà la pye wa Zoreya ca ki ni, ma yiri wa Dan setirige ki ni, paa pye naa yinri Manowa. Wi jo wila pye jambasee, pyɔ sila pye pe yeri.

³ Pilige ka, a Yawe Yenɲele li mɛrege wì suu yeɛ naga ki jele wi na maa pye fo: «Ma yen jambasee, ma fa pyɔ ta gbɛn. Eɛn fo, ma yaa kugbɔ le mbe pinambyɔ se.

⁴ Mbege le yingɔ, ma yeɛ yingiwɛ jen. Maga ka duven nakoma sinmɛ welɛwɛ pa yege wɔ. Yaraga nga ki yen fyɔngɔ ni Yenɲele yege na, maga ka ka ka;

⁵ katugu ma yaa kugbɔ le mbe pinambyɔ se. Ki pinambyɔ wi yaa pye naziriwoo† mbe tɛge wi ye Yenɲele li kan, mbege le le wi sepilige ki na. Yunɲguluwo si daga mbe ye wa wi go. Wo wi

† 13:5 13.5: Naziriwoo wo wi yen lere ɲa wi maa yeɛ laga leele sanmbala pe na, mbe yɔn fɔlɔ kɔn Yenɲele yeri, mbaa tunngo piin li kan.

yaa kaga le mbaa Izirayeli woolo pe shoo Filisiti tara fenne pe kee.»

⁶ A jele wi si saa ki yo wi polo wi kan fo: «Yennele lere wa wi yee naga na na, wi cenlomo pi yen paa Yennele li merere yen. Maga wi yan wi yen fyere ni. Mi suu yewe wi yirisaga ki ni. Wi suu merege ki naga na na.

⁷ Een fo, wigi yo na kan ma yo mi yaa kugbo le mbe pinambyo se, fo mii daga mbe duven wo nakoma mbe sinme welewe pa yege wo; konaa mi ka ka yaraga nga ki yen fyongu ni ka ka, katugu pyo wi yaa ka pye mbe tege wi ye Yennele kan, mbege le le wi sepilige ki na fo sa gbɔn wi kupilige ki na.»

⁸ Kona, a Manowa wi si Yawe Yennele li yenri ma yo fo: «Yawe Yennele, lere na ma keli ma torogo laga we yeri, mila ma yenri maa torogo laga naa we yeri, pyo na wi yaa se, wi pan wi we naga nga we daga mbe pye wi wogo na ki ni.»

⁹ A Yawe Yennele li si Manowa wi yenrewe pi logo maa kala li yon. A Yennele li merere wi si kaa songoro ma pan wa jele wi tanla naa, maa ta wila pye ma cen wa kere. Manowa wi sila pye wa jele wi ni.

¹⁰ A wi si fe ma saa ki yo wi polo wi kan fo: «Wele, nana na wila pan na korogo kokopilige, wi songoro ma pan na korogo naa.»

¹¹ Le ki yongolo nungba ke ni, a Manowa wi si yiri ma taga wi jo wi na ma saa gbɔn wa nana wi tanla, ma suu yewe ma yo fo: «Mboro ma yen nana na wila para na jo wi ni le?»

A wi suu pye fo: «Ee, muwi.»

12 A Manowa wì suu pye fɔ: «Koni, na ma senre ti ka kari yeɛ yɔn fili sanga ŋa ni, yinɔi we daga mbaa piin pyɔ wi kanŋɔɔ? Wo yeɛ wi daga mbaa yinɔi piin?»

13 A Yawe Yenɲele li mɛɛɛ wì si Manowa wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Yaara nda fuun m̀ naganaga ma jɔ wi na, wi daga mboo yeɛ yigi ti ni.

14 Yaraga ŋa fuun ki ma yiri wa ɛɛɛɛ wi ni, wii daga mbe ka ka. Wi ka ka duven nakoma sinme welewe pa yeɛ wɔ. Yaraga ŋa fuun ki yen fyongɔ ni wiga ka ka ka. Senre nda fuun m̀ yo wi kan wiri yigi jɛɲɛ wila tanri ti na.»

15 Kona, a Manowa wì si Yawe Yenɲele li mɛɛɛ wi pye fɔ: «Ki yaga ma we sige jenri, we yaa sa sikapige gbo mbege sogo ma kan.»

16 A Yawe Yenɲele li mɛɛɛ wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ali na ma ka yo mbe koro laga, yaakara nda ma yaa kan na yeri, mi se ta ka. Ɛɛn fɔ, na ma mbe yenle, ma saraga sogowogo wɔ maga kan Yawe Yenɲele li yeri.» Manowa wi sila ki jen mbe yo Yawe Yenɲele lo mɛɛɛ lawi.

17 A wì si Yawe Yenɲele li mɛɛɛ wi yewe ma yo fɔ: «Pe maa ma yinri mɛle, janɔ senre nda mà yo, na ti ka ka ti yeɛ yɔn fili, we ta wɔɔn gbɔɔ?»

18 A Yawe Yenɲele li mɛɛɛ wì suu pye fɔ: «Yinɔi na, a ma nɛɛ na mɛɛ ko yewe? Ki yen Kafɔnnɔ mɛɛ.»

19 Kona, a Manowa wì si sikapige ka yigi konaa ma muwe saraga taga ki na, mari pye saraga sogowogo maga wɔ Yawe Yenɲele li yeri wa

walaga ki na. Ma Manowa wo naa wi jɔ wi ni pe ta pàa pye nari wele, a kafɔnnɔ là si pye.

²⁰ Saraga kila pye na sori kason nga ni, naa kason yinne laa kaa na yinrigi wa saraga wɔsaga ki na na kee wa naayeri, a Yawe Yennele li merege wì si yiri wa ki kason yinne li ni ma kari wa naayeri. Naa Manowa naa wi jɔ wi ni pàa kaa ko yan ma, a pè si to ma pe yere ti jiile wa tara.

²¹ Yawe Yennele li merege wi sila wi yee naga naa Manowa wo naa wi jɔ pe na. Kona, a Manowa wì si jen maga jen ma yo Yawe Yennele lo merege lawi.

²² A wì suu jɔ wi pye fɔ: «Kaselege ko na, we yaa ku, katugu wè Yennele li yan.»

²³ Een fɔ, a wi jɔ wì sho fɔ: «Ndee ki pye Yawe Yennele li yen na jaa mbe we gbo, li se jen na yenle we saraga sogowogo naa we muwe saraga ki na; li se jen naga kagala ngele ke ni fuun ke naga we na; li se jen na ki senre nda ti ni fuun ti yo we kan nala.»

²⁴ A wi jɔ wì si kaa pinambyɔ se maa mege taga naa yinri Samison. A pyɔ wì si yiri ma le, a Yawe Yennele li si duwaw wi na.

²⁵ A Yawe Yennele li yinne li sigi le na tunngo piin wa wi kotogo na, maa ta wa Mahane Dan ca, wa Zoreya naa Eshitawoli cara ti sogowɔ pi ni.

14

*Samison wila Filisiti
tara fenne jɔ wa pɔri*

¹ Pilige ka, a Samison wì si kari wa Timina ca, mɛɛ saa Filisiti tara fenne sumboro wa yan wa; a wi yege si yiri sumboro wi na.

² Naa wila kaa songoro ma pan pe ca, a wì sigi yo wi to naa wi no pe kan fo: «Mì jele wa yan wa Timina ca, wa Filisiti tara fenne jele pe sogowo. Mi yen na jaa ye saa yenri na kan.»

³ A wi to naa wi no pè suu pye fo: «Sumboro wa woro laga ma cenle woolo pe sumborombi-ile pe sogowo wi le, nakoma laga we cengele sanngala ke sogowo wi le, fo ma kari ma sa jele lagaja wa Filisiti tara fenne mbele pee kenrekenre poro yeri?»

Ɛen fo, a Samison wì suu to wi yon sogo ma yo fo: «Ko sumboro wo wilan ndanla, saa yenri na kan.»

⁴ Wi to naa wi no wi ni, pe sila ki jen mbe yo pa ki kala li yiri wa Yawe Yennele li yeri; katugu laa pye na jaa malaga mbe yiri Samison naa Filisiti tara fenne pe sogowo. Mà jen ki sanga wi ni, Filisiti tara fenne pa pye ma cen Izirayeli woolo pe go na.

⁵ A Samison naa wi to konaa wi no wi ni, pè si kari wa Timina ca. Naa pa ka saa gbɔn wa Timina ca ɛzen keere ti na, a jara yirifonho wà si fo ma yiri na kuunru nee paan Samison wi korogo.

⁶ A Yawe Yennele li yinne li si ye Samison wi ni, ma yala yarigbongo sila pye wi kee. A wì si jara wi yigi maa wali shyen paa yege nga na pe ma sikapige wali shyen we. Ɛen fo, wi sila ki wogo ki yo wi to naa wi no pe kan.

⁷ Ko pun̄go na, a w̄i si kari ma saa yo sumboro wi ni. Sumboro w̄ila pye maa ndanla f̄o j̄en̄ḡe.

⁸ Naa wagati w̄a la kaa toro, a w̄i si sonḡoro ma kari wa mbe sa sumboro wi jayire pye. Wi karisaga, a w̄i si ke mbe kari sa jara kugo ki wele, mee saa senrege yan k̄i ye wa ki kugo ki ni ma tunw̄o le.

⁹ A w̄i si ka w̄o maga yigi kee naga kaa na tanri na kee. Naa w̄ila ka saa wi to naa wi n̄o pe yigi, a w̄i si ka kan pe yeri, a p̄ege ka. Een f̄o, wi sila ki yo pe kan mbe yo w̄igi w̄o jara kugo ni.

¹⁰ A Samison wi to w̄i si kari wa j̄ele wi woolo pe yeri jayire wogo ki na. A Samison w̄i si jayire sogolo gbolo li sogo ma yala lefonmbolo pe kal̄ege ki ni.

¹¹ Naa Filisiti tara fen̄ne p̄aa kaa wi yan, a p̄e si lefonmbolo nafa ma yiri ke w̄o ma pe pinle wi ni, pe pye wi nimbiile.

¹² A Samison w̄i si lefonmbolo pe pye f̄o: «Mi yaa nandalene la wa ye kan, na yaga li k̄oro wi j̄en mboo yo na kan sanni jayire lime piliye koloshyen yi sa k̄o, pa mi yaa ye kan derigboro gboro nafa ma yiri ke konaa bunduye nafa ma yiri ke ni.

¹³ Een f̄o, na yee ya mbeli k̄oro wi j̄en mboo yo na kan, pa yoro ye yaa mi kan derigboro gboro nafa ma yiri ke naa bunduye nafa ma yiri ke pe ni.» A p̄e suu ȳon sogo ma yo f̄o: «Ma nandalene li wa, we yen na nuru ma yeri.»

¹⁴ Kona, a Samison w̄i si pe pye f̄o:
«Ŋga pe maa kaa k̄a yiri wa ŋa wi maa kaa wi ni;
ŋga k̄i tanla k̄a yiri wa ŋa w̄i ŋgban wi ni.»

Maga yigi ma saa gbɔn piliye taanri lefɔnmbɔlɔ pe sila ya mbeli kɔrɔ wi yo.

¹⁵ Ki pilige kɔlɔshyɛn wogo ki na, a pɛ si saa Samisɔn wi jɔ wi pye fɔ: «Ma pɔlɔ wi nɛgɛ maa yewe nandalɛnɛ li kɔrɔ wi ni ma pan maa yo we kan, nakoma we yaa ma sogo mborɔ naa ma go woolo pe ni. Yɛ we yeri mbe pan mbe we kɛɛ yaara ti shɔ we yeri wi kɛ?»

¹⁶ Kona, a Samisɔn jɔ wi nɛɛ gbele mɛɛ saa wi pɔlɔ wi pye fɔ: «Mi woro mɔɔ ndanla, mi yɛn mɔɔ mben. Mɔ nandalɛnɛ wa na sefɛnnɛ pe kan, mɛɛ sili kɔrɔ wi yo na kan.»

A Samisɔn wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Wele, mi sili kɔrɔ wi yo yɛɛ na to naa na nɔ pe kan, mɛle mbe suu yo mborɔ kan?»

¹⁷ Jɛle wìla koro na gbele Samisɔn wi punɔgo na fɔ ma saa jayire lime piliye kɔlɔshyɛn yi kɔ. Pilige kɔlɔshyɛn wogo ki na, a wì sili kɔrɔ wi yo wi kan, katugu jɛle wi gbeere tila pye naa tege. A wì si fyɛɛle ma saa ki yo wi sefɛnnɛ pe kan.

¹⁸ Pilige kɔlɔshyɛn wogo ki na sannì yɔnlɔ ki sa to, a ca lefɔnmbɔlɔ pɛ si saa Samisɔn wi pye fɔ:

«Yìngi ki yɛn ma tanla ma wɛ sɛnrege na?

Yìngi ki yɛn ma nɔgban ma wɛ jara na?»

A Samisɔn wì si pe pye fɔ:

«Nɔɔ ki pye ye falinɛɛ capige ye si jaga pɔ na nasumboro wi na mbege tile,

ye se jɛn nala nandalɛnɛ li kɔrɔ wi jɛn.»

¹⁹ Kona, a Yawe Yɛnɔɔle li yinne li si ye Samisɔn wi ni, a wì si yiri ma kari wa Asikalɔn ca ki ni, ma saa nambala nafa ma yiri kɛ gbo, ma pe yaripɔrɔ ti le, ma pan ma ki bunduye pe

kan mbele pàa nandalenε li koro wi yo pe yeri. Wi nawa pila nghan fo jenge, a wì si songoro ma kari pe ca.

²⁰ Lefonho na wila pye wi wonlo jayire ti ngo, a pè suu jo wi kan wo yeri.

15

Samison wila kayanga wo Filisiti tara fenne pe ni

¹ Naa wagati wà la kaa toro, bile konsanga wa ni, a Samison wì si kari saa jo wi shari. Wila sikapige† yigi ma kari ki ni wi kan. A wì sho fo: «Mi yen na jaa mbe ye na jo wi korogo wa wi wonlogo.» Eεn fo, wi jo to wi sila yenle wi ye wa.

² Wi nafa wila wi pye fo: «Mila ki jate ma yo wòn mben, kì kaa pye ma, a mì suu kan ma wonlo wi yeri. Wi jonlo sumboro wo si yon ma we wo yere jate wo na wi le? Wo ε njofa wi yonlo.»

³ A Samison wì sho fo: «Koni kapege nga mi yaa pye Filisiti tara fenne pe na, lere se ya mbanla jeregi ki wogo ki na.»

⁴ Kona, a Samison wì si kari ma saa kombokara cenme taanri (300) yigi mari popo ti yee na shyenzhyen wa ti nara ti na, mee sengembanra wara ja mari nungba nungba popo nara shyenzhyen ti sogowa pi ni.

⁵ A wì si kason le sengembanra ti ni mee kombokara ti wa wa Filisiti tara fenne pe bile keere ti ni. A kason kì si bile pogolo koro naa bile

† 15:1 15.1: Zhene 38.17

ɲa wɪla pye yere na wi sogo fɔ ma saa ye ɛɛɛɛn kɛɛɛɛ naa oliviye tire kɛɛɛɛ ti ni mari sogo.

⁶ A Filisiti tara fenne pɛ si yewe ma yo fɔ: «Ambɔ wi ko kala na lo pye?»

A pɛ si pe pye fɔ: «Timina ca fenne naɲa wi nafo Samison wowi, katugu wi nafo wuu jo wi sho wi yeri maa kan lefonɲo ɲa wɪla pye wi wonlo wi yeri.» Kona, a Filisiti tara fenne pɛ si kari ma saa jɛɛ wo naa wi to wi ni pe sogo.

⁷ A Samison wɪ si pe pye fɔ: «Kɪ kaa pye pa yɛge pye yɛɛn, mi sanla wogo ki yaga, fɔ ndɛɛ mbege kayanɲa wo ye ni.»

⁸ A wɪ si to pe na malaga ni ma pe gbɔn jɛɲge ma pe lɛgɛɛ gbo. Ko punɲo na, a wɪ si kari ma saa cɛn wa Etamu† ca waliwege ki ni.

*Samison wɪla malaga gbɔn
Filisiti tara fenne pe ni naa*

⁹ Kona, a Filisiti tara fenne pɛ si yiri ma saa pe malingbɔɔnlo cɛnsaga ki kan wa Zhuda cɛnɛ woolo pe tara mɛɛ jaraga ma saa gbɔn wa Lehi ca ki na.

¹⁰ A Zhuda cɛnɛ woolo pɛ si pe yewe ma yo fɔ: «Yɪɲgi na, a yɛ si pan mbe to we na malaga ni?»

A pɛ sho fɔ: «Wɛ pan mbe Samison yigi mboo pɔ mboo jolo paa yɛge ɲa na wɪ we jolo we.»

¹¹ Naa Zhuda cɛnɛ woolo paa kaa ki logo ma, a nambala waga taanri (3 000) si kari Samison wi kɔɔɔɔ wa Etamu ca waliwege ki ni, ma saa wi pye fɔ: «Ma sigi jɛn mbe yo Filisiti tara fenne pe yɛn ma cɛn we go na wi le? Yɪɲgi na, a mɔ si kala kɔn ma wa we na?»

† 15:8 15.8: 2 Kuro 11.6

A wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Pànlá jɔlɔ yegɛ ɲga na, pa mì pe jɔlɔ ma fun.»

¹² A pè sho fɔ: «Wè pan laga mbɔɔn pɔ mbe sɔɔn le Filisiti tara fenne pe keɛ.»

A Samisɔn wì si pe pye fɔ: «Ye wugu yanla kan fɔ yoro jate ye sanla gbo.»

¹³ A pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ayoo, we woro na jaa mbɔɔn gbo. We yen na jaa mbɔɔn pɔ sɔɔn le pe keɛ ko cɛ.» Kona, a pè suu pɔ manɲala fɔnɲɔlɔ shyen ni, mɛɛ yiri wi ni wa waliwege ki ni.

¹⁴ Naa Samisɔn wìla ka saa gbɔn wa Lehi ca, a Filisiti tara fenne pè si pan maa fili nɛɛ jɔrɔgi, na yɔgɔri. Kona, a Yawe Yenɲɛle li yinne lì si ye Samisɔn wì ni. Pàa wì keyen yi pɔ manɲala ɲgele ni, a kè si kanɲga ma pye paa len jese ma kaa sogo we. A kè si kɔɔnlɔ ma wɔ wa wì keyen yi na.

¹⁵ A wì si wele mɛɛ sofile tugbila kajelege ka yan, kila pye tipirige. A wì sigi le mɛɛ ki tɛge ma nambala waga kele (1 000) gbo ki ni.

¹⁶ Kona, a Samisɔn wì sho fɔ: «Gboolo gbogolosaga nungba ɲga, gboolo gbogolosaga shyen ɲga.

Mì pe gbo sofile tugbila kajelege nungba ni.

Mì sofile tugbila kajelege nungba tɛge ma lere waga kele (1 000) gbo ki ni.»

¹⁷ Ki senre ti yonɲɔlɔ, a Samisɔn wì si sofile tugbila kajelege ki wa wa yegɛ. A pè sigi laga ki mɛge taga naga yinri Aramati Lehi†.

† 15:17 15:17: Eburuye senre ti ni Aramati Lehi koro wowi ɲa fɔ: Tugbila kajelege tinndi.

¹⁸ Maga ta wogɔ kila Samison wi yigi fo jenge, a wi si Yawe Yenɲele li yenri ma yo fo: «Mboro maga yawa gbɔɔ mba pi kan mi na ma tunmbyee na yeri. Koni ma yaa ti mbe ku wogɔ ki kee, mbanla yee le ki leele mbele pee kenrekenre pe kee wi le?»

¹⁹ Kona, walaga nga kila pye wege ni wa Lehi ca, a Yenɲele li sigi wali. A tonmo si janri ma yiri wa ki ni, a Samison wi si wo mee yiri ma fannga ta naa. A pe sigi pulugo ki mege taga naga yinri Eni Akore†. Ki pulugo ki yen wa Lehi ca ali ma pan gbɔn nala.

²⁰ Samison wila pye kiti konfo wa Izirayeli tara fo ma saa gbɔn yeɛ nafa, ma yala Filisiti tara fenne paɔ pye fannga ki na sanga na ni wi ni.

16

Samison wila kari wa Gaza ca

¹ Pilige ka, a Samison wi si kari wa Gaza ca mee saa nanjaa wa yan. A wi si kari sa sinle wi ni.

² A pe sigi yo Gaza ca woolo pe kan fo: «Samison wi yen laga ca ki ni.» Ki pye ma, a pe si yere ma ca ki maga, ma lara, ma ca ki yeyongo ki sige yembinε li ni fuun li ni. Een fo paɔ yere pe sila kala la pye ki yembinε li ni. Paɔ pye na pe yee piin ma yo na laga ki ka laga ko pe yaa wi gbo.

³ Een fo Samison wila sinle fo ma saa gbɔn yinndege ki na. Yinndege ki na, a wi si yiri ma saa gbɔn ca ki yeyongo ki na, mee korɔ piile pe

† 15:19 15:19: Eburuye senre ti ni, maga logo Eni Akore ko korɔ wo yen fo: Na wi maa yenri wi pulugo.

yigi ma pinle kanngara na tire shyen ti ni, naa gbaserege ki ni mari tilele mari kologi, mee ti ni fuun ti le mari taga pajogo na ma saa ti wa wa yanwiga nga ki yen wa Eburon ca yesinne pi na ki go na.

*Samison naa jele na paa pye
na yinri Delila pe kala*

⁴ Ko pungo na, a Samison wi si jele wa yan, a wi kala li suu ndanla. Paa pye naa yinri Delila, wila pye ma cen ca ka ni wa Soreki gbunlundegge ki ni.

⁵ A Filisiti tara fenne teele pe si kari ma saa Delila wi pye fo: «Samison wi negenenge, fannga gbogo nga ki yen wi ni, maga yirisaga ki jen, konaa we mbe ya mboo yigi mboo po yege nga na wiga ka ya yaraga pye we. Pa we ni fuun nungba nungba we yaa ma kan warifuwe pyo waga kelengele naa cenme cenme (1 100) ni.»

⁶ Kona, a Delila wi si Samison wi yewe ma yo fo: «Mi yen nco yenri, ma fannga gbogo ki maa yinrigi laga nga na maga yo na kan. Yingi pe mbe ya tege mboon po soon fannga ki ko?»

⁷ A Samison wi suu pye fo: «Na paga na po mangala tipingele kolshyen ni, ngele ke fa waga gben, kona pa na fannga ki yaa ko, mi yaa pye paa leele sanmbala pe yen.»

⁸ A Filisiti tara fenne teele pe si saa mangala tipingele kolshyen kan Delila wi yeri, ke sila waga. A wi si Samison wi po ke ni.

⁹ Kila yala nambala pele la pye ma lara wa Delila wi korogo, wa yumbyo wi ni. A wi si fo ma gbele ma yo fo: «Samison, Filisiti tara fenne pe

pan mbe to ma na.» A wì si manḡala ke koonlo paa yeḡe nga na len jese ma kaa sogo we. Kì pye ma, pe sila wi fanḡa ki tasaga ki jen.

¹⁰ Kona, a Delila wì si Samison wi pye fo: «Wele, maa teḡe na na, nala fanla. Koni mila ma yenri pe mbe ya mboon po yaraga nga ni, ki yo na kan.»

¹¹ A Samison wì suu pye fo: «Na paga na po manḡala fonḡolo ni, ngele pe fa teḡe mbe yaraga po ke ni gben, kona na fanḡa ki yaa ko, pa mi yaa pye paa leele sanmbala pe yen.»

¹² Kona, a Delila wì si manḡala fonḡolo le maa po ke ni, mee wi pye fo: «Samison, Filisiti tara fenne pe pan mbe to ma na.» Kila yala leele pele la pye ma lara wa yumbyo wi ni, wa go. Een fo, a Samison wì sigi manḡala ke koonlo ma ke wo wa wi kee ki na, paa len jese yen.

¹³ A Delila wì si Samison wi pye fo: «Ali ma pan ma gbɔn yinḡo, ma yen na teḡe na na, nala fanla. Koni ki yo na kan. Yinḡi pe mbe ya teḡe mboon po?»

A Samison wì suu pye fo: «Na maga na go njele koloshyen ke pinle mbe ke ti wa gberɛ niri wi ni, pa na fanḡa ki yaa ko, pa mi yaa pye paa leele sanmbala pe yen.»

¹⁴ Kona, a Delila wì si Samison wi pye a wì wonlo, mee wi go njele koloshyen ke ti wa gberɛ niri wi ni, mee ke yigi banḡoloma ni. Ko pyenḡolo, a wì si gbele ma yo fo: «Samison, Filisiti tara fenne pe pan mbe to ma na.» A wì

si yen ma yiri wa wi wɔnlɔwɔ pi na, mɛɛ niri wi kɔw ma pinlɛ banɔlɔma wi ni†.

¹⁵ Kona, a Delila wì suu pye fɔ: «Ma mbe ya mbege yo mɛɛ fɔ na kala li yen mɔɔ ndanla, mbe sigi ta ma woro nɔɔ nawa sɛnrɛ ti yuun na kan. Mà tɛgɛ na na fɔ ma saa gbɔn yɔnlɔ taanri, mà je ma yo ma sɔɔn fannɔga gbɔgɔ ki yirisaga ki naga na na.»

¹⁶ Delila wìla pye naa tege yewige ki ni pilige pyew. Wìla yanra wi na ki kala li ni, fɔ a kɔ ka saa cɛn ndɛɛ Samisɔn wi mbe ku. Wii ya mbege kun wi yɛɛ ni naa.

¹⁷ Kì pye ma, a Samisɔn wì suu nawa sɛnrɛ ti ni fuun ti yo wi kan ma yo fɔ: «Yunnguluwo fa ye wa na go ki ni mbe yan fyew, katugu mi yen naziriwoo ma tɛgɛ na ye Yɛnɛɛle li kan, maga lɛ wa na sepilige ki na. Na paga na go ki kulu, pa na fannɔga ki yaa wɔ na ni, mi yaa pye fannɔga fu, mbe pye paa leele sanmbala pe yen.»

¹⁸ Naa Delila wìla kaa ki jɛn ma yo wùu nawa sɛnrɛ ti ni fuun ti yo wi kan, a wì si ti a pè saa ki yo Filisiti tara fɛnnɛ teelee pe kan ma yo fɔ: «Ye pan laga, katugu koni wogo ko na, wùu nawa sɛnrɛ ti ni fuun ti yo na kan.» Kì pye ma, a pè si kari wa wi yeri penjara nda pàa yo pe yaa kan wi yeri ti ni.

¹⁹ A Delila wì si Samisɔn wi pye, a wì wɔnlɔ wa wi tɔɔrɔ ti na. A wì si nanɔa wa yeri, a wì

† **16:14 16.13-14:** Verise ke ma yiri taanri wi sɛnrɛ punɔgo woro to naa verise ke ma yiri tijere wi lesaga sɛnrɛ ti woro wa Yɛnɛɛle sɛnrɛ sewe lɛɛ nɔa wi yen Eburuye sɛnrɛ ni wi ni; ɛɛn fɔ pa ti yen wa Yɛnɛɛle sɛnrɛ sewe nɔa pè kanɔga Gireki sɛnrɛ ni wi ni.

pan maa go njegele koloshyen ke kulu. A Delila wì sigi le na fannga taa wi na, katugu wi fannga kila wò wi ni.

²⁰ Kona, a Delila wì sho fò: «Samison, Filisiti tara fenne pè pan mbe to ma na.» A wì si yen ma yiri wa wònlwò pi na, ma sho fò: «Mi yaa na yee wò kala paa yee nga na kagala kongbannkala kè toro we.» Eɛn fò, wi sila ki jen mbe yo Yawe Yenjele làa laga wi pungo na.

²¹ A Filisiti tara fenne pè suu yigi maa yengele ke yaari† wi na. Ko pungo na, a pè si kari wi ni wa Gaza ca, mee wi pò tuguyenre yongowò shyen ni. Tira sinndelege nga pe maa sunrugu na tire ki na, a pè suu wa, a wila yarilire tire ki na wa kaso go ki ni.

*Samison wila kayanga wò
Filisiti tara fenne pe ni mee ku*

²² Samison wi go ki kulungolo, sanni jenri, a wi yinzire ti nee yinrigi.

²³ A Filisiti tara fenne teele pè si kaa pe yee gbogolo mbe saraga gbogò wò pe yarisunngo Dagon ki yeri mbe yogori. Pàa pye na yuun fò: «We yarisunngo ki we mbenfò Samison wi le we kee.»

²⁴ Naa leele pàa kaa wi yan, a pe nee pe yarisunngo ki sonni na yuun fò: «We yarisunngo kì we mbenfò wi le we kee, wo ña wila pye na we tara woolo pe jogo, ma lelegerè gbo we ni we.»

† **16:21 16:21:** Mbe yengele ke yaari pàa pye naga piin leele mbele pe ma yigi malaga poro na (1 Sami 11.2; 2 Wunlu 25.7).

²⁵ Ma pe ta pàa pye na yɔgɔri, a pè si kaa yo fɔ: «Ye sa Samison wi yeri wa wi pan wila we piin waa tɛgɛ.» A pè si saa wi yirige wa kaso go ki ni, a wì pan na pe piin paa tɛgɛ. Pàa wi yerege wa go ki tiyagala ke sɔgɔwɔ.

²⁶ A Samison wì si lefɔnɔ ɲa wila pye wi kanɲgala li yigifɔ wi pye fɔ: «Kari na ni mbe sa jiri tiyagala ɲgele ke yunɲbɔgɔ ki tɔgɔ ke na, jango mbe jiiɲe ke na.»

²⁷ Ma si yala go kila pye ma yin nambala naa jɛɛɛ pe ni. Filisiti tara fenne teeɛ pe ni fuun pàa pye wa. Nambala naa jɛɛɛ pe ni, lere waga taanri (3 000) wila pye ma cɛn wa birigo ki naayeri na Samison wi wele, a wila pe piin paa tɛgɛ.

²⁸ Kona, a Samison wì si Yawe Yenɲeɛ li yenri ma yo fɔ: «We Fɔ, Yawe Yenɲeɛ, ki yaga ma jatere pye na na. E, Yenɲeɛ, fanɲga kan na yeri naa kansaga nunɲba, ki yɔnlɔ na li na jango mbe kayanɲa wɔ Filisiti tara fenne pe ni na yengeɛ shyen ɲgele pè yaari ke kala na.»

²⁹ A Samison wì si jiri nandogomɔ tiyagala shyen ɲgele kàa go ki yerege ke na, ma keyen kan ke na ma gbɔw jenri, mɛɛ wi kalige ki taga nunɲba na ma kamɲɲe ki taga sanna li na.

³⁰ A wì sho fɔ: «Mbe pinɛ mbe ku Filisiti tara fenne pe ni fuun pe ni ja.» Kona, a wì si tiyagala ke wɔnrɔgɔ wi fanɲga ki ni fuun ki ni. A go kì si to Filisiti tara fenne teeɛ pe na, konaa janwa ɲa fuun wila pye wa go ki ni pe na. Ki pyelɔmɔ pi na ma, leele mbele Samison wila gbo wi kusanga wi ni, poro la legɛ ma wɛ wila pye yinwege na sanga ɲa ni ma mbele gbo poro na.

³¹ Kona, a wi sefenne naa wi sege woolo pe ni fuun pè si pan maa gboo wi le ma kari wi ni. A pè si saa wi le wa wi to Manowa wi fanga ki ni, wa Zoreya ca naa Eshitawoli ca sogowo pi ni. Samison wila pye kiti konfo wa Izirayeli tara fo ma saa gbɔn yeɛ nafa.

DAN CENLE WOULO KONAA PE YENNELE GBɔGɔSAGA

17

17-18

*Nana na paa pye na yinri Mika
wi yarisunngo sunzaga kala*

¹ Nana wà la pye ma cen wa Efirayimu yanwira tara ti ni, paa pye naa yinri Mika.

² Pilige ka, a wì suu nɔ wi pye fo: «Nɔ, ma warifuwe pyɔ waga kele naa cenme (1 100) na paa yu ma yeri, a mà yoo wi danga na yege na we, wele, ki penjara ti yen laga na yeri. Muwi mila ti le.» Kona, a wi nɔ wì sho fo: «Na pinambyɔ, Yawe Yennele li duwaw ma na!»

³ A Mika wì sigi warifuwe pyɔ waga kele naa cenme (1 100) wi kan wi nɔ wi yeri. A wi nɔ wì sho fo: «Na pinambyɔ, migi kɔn maga tege mbege penjara ti tege ti ye Yawe Yennele li kan ma kala na, jango ti tege ti yaraga yanlege ka gbegele yarisunngo, nga pe warifuwe yan maga gbegele. Ki kala na ti nda, mi yen nari songori ma na.»

⁴ Eɛn fo, a Mika wì si penjara ti songoro naa wi nɔ wi na. A wi nɔ wì si warifuwe pyɔ cenme shyen wo wa ti ni mari kan tuguron yanfo wa

yeri. A wo siri yan ma yaraga yanlɛgɛ ka gbegele yarisunngo. A pè si saa ki yerege wa Mika wi go.

⁵ Ma si yala ki Mika we, Yenɛɛle gbogɔsaga kà la pye wa wi go. A wì si efɔdi wa gbegele, konaa go yarisunndo ni, mɛɛ wi pinambyɔ wa tɛgɛ, a wì pye wi saraga wɔfɔ.

⁶ Ki wagati wi ni, wunluwɔ sila pye Izirayeli tara ti go na. Lere nungba nungba pyew wila pye na tanri na yala wi nandanwa kala lo ni.

⁷ Lefɔnɔ wà la pye ma cɛn wa Betilɛmu ca, wa Zhuda tara, ma yiri wa Zhuda cɛnlɛ li ni. Levi setirige pyɔ lawi.

⁸ A ki naɲa wì si yiri wa Betilɛmu ca, wa Zhuda tara mbe kari sa cɛnsaga lagaja laga ka ni. Maa ta wa konɔ wila kee, a wì si saa gbɔn wa Efirayimu yanwira tara ti ni konaa ma saa gbɔn fɔ wa Mika go ki na.

⁹ A Mika wì suu yewe ma yo fɔ: «Mà yiri se yeri?» A wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Mi yɛn Levi setirige pyɔ, ma yiri wa Betilɛmu ca, wa Zhuda tara. Mi yɛn na cɛnsaga lagajaa na toro.»

¹⁰ A Mika wì suu pye fɔ: «Koro laga na yeri, ma pye paa na to yɛn, ma pye na saraga wɔfɔ. Mi yaa loon kaan warifuwe pyɔ kɛ kɛ ni yeɛ pyew, naa yaripɔɔ konaa yaakara ni.»

Ki kaa pye ma, a Levi setirige pyɔ wì si ye wa Mika wi go.

¹¹ A wì si yɛnlɛ mbe koro wa Mika wi ni. A wì suu yigi jɛngɛ paa wì pinambyɔ yɛn.

¹² A Mika wì suu tɛgɛ saraga wɔgotunngo ki na, a wì pye wi saraga wɔfɔ. A wì si koro wa Mika wi go.

¹³ A Mika wì sho fɔ: «Koni m̀gi jɛn ma yo Yawe Yɛnɛɛ li yaa kajɛŋɛ pye na kan, katugu m̀ Levi setirige pyɔ wa ta, a wì pye na saraga wɔfɔ.»

18

*Dan cɛnɛ woolo p̀a pye
na cɛnsaga lagajaa mbe cɛn*

¹ Ki wagati wi ni, wunluwɔ sila pye wa Izirayeli tara. Dan cɛnɛ woolo p̀a pye na cɛnsaga jaa mbe cɛn, katugu maga ɛ wa fɔ ma pan ma gbɔn ki wagati wi na, poro sila kɔrɔgɔ ta wa Izirayeli cɛngɛɛ sanŋgala ke sɔgɔwɔ.

² Kona, a Dan cɛnɛ woolo p̀ɛ si nambala kaŋgurugo wɔ pe yɛɛ sɔgɔwɔ, mbele p̀a pye lewɛlimbɛɛ, ma yiri wa Zoreya ca konaa ɛshitawoli ca. P̀a pe tun ma yo pe sa tara ti yanri peri wele peri jɛn, ma pe pye fɔ: «Ye sa tara ti yanri yeri wele yeri jɛn.» A p̀ɛ si kari ma saa gbɔn wa Efrayimu yanwira tara ti ni, wa Mika go ki tanla, mɛɛ wɔnɔ le.

³ Ma pe ta wa Mika go ki tanla, a p̀ɛ si Levi setirige pyɔ wi jɛn wi sɛnpaara to na. A P̀ɛ si kari wi kɔrɔgɔ mɛɛ saa wi yewe fɔ: «Ambɔ wì pan ma ni lagamɛ? Yɛŋgi maa piin laga? Yɛŋgi na, a mà si koro laga?»

⁴ A wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Ŋga naa ŋga ko Mika wi maa piin na kan. Wi maa na sara, a m̀ pye wi saraga wɔfɔ.»

⁵ Kona, a p̀ɛ suu pye fɔ: «Kì kaa pye ma, Yɛnɛɛ li yewe we kan we ta wege jɛn na kaa pye kondangala na we yɛn li na li yaa tanla we na?»

⁶ A saraga wɔfɔ wì si pe pye fɔ: «Yaa kee yeyinŋge na fasi, Yawe Yenŋele li yen ye ni wa ye kondangala li ni.»

⁷ A ki nambala kaŋgurugo pè si yiri ma konɔ li le ma saa gbɔn wa Layishi† ca. A pè si saa ca woolo pe yan pe yen ma cɛn wa yeyinŋge na ma yala Sidɔn ca fenne pe cɛnlɔmɔ pi ni; pàa pye ma cɛn pɔw ma kɛɛ kan ma taga pe yɛɛ na. Lere sila pye na pe jɔlɔ, lere kpɛ sila pye pe go na mbaa kaŋbanga tari pe na. Pàa pye ma lali Sidɔn ca fenne pe ni. Pe sila pye na kanuŋbanga piin cɛnle la kpɛ ni.

⁸ A Nambala kaŋgurugo pè si songɔɔ ma pan wa Zoreya naa Eshitawɔli cara ti ni pe sefenne pe kɔɔɔ. A poro si pe yewe ma yo fɔ: «Ye ka yo we kan.»

⁹ A pè si pe sefenne pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Yoo kari we sa to Layishi ca woolo pe na; katugu wè tara ti wele mari yan ti yen ma yɔn fɔ jɛŋɛ. Ki cɛn mɛle ye si pyeri? Yaga kaa mɔlɔ. Ye yiri ye konɔ li le we saga tara ti shɔ.

¹⁰ Na yaga sa gbɔn wa, ye yaa sa leele pe yan pè kɛɛ kan ma taga pe yɛɛ na. Pe tara tì gbɔɔ, a Yenŋele liri le ye kɛɛ. Yarilire nda fuun ti ma fi wa tara ti na ta yaa ta wa ki tara ti ni.»

*Dan cɛnle woolo
pàa yarisunŋgo ka yu
konna ki saraga wɔfɔ wi ni*

¹¹ Kona, a Dan setirige woolo nambala cɛnmɛ kɔɔlɔni (600) si malingbɔnyaara le ma yiri wa Zoreya naa Eshitawɔli cara ti ni ma kari.

† 18:7 18:7: Zhouzu 19.47

12 A pè si saa pe paara yinre ti kankan wa Kiriyati Yeyarimu ca ki tanla, wa Zhuda tara, wa ca ki yonlo tosaga kee yeri. Ko kala ki ti pe maa ki laga ki yinri Mahane Dan†† ali ma pan ma gbɔn nala.

13 Pè kaa yiri lema, a pè si toro wa Efrayimu yanwira tara ti ni ma saa gbɔn wa Mika go ki na.

14 Kona, nambala kanɔurugo mbele pàa saa Layishi ca tara ti yanri mari wele, a pè si pe pinleyeenle pe pye fɔ: «Yège jɛn ma yo efɔdi, naa go yarisunndo konaa yaraga yanlege nga pè tugurɔn yan maga gbegele yarisunngo ta yen laga ki yinre nda ka ni ke? Koni nga ye daga mbe pye, yège jɛn.»

15 Kona, a pè si ke ma kari wa Mika go, mee saa ye wa Levi setirige woolo lefɔnɔ wi go maa shari maa yewe na kaa pye wi yen ngbaan.

16 Ko sanga wo ni, Dan cenle woolo cenme kɔgɔlɔni (600) mbele pàa malingbɔnyaara ti le pàa pye ma yere wa yeyɔngo ki na.

17 Eɛn fɔ, nambala kanɔurugo mbele pàa saa tara ti yanri mari wele, pè si ye wa go ma yaraga yanlege ki le, naa efɔdi wi ni, naa go yarisunndo konaa yaraga yanlege nga pàa tugurɔn yan maga gbegele yarisunngo ki ni. Saraga wɔfɔ wila pye ma yere le yeyɔngo ki na le nambala cenme kɔgɔlɔni (600) pe tanla, malingbɔnyaara ti ni pe kee.

18 Naa saraga wɔfɔ wila kaa ki yan nambala kanɔurugo pè ye wa Mika wi go ma saa yaraga

† 18:12 18.12: Eburuye senre ti ni, maga logo Mahane Dan, ko koro wo na Dan censaga. † 18:12 18.12: 1 Sami 6.21; 7.1; 2 Sami 6.2

yanlēge ki lɛ, naa efɔdi wi ni, naa go yarisunndo konaa yaraga yanlēge ŋga pàa tugurɔn yan maga gbegele yarisunngo ki ni, a wì si pe yewe ma yo fɔ: «Yiŋgi yaa piin yɛɛn?»

¹⁹ A pè suu pye fɔ: «Pyeri, maga ka para, ma pinlɛ we ni. Ma pye paa we to† konaa we saraga wɔfɔ yɛn. Ma pye lere nunɓba go woolo saraga wɔfɔ konaa ma pye Izirayeli cɛnlɛ nunɓba woolo nakoma sege nunɓba woolo saraga wɔfɔ, kikiin ki yaa mbɔnrɔ ma yeri?»

²⁰ Ki sɛnrɛ tìla saraga wɔfɔ wi nawa pi yinŋgi fɔ jɛŋge. A wì si efɔdi wi lɛ, naa go yarisunndo to naa yaraga yanlēge ki ni, mɛɛ pinlɛ ki leele pe ni ma kari.

²¹ A pè si yiri le nɛɛ kee. Pàa piille, naa yaayoro to naa yarijɛndɛ ti kelegi pe yɛɛ yɛge.

²² Naa pàa kaa lali jɛŋge Mika go ki ni sanga ŋa ni, a wi cɛnyɛnlɛ pè si pe yɛɛ gbogolo ma taga Dan cɛnlɛ woolo pe na, na pe puro.

²³ Naa pàa ka saa yɔngɔ pe ni, a pè si jɔrɔgɔ ma Dan cɛnlɛ woolo pe yeri, a pè si songɔrɔ ma pan ma Mika wi yewe ma yo fɔ: «Yiŋgi kì ye ma ni, a mà sigi janwa ŋa wi lɛ ma pan we kɔrɔgɔ?»

²⁴ A wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Yarisunndo nda mì gbegele na yɛɛ kan, yèri lɛ na kee ti ni ma pinlɛ na saraga wɔfɔ wi ni. Yaraga si koro na yeri naa; a yè si yenlɛ nala yewe na yuun fɔ: <Yiŋgi kì ye ma ni?> »

²⁵ A Dan cɛnlɛ woolo pè sho fɔ: «Maga ka we nunɓbolo li weri we na ma sɛnrɛ ti ni, jango we woolo pele ka ka nawa ŋban, mbe to mboro naa ma go woolo ye na mbe ye gbo.»

† 18:19 18:19: Kiti 17.10

²⁶ Ko punḡo na, a Dan cēnle woolo pè si konɔ li le nēe kee. Naa Mika wīla kaa ki yan pe fanḡga kī wē wi wogo ki na, a wī si sōngorɔ ma kari wi go.

²⁷ Dan cēnle woolo pa pàa yaara nda Mika wīla gbegele ti le yeen, konaa wi saraga wofɔ wi ni.

*Dan cēnle woolo pàa saa cēn
wa Layishi ca*

Ko punḡo na, a Dan cēnle woolo pè si saa to Layishi ca ki na, ma si yala ca woolo pàa pye ma cēn yeeyinḡge na konaa ma kēe kan ma taga pe yeē na. A pè si ca woolo pe gbo ma ca ki sogo.

²⁸ Lere kpē sila ta mbe kari sa Layishi ca woolo pe saga, katugu pàa pye ma lali Sidon ca woolo pe ni. Pe sila pye na kanunḡbanga piin leele pele yeḡe ni. Layishi ca kīla pye wa Bēti Erehobu ca gbunlundēḡe ki ni. A Dan cēnle woolo pè si ca ki kan naa fōnḡḡ mēe cēn wa ki ni.

²⁹ A pè si pe tele wi mēḡe ki taga ca ki na naga yinri Dan. Dan wīla pye Izirayeli wo pinambyɔ. Eēn fɔ faa, pàa pye na ca ki yinri Layishi.

³⁰ A pè si Mika wi yaraga yanlēḡe ki yerege pe yeē kan, mēe Gerishomu pinambyɔ Zhonatan wi tēḡe Dan cēnle woolo pe saraga wofɔ; wo la pye Manase† wi pishyenwoo. Zhonatan naa wi setirige piile pe ni, pàa pye naga tunḡḡo ki piin fɔ ma saa gbōn wagati ḡa pàa kaa ki tara woolo pe koli ma kari pe ni wa kulowo pi ni wi na.

† **18:30 18:30:** Yenḡele sēnre sewēele pele ni mēḡe ḡa kī yeri laga ki laga ḡa ki na ma yo Manase ki yen ma yonlōḡo wa pe ni ma yo Moyisi.

³¹ Yenŋeŋe li censaga paraga go kila pye wa Silo ca† wagati ŋa fuun ni, pàa Mika yaraga yanŋeŋe ki yerege pe yeŋe kan ki wagati wi ni fuun wi ni.

IZIRAYELI WOULO SANMBALA PE MALAGA GBONGO BENZHAME CENLE WOULO PE NI

19

19-21

Kapege ŋga Gibeya ca woolo pàa pye

¹ Wagati ŋa ni wunluwo fa cen Izirayeli tara ti go na, Levi setirige piile naŋa wà la pye ma cen wa Efrayimu yanwira tara ti laga ŋga kì lali ki ni. A wì si Betilemu ca fenne jo wa le maa tege, ma yiri wa Zhuda tara.

² Eŋe fo, a jeŋe wi nee nanjara piin, mee yiri wa wi polo wi go ma kari wa wi to go, wa Betilemu ca, wa Zhuda tara. A wì si koro wa fo ma saa gbɔn yenje tijere.

³ A wi polo wì si kaa kari wa wi yeri mbe sa para wi ni mboo jatere wi kanŋa wi na, wi ta wi songoro wa wi go. Wila kari wi tunmbyee nunŋba ni konaa sofilele shyen ni. A jeŋe wì si ye wi polo wi ni wa wi to go. Naa tofo wila kaa wi polo wi yan, a wì suu fili yogorimo ni.

⁴ A wi nafa, jeŋe wi to we, wì suu yaga wa wi yeŋe yeri, a wì koro wa ma saa gbɔn piliye taanri. Pàa pye na nii, na woo, na wonlo wa.

⁵ Pilige tijere wogo ki na, a pè si yiri faa pinliwe pi ni, a Levi setirige woolo naŋa wì suu yeŋe

† 18:31 18:31: Zhouzhu 18.1

gbegεε mbaa kee. Ki sanga wi ni, a wi nafa wi suu pye fɔ: «Yaraga ka ka gben ma fannga ta, ko pungo na ma sila kee.»

⁶ A pe leele shyen pè si cen ma pinle ma li konaa ma wɔ. Ko pungo na, a jele wi to wì suu pɔlɔ wi pye fɔ: «Koro laga, ma nala yembinε lo pye laga, ma yɔgɔri naa.»

⁷ Jele wi pɔlɔ wila yiri mbaa kee; εen fɔ, a wi nafa wi suu yenri ngbanga ma yo wi wɔnlɔ. A wì si yenle maga yembinε li pye wa.

⁸ Pilige kangurugo wogo ki na, a wì si yiri faa pinliwe pi ni ma yo wi yaa la kee. A wi nafa wi sho naa fɔ: «Mi yen nɔɔ yenri, ma ka gben, yɔnlɔ ki ka ka sogo mεε la kee.» Kona, a pe shyen pè si pinle ma li.

⁹ Naa naŋa wila kaa yiri mbaa kee wi jɔ naa wi tunmbyee wi ni, a wi nafa wi suu pye fɔ: «Wele, yɔnlɔ kì kɔ makɔ, yembinε lì gbεε wɔ, ye koro laga ye wɔnlɔ, yɔnlɔ kì to makɔ. Ye wɔnlɔ laga naa, ma yɔgɔri. Goto ye yiri faa yaa kee, maa kee ma ca.»

¹⁰ Eεn fɔ, jele wi pɔlɔ wi sila yenle mbe wɔnlɔ wa naa. A wì si yiri na kee wo naa wi cenfɔ wi ni, naa wi sofilele shyen pe ni, pe jɔnrɔ ti ni pe na. A wì si saa gbɔn wa Zhebusi ca ki yege, ko ki yen Zheruzalemu ca ye.

¹¹ Naa pàa ka saa yɔngɔ Zhebusi ca ki ni sanga ŋa ni, kila yala yɔnlɔ kì kɔ makɔ. A tunmbyee wì suu tafɔ wi pye fɔ: «Ki yaga we ke we kari wa Zhebusi cenle woolo pe ca ŋga ki ni, we sa wɔnlɔ wa.»

¹² A wi tafɔ wì suu pye fɔ: «Ayoo, we se ye ca ka yege ni, ŋga Izirayeli woolo woro wa ki ni.

We toro we kari fɔ wa Gibeya ca.»

¹³ A wì suu tunmbyee wi pye naa fɔ: «Pan we bala we gbɔn wa Gibeya ca nakoma wa Arama ca, we sa wɔnlɔ ki cara ka nunɔba ni.»

¹⁴ Kona, a pè si konɔ li lɛ nɛɛ kee. Naa pàa ka saa yɔngɔ Gibeya ca ki ni sanga ŋa ni, a kì si yala yɔnlɔ kì to. Benzhamɛ cɛnlɛ woolo poro ca layi.

¹⁵ Kona, a pè si kɛ ma kari wa Gibeya ca sa wɔnlɔ wa.

Pàa ye wa ca ma saa cɛn wa katogo. Ɛɛn fɔ, lere kpɛ sila yɛnlɛ mbe pe yaara wɔ wa wi go.

¹⁶ Pe mbe wele, a pè si naŋa lelɛɛ wa yan wì yiri kɛrɛ ma ye yɔnlɔkɔgɔ ki ni. Ki naŋa wila pye Efrayimu yanwira tara woolo wo wa, ma cɛn wa Gibeya ca. Ma si yala ki laga ki woolo pàa pye Benzhamɛ cɛnlɛ woolo.

¹⁷ A wì suu yɛɛɛ ki yirige mɛɛ nambanŋa wi yan wì cɛn wa katogo. A wì si saa yewe ma yo fɔ: «Ma yiri se? Maa kee se?»

¹⁸ A Levi setirige woolo naŋa wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Wè yiri wa Betilɛɛmu ca, wa Zhuda tara na kee wa Efrayimu yanwira tara ti laga ŋga kì lali ki ni. Pa pànlà se wa. Mìla kari wa Betilɛɛmu, wa Zhuda tara, koni mi yɛn na songɔri na kee wa Yawe Yɛnɲɛlɛ li go†. Ɛɛn fɔ, lere si yɛnlɛ mbanla yaara wɔ wa wi go.

¹⁹ Ma si yala, yan naa sofilele yan yɛn we yeri, Yaakara yɛn we yeri fun, mi naa na jɔ konaa na tunmbyee lefɔnɔ wi ni. Yaraga ko ka kpɛ kala woro we na.»

† **19:18 19:18:** Kiti konfenne pe sanga wi ni, Yɛnɲɛlɛ li cɛnsaga paraga go kila pye wa Silo ca (Kiti 18.31; Zhouzu 18.1).

²⁰ Kona, a naŋa leleε wì suu pye fɔ: «Yeyinŋge ki pye ma ni! Maga jori yaraga ŋga fuun kala, mi yaa ki kan ma yeri. Kii daga ma wɔnlɔ laga katogo.»

²¹ A wì si kari pe ni ma saa pe yaara wɔ wa wi go. A wì si sofile yan kan sofilele pe yeri. A nambala pe pe yeε tɔɔrɔ ti jogo† mee li ma wɔ.

²² Ma pe ta paa nii na baro waa, a ca ki nambala pèle si pan, lejagala pele, ma pan ma go ki maga, neε kɔrɔ ki gbɔɔn ŋgbanga, a pè si naŋa leleε, gofɔ we, wi pye fɔ: «Naŋa ŋa wì tugu laga ma go, wi yirige laga we kan we jεεε kala pye wi ni†.»

²³ A gofɔ wì si yiri wa funwa na pe kɔrɔgɔ mee pe pye fɔ: «Na wennε, mi yen na ye yenri, yaga ka kapege pye; katugu ki naŋa ŋa wi yen na nambanŋa. Yaga ka ki fεε gbɔrɔ kala na li pye.

²⁴ Ye wele, na sumborombyɔ wi yen laga, wi fa naŋa kala jɛn konaa ki naŋa wi cɛnfɔ wi ni. Mi yaa pe yirige ye kan wa funwa na, ye poro ε ye pe jɔgɔ, ŋga ka ye ndanla yege pye pe na. Eɛn fɔ, yaga kaga fεε gbɔrɔ kala na li pye naŋa ŋa wi na.»

²⁵ Eɛn fɔ, ki leele pe sila yenle mbe logo naŋa leleε wi yeri. Kona, a Levi setirige woolo naŋa wì suu cɛnfɔ wi yirige pe kan wa funwa na. A pè suu yigi ma sinle wi ni maa jɔlɔ ki yembinε li

† **19:21 19:21:** Gbanŋban wo naa yɔnlɔ tufunwɔ pi kala na, kila pye wa Izirayeli tara, nambanŋa ka tugu lere wa na, pe maa tɔɔrɔ ti jogo ma gbanŋban wi laga ti na, mbege naga fɔ poo yaara wɔ jεŋge (Zhenε 18.4; 24.32; 43.24; Luki 7.44; Zhan 13.5-14). † **19:22 19:22:** Zhenε 19.1-8

ni fuun li ni. Naa laga kila kaa na lari, a pè suu yaga ma yo wila kee.

²⁶ Lalaaga yege ki ni, a ki jele wì si pan ma to wa wi pòlò wi kafò nana wi go yòn ki na, mɛɛ koro le fò ma saa laga ki laga.

²⁷ Ki pinliwɛ pi ni, a wi pòlò wì si yiri ma go ki yenge mbe yiri mbaa kee. Wi mbe wele, a wì suu cɛnfò wi yan wì sinle ma sanga, maa keyen yi taga wa yeyongò shòn wi na.

²⁸ A wì suu pye fò: «Yiri we kari.» Ɛɛn fò jele wi sila wi yòn sogo senre ta kpɛ ni. A wi pòlò wì suu gboo wi le maa taga wi sofile wi na mɛɛ kari wi ca.

²⁹ Naa wila ka saa gbòn wa wi go, a wì si gbenɛ le, maa jò gboo wi le maa kòonlò, a wì yiri kayinngɛle tɛgesaga kɛ ma yiri shyen. A wì si ke torogo nunɔba nunɔba Izirayeli tara ti lagapyew ki ni.

³⁰ Mbele fuun pàa ki wogo ki yan, pàa pye na yuun fò: «We fa nga ki cɛnle la yan, maga le Izirayeli woolo pè yiri wa Ezhipiti tara fò ma pan ma gbòn nala. Ki daga yege kala li yigi jɛngɛ, mbe ye yɛɛ yewe, mbe ka yo ki senre ti ni.»

20

Izirayeli cɛngɛle sanngala

kàa yòn wa nunɔba

mbe malaga gbòn

Benzhame cɛnle li ni

¹ Kona, a Izirayeli woolo pe ni fuun pè si pe yɛɛ gbogolo paa lere nunɔba yen wa Mizipa ca Yawe Yenɔɔle li yege sɔgowò. Pàa yiri tara ti lagapyew ki ni ma pan, maga le wa Dan ca ki na,

wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri ma saa gbɔn wa Berisheba ca ki na, wa yɔnlɔparawa kalige kee ki yeri, kɔnaa ma saa gbɔn wa Galaadi tara ti na wa yɔnlɔ yirisaga yeri†.

² Izirayeli woolo pe ni fuun pe teele, poro naa Izirayeli cɛngɛle ke ni fuun ke teele pe ni, paa pan Yenŋele li woolo pe finliwe pi na. Malingbɔɔnlɔ mbele paa pye tɔɔɔ na, paa pye nambala waga cɛnme tijere (400 000), paa pye tokobi jenfenne.

³ A Benzhamɛ cɛnle woolo pɛ sigi logo ma yo Izirayeli woolo sanmbala paa kari wa Mizipa ca.

Ma Izirayeli woolo pe ta wa ki finliwe pi na, a pɛ si yewe ma yo fɔ: «Ki kapege kɔ pye yege ŋga na, pege yege yo we kan.»

⁴ Kona, Levi setirige woolo nanja ŋa paa wi jɔ wi gbo wɔ si pe pye fɔ: «Mila pan ma gbɔn wa Gibeya ca, wa Benzhamɛ cɛnle woolo pe tara mi naa na cɛnfɔ wi ni mbe wɔnlɔ le.

⁵ A ca woolo pɛ si yiri na kɔɔɔ. Yembinɛ li ni, mila pye go ŋga ni, a pɛ si pan maga maga na jaa mbanla gbo. A pɛ silan jɔ wi yigi fanŋga ma sinle wi ni, maa jɔlɔ fɔ ma saa wi gbo.

⁶ Kɔ pye ma, a mɔ suu gboo wi le maa kɔɔnlɔ kayinŋgele kayinŋgele, maga kara ti torogo Izirayeli woolo pe tara nda fuun pɛ ta kɔɔɔ ti lagapyew ki ni; katugu kalikalawa naa fere gbɔɔ kala pye laga Izirayeli tara.

⁷ Yoro Izirayeli woolo, ye ni fuun ye mbele yɛ gbogolo na, ye ye ye yan, ye ka kɔn ye tege ki kala na li na.»

† 20:1 20.1: 1 Sami 7.5-14; 10.17

⁸ Kona, a leele pe ni fuun pè si yɔn wa nunɔba ma yiri, mɛɛ yo fɔ: «We ni, lere kpɛ se songɔɔ mbe kari wi ca, lere kpɛ se songɔɔ mbe kari wi go.

⁹ Yinɔɔ nɔa we yaa pye Gibeya ca ki na ki nɔa: «We yaa pɛtɛ gbɔn mbe mbele pe yaa sa to ca ki na pe jɛn.

¹⁰ Izirayeli cɛngɛɛ ke ni fuun ke ni, cɛnɛ na woolo ka pye lere cɛnmɛ we yaa lere kɛ wɔ wa pe ni, cɛnɛ na woolo ka pye lere waga kele (1 000) we yaa lere cɛnmɛ wɔ wa pe ni, cɛnɛ na woolo ka pye lere waga kɛ (10 000) we yaa lere waga kele (1 000) wɔ wa pe ni. We yaa poro torogo pe sa yaakara ja malingbɔɔnɔ sanmbala pe kan. Na paga ka songɔɔ mbe pan yaakara ti ni, we yaa sa to Gibeya ca woolo pe na wa Benzhamɛ tara, mbe fɛrɛ kala na pè pye laga Izirayeli tara li fɔɔ tɔn pe na.» »

¹¹ Kì kaa pye ma, a Izirayeli woolo pe ni fuun pè si pe yɛɛ gbogolo ma yɔn wa nunɔba mbe sa to Gibeya ca ki na.

¹² A Izirayeli cɛngɛɛ sanɔgala kè si keli ma pitunmbolo torogo wa Benzhamɛ cɛnɛ li seye woolo pe ni fuun pe yeri pe sa pe yewe fɔ: «Kì pye mɛɛ, a ki kapege tijaanga nɔa kì si ya ma pye wa ye sɔɔwɔ?»

¹³ Koni ye ki lejagala mbele wa Gibeya ca pe le we kɛɛ we pe gbo, mbe ta mbe kapege ki kɔ mbege wɔ laga Izirayeli tara.» Ɛɛn fɔ, Benzhamɛ cɛnɛ woolo pe sila yɛnɛ mbe logo pe sefenne Izirayeli woolo sanmbala pe yeri.

¹⁴ Ɛɛn fɔ, a Benzhamɛ cɛnɛ woolo pè si yiri wa pe cara ti ni ma saa pe yɛɛ gbogolo wa Gibeya ca

mbe sa malaga gbɔn Izirayeli woolo sanmbala pe ni.

¹⁵ Ki pilige ki ni Benzhamɛ cɛnlɛ woolo mbele pàa yiri cara ti ni ma pan ma pye tokobi jɛnfɛnnɛ, a pè pe jiri, pàa pye lere waga nafa ma yiri kɔgɔlɔni (26 000). Pe sila Gibeya ca woolo poro jiri mbe pe pinlɛ wa; poro la pye malingbɔɔnlɔ wɛlimbɛlɛ jɛmbɛlɛ cɛnmɛ kɔlɔshyɛn (700).

¹⁶ Wa ki malingbɔɔnlɔ pe ni, malingbɔɔnlɔ kamɛŋgɛ fɛnnɛ mbele pàa pye wɛlimbɛlɛ pàa pye lere cɛnmɛ kɔlɔshyɛn (700). Kila pye pe ni fuun nuŋgba nuŋgba pe ma ya ma yinzige nuŋgba wa gbafurugo ni paa ki la.

¹⁷ Izirayeli woolo sanmbala pe malingbɔɔnlɔ mbele pàa jiri pàa pye lere waga cɛnmɛ tijɛrɛ (400 000). Pe ni fuun pàa tokobi wi jɛn fɔ jɛŋgɛ. Benzhamɛ cɛnlɛ woolo poro ni sila pye pe ni.

¹⁸ Kona, a Izirayeli woolo pè si kari wa Beteli ca ma saa Yɛnɛɛlɛ li yewe ma yo fɔ: «Cɛnlɛ liliin li daga mbe keli sa to Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe na?» A Yawe Yɛnɛɛlɛ li si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Zhuda cɛnlɛ lo li yaa keli sa to pe na[†].»

¹⁹ Ki goto pinliwɛ pi ni, a Izirayeli woolo pè si yiri ma saa pe paara yinrɛ ti kan wa Gibeya ca ki yesinmɛ na.

²⁰ Ko puŋgo na, a pè si yiri ma kari sa to Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe na, mɛɛ saa yere malinjɛ wi na wa Gibeya ca ki yɔn na.

²¹ Kona, a Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pè si yiri wa Gibeya ca ki ni ma pan ma to Izirayeli woolo pe

[†] **20:18 20:18:** Ki sanga wi ni Yɛnɛɛlɛ li yɔn finliwɛ kɛsu pa wila pye wa Beteli ca ma pinlɛ saraga wɔfɔ Fineyasi wi ni (Kiti 20.26-28).

na, ma lere waga nafa ma yiri shyen (22 000) wo gbo pe ni wa malaga gbonsaga ki pilige ki ni.

²² Een fo, a Izirayeli woolo pè si kotogo le pe yee ni ma saa yere naa malinje wi na, wa laga nga pàa yere pilige konjbannga ki na we.

²³ Sanni Izirayeli woolo pe sa kari, pàa kari ma saa gbele Yawe Yenjele li yege sogowo fo ma saa gbòn yònlòkògò ki na, mali yewe ma yo fo: «We daga sa malaga gbòn we sefenne, Benzhamè cenle woolo pe ni naa le?»

A Yawe Yenjele li si pe yon sogo ma yo fo: «Yaa kee pe kòrògò.»

²⁴ Ki goto, a Izirayeli woolo pè si kari ma saa to Benzhamè cenle woolo pe na ki yonlo shyen wolo na naa.

²⁵ Kona, a Benzhamè cenle woolo pè si yiri wa Gibeya ca ki ni, ma pan mbe to pe na. Pàa Izirayeli malingbòonlo mbele pè tokobi wi jen pe waga ke ma yiri kolotaanri (18 000) gbo ki pilige ki ni.

²⁶ Kona, a Izirayeli woolo pe ni fuun pè si kari wa Beteli ca ma saa cen Yawe Yenjele li yege sogowo, ma gbele ma yenje le fo ma saa gbòn ki yònlòkògò. Pàa saara sogoworo naa nayinme saara wò Yawe Yenjele li yeri.

²⁷ Ko pungo na, a pè si Yawe Yenjele li yewe naa. Kila yala Yenjele li yon finliwe kesu wi yen wa ki ca ki ni.

²⁸ Ki wagati wi ni Eleyazari pinambyò Fineyasi na wila pye Aròn wi pishyenwoo wo wila pye na tunngo piin yon finliwe kesu wi yege sogowo. Pàa Yawe Yenjele li pye fo: «We daga mbe kari sa to we sefenne, Benzhamè cenle woolo pe na

lee we daga mbe malaga ki yaga?» A Yawe Yennɛlɛ lɛ si pe pye fɔ: «Yaa kee ye sa to pe na, katugu goto mi yaa pe le ye kɛɛ.»

²⁹ Kì pye ma, a Izirayeli woolo pè si malingbɔɔnlɔ pele lalalara ma Gibeya ca ki maga.

³⁰ A Izirayeli woolo sanmbala pè si kari ma saa to Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe na pilige taanri wogo ki na. A pè si yere malinjɛ wi na wa Gibeya ca ki yesinmɛ na paa yɔngɔlɔ kɔŋgbannɔgala shyɛn ke yɛn.

³¹ A Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pè si yiri mbe sa to pe na, mɛɛ pe yɛɛ yaga, a pè kari pe ni lege ca ki ni. A pè sigi lɛ na Izirayeli malingbɔɔnlɔ pele kuun paa yɔngɔlɔ kɔŋgbannɔgala ke yɛn. Pàa lere nafa ma yiri ke wo gbo wa wasege ki ni, wa Beteli ca kɔnɔ naa Gibeya ca kɔnɔ li na.

³² A Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe nɛɛ pe yɛɛ piin fɔ: «Wè ya pe ni paa yɔngɔlɔ kɔŋgbannɔgala ke yɛn.»

Ɛɛn fɔ, a Izirayeli woolo pè sho fɔ: «Ye ti waa fee pe yɛɛ we pe nɛɛnɛɛɛ pe lali ca ki ni fɔ sa gbɔn wa wasege kɔŋgolo ke na.»

³³ A Izirayeli woolo pe ni fuun pè si yiri wa pe yeresara ti ni ma saa pe yɛɛ fili wa Baali Tamari ca ki ni, ma yere malinjɛ wi na. Ki sanga wi ni, Izirayeli woolo mbele pàa pye ma lara pè si yiri wa pe larasara ti ni, wa Maare Geba† ca.

† **20:33 20:33:** Wa Yennɛlɛ sɛnrɛ sɛwɛ lɛɛɛ mbele pe yɛn Gireki sɛnrɛ ni pe ni kɔnaa wa ŋa pe yinri Vuligati wi ni, ŋga kɛ yo Maare Geba pèɛge yɔnlogɔ wa ma yo: Geba ca ki yɔnlɔ tosaga yeri.

³⁴ Kì pye ma, nambala waga ke (10 000) mbele pàa wò Izirayeli woolo pe sògòwò pè si saa gbòn wa Gibeya ca ki yesinme na. Malaga kila ngban fò jenge. Eèn fò Benzhamè cenle woolo pe sila pye naga jate jòlògò yaa to pe na.

³⁵ A Yawe Yenḡeḡe lì si ti a Benzhamè cenle woolo pè fe Izirayeli woolo pe yeḡe. Ki pilige ki ni Izirayeli woolo pàa Benzhamè cenle woolo lere waga nafa ma yiri kanḡurugo naa cenme (25 100) wo gbo pe ni. Pe ni fuun pàa pye tokobi jenfenne.

³⁶ Kona, a Benzhamè cenle woolo pè sigi jen ma yo pe se ya.

Ma si yala Izirayeli woolo pàa pye na fee Benzhamè cenle woolo pe yeḡe, katugu pàa kee kan ma taga pe malingbòonlò mbele pàa lara ma Gibeya ca ki maga poro na.

³⁷ Kì pye ma, mbele pàa pye ma lara, a pè si fyeeḡe ma yiri ma go gbòn ca ki na, ma saa ki tòn muḡa, mee ca woolo pe gbo tokobi ni.

³⁸ Pàa senre ta yo ma ta pe yeḡe yeri poro naa Izirayeli malingbòonlò sanmbala pe ni, fò mbele pàa pye ma lara pe ka kason le ca ki ni pe wirige gbògò ka yirige wa ki ni (mbege naga fò pe to ca ki na).

³⁹ Malaga gbònsanga wi ni, naa Izirayeli woolo pàa pye na fee Benzhamè cenle woolo pe yeḡe, Benzhamè cenle woolo pàa lere nafa ma yiri ke si wo gbo pe ni. A pe nee ki jate ndee pè ya Izirayeli woolo pe ni paa yònlò konḡbanna li yen.

⁴⁰ Eèn fò, ki wagati wi ni, naa pàa kaa wirige ki yan kigi le na yinrigi wa ca ki ni, a Benzhamè cenle woolo pè si kanḡa ma wele wa pe punḡo

na, mɛɛ pe ca ki ni fuun ki yan kila sori, kason yinŋgele kaa yinrigi wa naayeri.

⁴¹ Kona, a Izirayeli woolo pɛ si kanŋga ma taga pe na. A Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pɛ sunndo wì si kɔn pe na fɔ jɛŋgɛ, katugu pàa ki yan fɔ jɔlɔgɔ to pe na mako.

⁴² A pɛ si puŋgo le na fee Izirayeli woolo pe yɛgɛ na kee wa gbinri wi yeri. Ɛɛn fɔ, a Izirayeli malingbɔɔnlɔ pɛ si pe yɛgɛ wɛri fɔ jɛŋgɛ; mbele pàa lara wa ca ki tanla, a poro si yiri pe kɔrɔgɔ nɛɛ pe kuun wa konɔ li nandogomɔ.

⁴³ A Izirayeli woolo pɛ si wa ma Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe maga ma pe purɔ; pe sila yeyinŋge yaga pe kan, ma pe gbo fɔ ma saa gbɔn wa Gibeya ca ki yɔn na, wa yɔnlɔ yirisaga yeri.

⁴⁴ Pàa lere waga kɛ ma yiri kɔlɔtaanri (18 000) wo gbo Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe ni, pe ni fuun pàa pye malingbɔɔnlɔ welimbɛɛ.

⁴⁵ Mbele pàa koro, a poro si fe ma kari wa gbinri wi ni, ma wa wa Irimɔ walaga ki yeri. Izirayeli woolo pàa lere waga kanŋgurugo (5 000) wo gbo pe ni wa konɔ. A pɛ si taga sanmbala pe na ma pe purɔ fɔ ma saa gbɔn wa Gidewɔmu ca ki na, ma lere waga shyɛn (2 000) wo gbo pe ni naa.

⁴⁶ Benzhamɛ cɛnlɛ woolo mbele pàa gbo ki pilige ki ni, pàa pye lere waga nafa ma yiri kanŋgurugo (25 000). Pe ni fuun pàa pye tokobi jɛnfenne konaa ma pye malingbɔɔnlɔ welimbɛɛ.

⁴⁷ Nambala cɛnmɛ kɔgɔlɔni (600) mbele pàa puŋgo le ma fe ma kari wa gbinri wi yeri, wa Irimɔ walaga ki na, pàa koro wa fɔ ma saa gbɔn yɛŋgɛ tijɛɛ.

⁴⁸ A Izirayeli woolo pè si sɔngɔɔ ma pan Benzhamɛ cɛnlɛ woolo mbele pàa koro pe kɔɔɔ na pe kuun tokobi ni cara ti ni na toro, maga le leele pe na fɔ ma saa ki wa yaayoro ti na, konaa yaraga nga fuun paga yan ki ni. A pè si kason le ki tara cara ti ni fuun ti ni mari sogo.

21

*Izirayeli woolo pàa jɛɛɛ kan
Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe yeri*

¹ Izirayeli woolo pàa wugu wa Mizipa ca ma yo fɔ: «We ni wa kpɛ ka kaa sumborombyɔ kan Benzhamɛ cɛnlɛ woolo naɲa wa yeri wuu pɔri wi jɔ.»

² Kona, a leele pè si kari wa Beteli ca ma saa cɛn Yɛnɲɛɛ li yɛɛɛ sɔɔɔɔ fɔ ma saa gbɔn ki yɔnlɔkɔɔ. Pàa pye na jɔɔɔɔ na gbele nɲbangat†,

³ na yuun fɔ: «E, Yawe Yɛnɲɛɛ, woro Izirayeli woolo Yɛnɲɛɛ, yinɲi na ki jɔɔɔɔ nga kɪ si we ta? Yinɲi na Izirayeli cɛnɛɛ ke ni, a nunɲa si kɔ ma wɔ wa nala?»

⁴ Ki goto yirifaga ki na, a leele pè si yiri ma saraga wɔsaga kan le ki laga ki na ma saraga sogowogo naa nayinmɛ saara wɔ Yawe Yɛnɲɛɛ li yeri.

⁵ Ko punɲo na, a Izirayeli woolo pè si yewe ma yo fɔ: «Izirayeli cɛnɛɛ ke ni fuun ke ni, liliin li koro lii pan gbogolomɔ mba wè gbogolo pi na Yawe Yɛnɲɛɛ li yɛɛɛ sɔɔɔɔ?» Katugu pàa wugu ma yo na lere nɲa ka koro wii pan wa Mizipa ca Yawe Yɛnɲɛɛ li yɛɛɛ sɔɔɔɔ, wi daga poo gbo.

† **21:2 21.2:** Kiti 20.18,26-27

⁶ Nga kila pye Benzhamε cenle woolo pe na, a k̄i si ye Izirayeli woolo pe go na, a p̄e sho fo: «E, Izirayeli cengεle ke ni, nunḡba k̄o ma w̄o wa nala!

⁷ Benzhamε cenle woolo nambala mbele p̄e koro go na, we yaa ki pye mεle mbe si jεεle pele ta mbe kan pe yeri? Katugu w̄aa wugu Yawe Yenḡεle li mεḡe ki na ma yo we se we sumborombiile pele kan pe yeri pe pe p̄ori pe jεεle.»

⁸ A p̄e si yewe naa fo: «Izirayeli cengεle ke ni, liliin l̄aa koro li sila pan wa Mizipa ca Yawe Yenḡεle li yeḡe s̄ogow̄o?» A p̄e sigi yan fo wa Galaadi tara, Yabeshi† ca woolo wa kpe sila pan gbogolom̄o pi na Yawe Yenḡεle li yeḡe s̄ogow̄o.

⁹ M̄a j̄en naa p̄aa leele pe jiri pe sila Yabeshi ca woolo wa kpe yan mbe jiri wa Galaadi tara.

¹⁰ K̄i pye ma, a leele p̄e si malingb̄oonl̄o welimbεle waga ke ma yiri shyen (12 000) torogo wa pe yeri maga kon̄o na li kan pe yeri ma yo fo: «Ye kari wa Galaadi tara ye sa Yabeshi ca woolo pe gbo tokobi ni mbe pinle jεεle naa piile pe ni.

¹¹ Nga ye yaa sa pye ki ḡa: «Ye nambala pe ni fuun pe gbo konaa jεεle mbele fuun pe naḡa kala j̄en pe ni.» »

¹² (A malingb̄oonl̄o p̄e sigi pye ma). P̄aa saa sumbon̄o cenme tijere (400) yan wa Yabeshi ca, wa Galaadi tara, mbele pe sila naḡa kala j̄en. A p̄e si pan pe ni wa paara yinre censaga ki ni, wa Silo ca, wa Kana tara.

† **21:8 21.8:** 1 Sami 11; 31.11-13; 2 Sami 2.5-7; 21.12.

13 Ko punḡo na, Izirayeli gbogolomḡ woolo pe ni fuun pè si pitunmbolo torogo wa Benzhamε cenle woolo mbele pàa pye ma lara wa Irimḡ walaga ki ni pe yeri ma yo pe sa yeyinḡe le pe ni.

14 A Benzhamε cenle woolo pè si songoro ma pan ki sanga wi ni. Jεεle mbele pàa yaga yinwege na wa Yabeshi ca, wa Galaadi tara, a Izirayeli woolo pè si pe kan pe yeri pe jεεle. Eεn fḡ, pe sila leḡe mbe pe fili.

15 Benzhamε cenle woolo pe kala làa ye Izirayeli woolo pe go na, katugu Yawe Yenḡεle làa ka kŋn Izirayeli cεḡεle woolo pe yŋn ki na.

16 Kona, a gbogolomḡ pi leleεle pè sho fḡ: «We yaa ki yigi mεle si jεεle pele ta mbe kan nambala sanmbala mbele pè koro pe yeri? Mà jεn Benzhamε cenle woolo pe jεεle, wè pe gbo ma pe kḡ wa malaga.»

17 A pè sho naa fḡ: «Benzhamε cenle woolo mbele pè koro go na, ki daga pe cen wa tara nda pè ta korḡḡ ti ni, janḡo cenle la ka ka kḡ mbe wḡ laga Izirayeli tara.

18 Eεn fḡ, we se ya we sumborombiile pe kan pe yeri pe pe pḡri pe jεεle, katugu wàa wugu ma yo fḡ: «Lere o lere kaa sumborombyḡ wa kan Benzhamε cenle woolo nanḡa wa yeri wi jḡ, danḡa mbeḡe fḡ wi yigi.» »

19 Kona, a pè sho fḡ: «Ye wele, yele pyew we maa feti wa piin Yawe Yenḡεle li kan wa Silo ca, wa Beteli ca ki yŋnḡparawa kamεḡḡe kεε yeri, ma wa Lebona ca ki yŋnḡparawa kalige kεε yeri, wa kono na li ma yiri wa Beteli ca na kee wa Sishemu ca li yŋnḡ yirisaga yeri.»

²⁰ A pè si Benzhamε cenle woolo nambala pe yeri ma yo fɔ: «(Na feti sanga wi ka gbɔn), ye kari ye sa lalalara wa ɛɛzen kɛɛɛ ti ni,

²¹ yaa kɔɔsi piin. Na yaga ka Silo ca sumbonɔ pe yan pe yiri ma perege kɔn na yoo, ye yiri wa ɛɛzen kɛɛɛ ti ni. Ye ni fuun nuɔgba nuɔgba ye sumbonɔ nuɔgba nuɔgba yigi, ye kari pe ni wa ye tara ye sa pe pye ye jɛɛɛ.

²² Na pe teele nakoma pe nɔsepiile nambala paga pan mbaa para we na, we yaa pe yɔn sogo mbe yo fɔ: <Yege yaga ye pe yaga pe kan, katugu Yabeshi ca malaga ki na, we sila jɛɛɛ ta wa mbe kan nambala pe ni fuun nuɔgba nuɔgba pe yeri. Ki kaa pye yoro jate ma yè ye sumborombiile pe kan pe yeri ye yɛ, lere se ya бага ye na mbe yo ye wuguro ti jɔgɔ.> »

²³ Ki pye ma, a Benzhamε cenle woolo pè si tanga ki yerewe senre ti na. Pàa jori sumbonɔ yɔn nga na, a pè si poro yigi wa Silo ca sumbonɔ mbele pàa yiri na yoo pe ni ma kari pe ni. Pàa songɔɔ wa pe tara, ma saa pe cara ti kan fɔnɔgɔ ma cen wa ti ni.

²⁴ Ki wagati wi ni, a Izirayeli woolo sanmbala pè si yiri wa ki laga ki na ma kari wa pe cengele ke ni konaa wa pe seye yi ni. Pe ni fuun nuɔgba nuɔgba pè si kari wa pe tara nda pàa ta kɔɔgɔ ti ni.

²⁵ Ki wagati wi ni, wunluwɔ sila pye wa Izirayeli tara ti ni. Pe ni fuun nuɔgba nuɔgba pàa pye na tanri pe nandanwa kala lo na.

**Bibulu Jinmiire ni
Sénoufo, Djimini: Bibulu Jinmiire ni Bible**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Djimini Senoufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

a4863791-1c91-5f31-9a8f-034a18a2f8d8